

Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.

► **B**

REGULAMENTUL (UE) NR. 748/2012 AL COMISIEI

din 3 august 2012

de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție

(reformare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(JO L 224, 21.8.2012, p. 1)

Astfel cum a fost modificat prin:

		Jurnalul Oficial		
		NR.	Pagina	Data
► <u>M1</u>	Regulamentul (UE) nr. 7/2013 al Comisiei din 8 ianuarie 2013	L 4	36	9.1.2013
► <u>M2</u>	Regulamentul (UE) nr. 69/2014 al Comisiei din 27 ianuarie 2014	L 23	12	28.1.2014
► <u>M3</u>	Regulamentul (UE) 2015/1039 al Comisiei din 30 iunie 2015	L 167	1	1.7.2015

REGULAMENTUL (UE) NR. 748/2012 AL COMISIEI

din 3 august 2012

de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și certificarea organizațiilor de proiectare și producție

(reformare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 februarie 2008 privind normele comune în domeniul aviației civile și instituirea unei Agenții Europene de Siguranță a Aviației și de abrogare a Directivei 91/670/CEE a Consiliului, a Regulamentului (CE) nr. 1592/2002 și a Directivei 2004/36/CE ⁽¹⁾, în special articolul 5 alineatul (5) și articolul 6 alineatul (3),

întrucât:

- (1) Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 al Comisiei din 24 septembrie 2003 de stabilire a normelor de punere în aplicare privind certificarea pentru navigabilitate și mediu a aeronavelor și a produselor, reperelor și dispozitivelor, precum și certificarea întreprinderilor de proiectare și producție ⁽²⁾ a fost modificat de mai multe ori și în mod substanțial ⁽³⁾. Întrucât urmează să se efectueze modificări suplimentare, este necesar să se procedeze la reformarea acestuia, din motive de claritate.
- (2) Regulamentul (CE) nr. 216/2008 stabilește cerințele comune esențiale pentru asigurarea unui nivel ridicat și unitar de siguranță și de protecție a mediului în domeniul aviației civile. Acesta dispune adoptarea de către Comisie a normelor de punere în aplicare prin care să se asigure aplicarea lor unitară. Regulamentul respectiv înființează „Agenția Europeană pentru Siguranța Aeriană” (denumită în continuare „Agenția”) care să asiste Comisia la elaborarea normelor de punere în aplicare.
- (3) Este necesar să se stabilească cerințe tehnice și proceduri administrative comune pentru a asigura compatibilitatea în materie de navigabilitate și mediu a produselor, pieselor și echipamentelor aeronautice, cu condiția respectării Regulamentului (CE) nr. 216/2008. Aceste cerințe și proceduri trebuie să specifice condițiile de emitere, menținere, modificare, suspendare sau retragere a certificatelor respective.
- (4) Întreprinderile implicate în proiectarea și fabricarea de produse, piese și echipamente trebuie să se conformeze anumitor cerințe tehnice pentru a demonstra că au capacitatea și mijloacele de a-și îndeplini obligațiile ce le revin și prerogativele aferente. Comisia

⁽¹⁾ JO L 79, 19.3.2008, p. 1.

⁽²⁾ JO L 243, 27.9.2003, p. 6.

⁽³⁾ A se vedea anexa II.

▼B

este chemată să stabilească măsuri pentru specificarea condițiilor de emitere, menținere, modificare, suspendare sau retragere a certificatelor care atestă conformitatea.

- (5) La stabilirea măsurilor pentru punerea în aplicare a cerințelor comune esențiale în materie de navigabilitate, Comisia trebuie să asigure că acestea reflectă stadiul actual al tehnicii și cele mai bune practici, să țină cont de experiența aeronautică internațională și de progresul științific și tehnic și să permită un răspuns imediat la cauzele confirmate ale accidentelor și incidentelor grave.
- (6) Necesitatea de a asigura aplicarea unitară a cerințelor comune în materie de navigabilitate și mediu în legătură cu produsele, piesele și echipamentele aeronautice impune ca autoritățile competente ale statelor membre și, dacă este cazul, Agenția să aplice proceduri comune pentru evaluarea conformității cu aceste cerințe. Agenția trebuie să întocmească specificații pentru certificare și materiale orientative, astfel încât reglementările să aibă un caracter mai unitar.
- (7) Este necesar să se recunoască menținerea valabilității certificărilor eliberate înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 1702/2003, în conformitate cu articolul 69 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.
- (8) Pentru a menține un nivel ridicat și uniform al siguranței aviației în Europa, este necesar să se introducă modificări ale cerințelor și procedurilor de certificare a aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și de certificare a organizațiilor de proiectare și producție, în special în vederea elaborării normelor pentru demonstrarea conformității cu cerințele privind certificarea de tip și protecția mediului și în vederea introducerii posibilității de a alege conformitatea cu standarde ulterioare pentru modificările certificatelor de tip.
- (9) Din punctul de vedere al proiectării și complexității, blocurile de alimentare auxiliare (APU) seamănă cu motoarele de aeronave și, în unele cazuri, proiectele de APU sunt inspirate din proiectele de motoare. Prin urmare, este necesară introducerea unor modificări ale dispozițiilor referitoare la reparațiile APU, pentru a se asigura coerența cu reparațiile motoarelor.
- (10) Pentru ca aeronavele ne complexe motorizate, aeronavele de agrement și produsele, piesele și echipamentele aferente să facă obiectul unor măsuri proporționale cu simplitatea lor și cu modul lor de funcționare, menținându-se în același timp un nivel ridicat și uniform al siguranței aviației în Europa, este necesar să se introducă modificări ale cerințelor și procedurilor aplicabile certificării acestor aeronave și produse, piese și echipamente și a organizațiilor de proiectare și producție, în special, pentru introducerea posibilității ca în cazul aeronavelor ușoare europene cu masă mai mică de 2 000 kg (ELA2) sau mai mică de 1 200 kg (ELA1) să se accepte instalarea de piese care nu sunt critice din punctul de vedere al siguranței fără utilizarea formularului 1 EASA.

▼B

- (11) Agenția a elaborat proiecte de norme de implementare, pe care le-a prezentat Comisiei, în conformitate cu articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008, sub forma unor avize, respectiv avizul nr. 01/2009 *Possibility to deviate from airworthiness code in case of design changes*, avizul nr. 02/2009 *Repair and design changes to European Technical Standard Order*, avizul nr. 01/2010 *SubPart J DOA* și avizul nr. 01/2011 *ELA Process and „standard changes and repairs”*.
- (12) Măsurile stabilite prin prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului Agenției Europene pentru Siguranța Aeriană, înființat prin articolul 65 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Domeniu de aplicare și definiții

- (1) În conformitate cu articolul 5 alineatul (5) și cu articolul 6 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008, prezentul regulament stabilește cerințele tehnice comune și procedurile administrative privind certificarea în materie de navigabilitate și de mediu a produselor, pieselor și echipamentelor, specificând condițiile cu privire la:
 - (a) eliberarea certificatelor de tip, a certificatelor de tip restrictive, a certificatelor de tip suplimentare și modificările aduse acestor certificate;
 - (b) eliberarea certificatelor de navigabilitate, a certificatelor de navigabilitate restrictive, a permiselor de zbor și a certificatelor de autorizare a dării în exploatare;
 - (c) eliberarea autorizațiilor pentru proiectele de reparații;
 - (d) demonstrarea conformității cu cerințele de protecție a mediului;
 - (e) eliberarea certificatelor de zgomot;
 - (f) identificarea produselor, pieselor și echipamentelor;
 - (g) certificarea anumitor piese și echipamente;
 - (h) certificarea organizațiilor de proiectare și producție;
 - (i) emiterea dispozițiilor în materie de navigabilitate.
- (2) În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:
 - (a) „JAA” înseamnă „Autoritățile aeronautice comune” (Joint Aviation Authorities);
 - (b) „JAR” înseamnă „Cerințele aeronautice comune” (Joint Aviation Requirements);
 - (c) „partea 21” reprezintă cerințele și procedurile pentru certificarea aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente, precum și a organizațiilor de proiectare și producție prevăzute în anexa I la prezentul regulament;
 - (d) „partea M” reprezintă cerințele aplicabile în materie de continuitate a navigabilității, adoptate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008;

▼B

- (e) „sediul principal de activitate” înseamnă sediul principal sau sediul social al organizației, unde se exercită principalele funcții financiare și controlul operațional ale activităților menționate în prezentul regulament;
- (f) „articol” reprezintă orice piesă și echipament ce urmează a fi utilizate pentru o aeronavă civilă;
- (g) „ETSO” (European Technical Standard Order) înseamnă autorizații conforme cu standardele tehnice europene. Standardul tehnic european reprezintă o specificație detaliată de navigabilitate emisă de Agenția Europeană de Siguranță a Aviației („Agenția”) pentru a asigura conformitatea cu cerințele prezentului regulament, fiind totodată un standard minim de funcționare pentru articolele specificate;
- (h) „EPA” (European Part Approval) înseamnă aprobarea europeană a piesei. European Part Approval a unui articol înseamnă că articolul a fost fabricat în conformitate cu datele de proiect aprobate, care nu aparțin titularului certificatului de tip a produsului în cauză, cu excepția articolelor ETSO;
- (i) „aeronavă ELA1” înseamnă aeronavă ușoară europeană pilotată, după cum urmează:
 - (i) o aeronavă cu masa maximă la decolare (MTOM) mai mică sau egală cu 1 200 kg, care nu este clasificată drept aeronavă motorizată complexă;
 - (ii) un planor sau un motoplanor cu MTOM mai mică sau egală cu 1 200 kg;
 - (iii) un balon cu un volum maxim proiectat de gaz portant sau de aer cald de cel mult 3 400 m³ pentru baloanele cu aer cald, 1 050 m³ pentru baloanele cu gaz, 300 m³ pentru baloanele cu gaz captive;
 - (iv) un dirijabil proiectat pentru cel mult 4 ocupanți și cu un volum maxim proiectat de gaz portant sau de aer cald de cel mult 3 400 m³ pentru dirijabilele cu aer cald și 1 000 m³ pentru dirijabilele cu gaz;
- (j) „aeronavă ELA2” înseamnă aeronavă ușoară europeană pilotată, după cum urmează:
 - (i) o aeronavă cu masa maximă la decolare (MTOM) mai mică sau egală cu 2 000 kg, care nu este clasificată drept aeronavă motorizată complexă;
 - (ii) un planor sau un motoplanor cu MTOM mai mică sau egală cu 2 000 kg;
 - (iii) un balon;
 - (iv) un dirijabil cu aer cald;
 - (v) un dirijabil cu gaz, care respectă toate caracteristicile de mai jos:
 - 3 % greutatea statică maximă;
 - tracțiune nevectorizată (cu excepția tracțiunii inverse);

▼B

- proiectare simplă și convențională a: structurii, a sistemului de comandă și a sistemului de balonete;
 - comenzi neasistate electric;
- (vi) un giravion foarte ușor.

*Articolul 2***Certificarea produselor, a pieselor și echipamentelor**

- (1) Pentru produse, piese și echipamente se emit certificate, în conformitate cu dispozițiile de la anexa I (partea 21).
- (2) Prin derogare de la alineatul (1), aeronava, inclusiv orice produse, piese și echipamente instalate care nu sunt înregistrate într-un stat membru, sunt exceptate de la aplicarea dispozițiilor capitolelor H și I din anexa I (partea 21). Acestea sunt, de asemenea, exceptate de la aplicarea dispozițiilor din capitolul P din anexa I (partea 21), cu excepția cazului în care însemnele de identificare ale aeronavelor sunt impuse de un stat membru.

*Articolul 3***Mentținerea valabilității certificatelor de tip și a certificatelor de navigabilitate asociate**

- (1) Următoarele dispoziții se aplică cu privire la produsele pentru care un stat membru a emis, înainte de 28 septembrie 2003, un certificat de tip sau un alt document care să permită emiterea unui certificat de navigabilitate:
- (a) se consideră că aceste produse au certificate de tip eliberate în conformitate cu prezentul regulament atunci când:

▼M2

- (i) la baza certificării de tip se află:
- baza certificării JAA de tip pentru produsele care au fost certificate conform procedurilor JAA, astfel cum sunt definite în fișele tehnice JAA; sau
 - pentru alte produse, baza certificării de tip, astfel cum a fost definită în fișa tehnică a certificatului de tip din statul de proiectare, în cazul în care acesta din urmă este:
 - un stat membru, cu excepția cazurilor în care agenția stabilește că, având în vedere în special specificațiile de certificare utilizate și experiența în exploatare, baza certificării de tip nu asigură un nivel de siguranță echivalent celui impus de Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și de prezentul regulament; sau
 - un stat cu care un stat membru a încheiat un acord de navigabilitate bilateral sau un acord similar, în temeiul căruia aceste produse au fost certificate pe baza specificațiilor de certificare ale statului de proiectare, cu excepția cazurilor în care agenția consideră că aceste specificații de certificare utilizate sau experiența în exploatare sau sistemul de siguranță ale statului de proiectare nu prevăd un nivel de siguranță echivalent celui impus prin Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și prin prezentul regulament.

▼ M2

Agencia face o primă evaluare a consecințelor dispozițiilor de la cea de a doua liniuță, pentru a formula un aviz destinat Comisiei, aviz care să cuprindă eventualele modificări la prezentul regulament;

▼ B

- (ii) cerințele privind protecția mediului sunt cele menționate în anexa 16 la Convenția de la Chicago, aplicabile produsului;
 - (iii) dispozițiile aplicabile în materie de navigabilitate sunt cele ale statului de proiectare;
- (b) proiectul unei aeronave, înregistrat într-un stat membru înainte de 28 septembrie 2003, este considerat ca fiind aprobat în conformitate cu prezentul regulament atunci când:
- (i) proiectul său de tip de bază face parte dintr-un certificat de tip menționat la litera (a);
 - (ii) toate modificările aduse proiectului de tip de bază, care nu cad în responsabilitatea titularului certificatului de tip, au fost aprobate; și
 - (iii) sunt respectate dispozițiile în materie de navigabilitate emise sau adoptate înainte de 28 septembrie 2003 de către statul membru în care s-a efectuat înmatricularea, inclusiv toate variantele dispozițiilor privind navigabilitatea ale statului de proiectare, acceptate de către statul membru în care s-a efectuat înmatricularea.

(2) Următoarele dispoziții se aplică în ceea ce privește produsele pentru care s-a demarat la 28 septembrie 2003 procesul de certificare de tip prin intermediul JAA sau al unui stat membru:

- (a) în cazul în care un produs este în curs de certificare în mai multe state membre, se ia ca referință proiectul cel mai avansat;
- (b) punctul 21.A.15 literele (a), (b) și (c) din anexa I (partea 21) nu se aplică;

▼ M2

- (c) prin derogare de la punctul 21.A.17A din anexa I (partea 21), baza certificării de tip este cea stabilită de către JAA sau, dacă este cazul, de către statul membru la data solicitării aprobării;
- (d) constatările de conformitate efectuate conform procedurilor JAA sau ale statelor membre se consideră ca fiind realizate de către agenție, pentru conformarea cu dispozițiile de la punctul 21.A.20 literele (a) și (d) din anexa I (partea 21).

▼ B

- (3) Următoarele dispoziții se aplică în ceea ce privește produsele care au un certificat național de tip sau un certificat echivalent și pentru care procesul de aprobare a modificărilor aduse de către un stat membru nu era finalizat la data stabilirii certificatului de tip în conformitate cu prezentul regulament:
- (a) în cazul în care un proces de aprobare este în curs de derulare în mai multe state membre, se ia ca referință proiectul cel mai avansat;
 - (b) punctul 21.A.93 din anexa I (partea 21) nu se aplică;

▼B

- (c) condițiile aplicabile ale certificării de tip sunt cele stabilite de JAA sau, dacă este cazul, de către statul membru la data cererii de aprobare a modificărilor;
 - (d) constatările de conformitate efectuate conform procedurilor JAA sau ale statului membru se consideră ca fiind realizate de către Agenție, pentru conformitate cu dispozițiile de la punctul 21.A.103 litera (a) subpunctul 2 și litera (b) din anexa I (partea 21).
- (4) În ceea ce privește produsele care aveau un certificat de tip național sau un certificat echivalent și pentru care procesul de aprobare a unui proiect de reparație majoră întreprins de către un stat membru nu era finalizat la data la care certificatul de tip trebuia stabilit în conformitate cu prezentul regulament, constatările de conformitate efectuate pe baza procedurilor JAA sau ale statului membru se consideră ca fiind efectuate de către Agenție pentru conformitate cu dispozițiile de la punctul 21.A.433 litera (a) din anexa I (partea 21).
- (5) Certificatul de navigabilitate eliberat de către un stat membru și care atestă conformitatea cu un certificat de tip stabilit în conformitate cu dispozițiile de la alineatul (1) se consideră conform cu prezentul regulament.

*Articolul 4***Menținerea valabilității certificatelor de tip suplimentare**

- (1) În ceea ce privește certificatele de tip suplimentare eliberate de un stat membru pe baza procedurilor JAA sau a procedurilor interne în vigoare și în ceea ce privește modificările aduse produselor, modificări propuse de către altă persoană decât titularul certificatului de tip al produsului, aprobate de către un stat membru în conformitate cu procedurile interne în vigoare, în cazul în care certificatul de tip suplimentar sau modificarea erau valabile la 28 septembrie 2003, certificatul de tip suplimentar sau modificarea sunt considerate a fi fost eliberate în conformitate cu prezentul regulament.
- (2) Următoarele dispoziții se aplică în ceea ce privește certificatele de tip suplimentare pentru care un stat membru derula, la 28 septembrie 2003, un proces de certificare de tip pe baza procedurilor JAA pentru certificatele de tip suplimentare și în ceea ce privește unele modificări majore aduse produselor, modificări propuse de către altă persoană decât titularul certificatului de tip al produsului și pentru care un stat membru derula, la 28 septembrie 2003, un proces de certificare de tip în conformitate cu procedurile naționale în vigoare:
- (a) în cazul în care procesul de certificare a fost inițiat în mai multe state membre, se ia ca referință proiectul cel mai avansat;
 - (b) punctul 21.A.113 literele (a) și (b) din anexa I (partea 21) nu se aplică;
 - (c) condițiile aplicabile ale certificării sunt cele stabilite de JAA sau, dacă este cazul, de către statul membru la data cererii de aprobare a certificatului de tip suplimentar sau a modificării majore;

▼B

- (d) constatările de conformitate efectuate conform procedurilor JAA sau ale statului membru se consideră ca fiind realizate de către Agenție pentru conformitate cu dispozițiile de la punctul 21.A.115 litera (a) din anexa I (partea 21).

▼M2**▼B***Articolul 6***Menținerea valabilității certificatelor pentru piese și echipamente**

- (1) Aprobările pentru piese și echipamente eliberate de un stat membru, valabile la 28 septembrie 2003, sunt considerate ca fiind eliberate în conformitate cu prezentul regulament.

- (2) În ceea ce privește piesele și echipamentele pentru care un stat membru desfășura, la 28 septembrie 2003, un proces de autorizare sau de aprobare, se aplică următoarele dispoziții:

- (a) în cazul în care procesul de autorizare era în desfășurare în mai multe state membre, se ia ca referință proiectul cel mai avansat;
- (b) punctul 21.A.603 din anexa I (partea 21) nu se aplică;
- (c) documentele aplicabile necesare prevăzute la punctul 21.A.605 din anexa I (partea 21) sunt cele stabilite de către statul membru în cauză la data cererii de aprobare sau de autorizare;
- (d) constatările referitoare la conformitate efectuate de către statul membru în cauză se consideră ca fiind realizate de către Agenție pentru conformitate cu dispozițiile de la punctul 21.A.606 litera (b) din anexa I (partea 21).

*Articolul 7***Permisul de zbor**

Condițiile stabilite de către statele membre înainte de 28 martie 2007 aplicabile permiselor de zbor sau certificatelor de navigabilitate pentru aeronave care nu dețineau un certificat de navigabilitate ori un certificat de navigabilitate restrictiv emis în temeiul prezentului regulament se consideră a fi fost stabilite în conformitate cu prezentul regulament, cu excepția cazurilor în care Agenția a decis, înainte de 28 martie 2008, că respectivele condiții nu garantează un nivel de siguranță echivalent cu cel prevăzut prin Regulamentul (CE) nr. 216/2008 sau prin prezentul regulament.

▼ M2*Articolul 7a***Date privind adecvarea operațională**

(1) Deținătorul unui certificat de tip pentru o aeronavă emis înainte de 17 februarie 2014 care intenționează să livreze o nouă aeronavă unui operator din UE la sau după data de 17 februarie 2014 obține aprobarea în conformitate cu punctul 21.A.21 litera (e) din anexa I (partea 21), exceptându-se de la aprobare programa minimă de pregătire pentru calificarea pe tip de aeronavă a personalului de certificare a întreținerii, precum și datele sursă de validare ale aeronavelor pentru a susține calificarea obiectivă a simulatorului (simulatoarelor). Aprobarea se obține până cel târziu la 18 decembrie 2015 sau înainte ca aeronava să fie operată de un operator din UE, oricare dintre acestea are loc ultima. Datele privind adecvarea operațională se pot limita la modelul care este livrat.

(2) Solicitantul unui certificat de tip pentru o aeronavă pentru care cererea a fost depusă înainte de 17 februarie 2014 și pentru care nu a fost emis un certificat de tip înainte de 17 februarie 2014 obține aprobarea în conformitate cu punctul 21.A.21 litera (e) din anexa I (partea 21), exceptându-se de la aprobare programa minimă de pregătire pentru calificarea pe tip de aeronavă a personalului de certificare a întreținerii, precum și datele sursă de validare ale aeronavelor pentru a susține calificarea obiectivă a simulatorului (simulatoarelor). Aprobarea se obține până cel târziu la 18 decembrie 2015 sau înainte ca aeronava să fie operată de un operator din UE, dacă această dată este ulterioară. Constatările referitoare la conformitate prezentate de către autorități în cadrul activităților Comitetului de Evaluare Operațională derulate sub responsabilitatea JAA sau a agenției înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament sunt acceptate de către agenție fără verificări suplimentare.

(3) Datele privind adecvarea operațională aprobate în conformitate cu punctul 21.A.21 litera (e) din anexa I (partea 21) se consideră a fi constituite din rapoarte ale Comitetului de Evaluare Operațională și listele master ale echipamentului minim emise în conformitate cu procedurile JAA sau de către agenție înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament, și care sunt incluse în certificatul de tip relevant. Înainte de 18 iunie 2014, deținătorii certificatelor de tip relevante trebuie să propună agenției o clasificare a datelor privind adecvarea operațională în date obligatorii și date facultative.

(4) Deținătorilor unui certificat de tip care include date privind adecvarea operațională li se solicită să obțină aprobarea pentru o extindere a domeniului de autorizare al aprobării organizației de proiectare deținute sau al procedurilor alternative la autorizarea organizației de proiectare, după caz, pentru a include aspectele de adecvare operațională, înainte de 18 decembrie 2015.

▼ B*Articolul 8***Organizații de proiectare**

(1) O organizație responsabilă cu proiectarea produselor, pieselor și echipamentelor sau care efectuează modificări sau reparații trebuie să-și demonstreze capacitatea în conformitate cu anexa I (partea 21).

▼B

(2) Prin derogare de la alineatul (1), o organizație de proiectare cu sediul principal de activitate într-un stat nemembru își poate demonstra capacitatea prin deținerea unui certificat eliberat de către statul respectiv pentru produsul, piesa și echipamentul pentru care formulează o cerere, în următoarele condiții:

- (a) statul respectiv să fie statul în care se realizează proiectarea; și
 - (b) Agenția să fi stabilit că sistemul statului respectiv prevede același nivel independent de control al conformității cu cel prevăzut de prezentul regulament, fie printr-un sistem echivalent de autorizare a organizațiilor, fie prin intervenția directă a autorității competente din acel stat.
- (3) Aprobările organizațiilor de proiectare eliberate sau recunoscute de către un stat membru conform procedurilor și cerințelor JAA în vigoare înainte de 28 septembrie 2003 se consideră ca fiind conforme cu prezentul regulament.

*Articolul 9***Organizații de producție**

(1) Organizația responsabilă de fabricarea produselor, pieselor și echipamentelor trebuie să își demonstreze capacitatea în conformitate cu dispozițiile anexei I (partea 21).

(2) Prin derogare de la alineatul (1), o organizație de producție cu sediul principal de activitate într-un stat nemembru își poate demonstra capacitatea prin deținerea unui certificat eliberat de către statul respectiv pentru produsul, piesa și echipamentul pentru care prezintă o cerere, în următoarele condiții:

- (a) statul respectiv să fie statul în care se realizează producția; și
- (b) Agenția să fi stabilit că sistemul statului respectiv prevede același nivel independent de control al conformității cu cel prevăzut de prezentul regulament, fie printr-un sistem echivalent de autorizare a organizațiilor, fie prin intervenția directă a autorității competente din acel stat.

(3) Aprobările organizațiilor de producție eliberate sau recunoscute de către un stat membru în conformitate cu procedurile și cerințele JAA aplicabile înainte de 28 septembrie 2003 se consideră conforme cu prezentul regulament.

*Articolul 10***Măsuri ale Agenției**

(1) Agenția elaborează mijloace acceptabile de asigurare a conformității (denumite în continuare „AMC”), care pot fi folosite de autoritățile, întreprinderile și personalul competent pentru a demonstra conformitatea cu prevederile anexei I (partea 21) la prezentul regulament.

▼B

(2) Mijloacele acceptabile de asigurare a conformității publicate de Agenție nu introduc cerințe noi și nici nu atenuează cerințele din anexa I (partea 21) la prezentul regulament.

(3) Fără a se aduce atingere articolelor 54 și 55 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008, atunci când se utilizează mijloacele acceptabile de asigurare a conformității publicate de Agenție, cerințele corespunzătoare din anexa I (partea 21) la prezentul regulament se consideră îndeplinite, fără a mai fi necesară aducerea altor dovezi.

*Articolul 11***Abrogare**

Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 se abrogă.

Trimiterile la regulamentul abrogat se înțeleg ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa III.

*Articolul 12***Intrare în vigoare**

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

ANEXA I

PARTEA 21

**Certificarea aeronavelor și a produselor, pieselor și echipamentelor aferente,
precum și a organizațiilor de proiectare și producție**

Cuprins

21.1 Generalități

SECȚIUNEA A – CERINȚE TEHNICE

CAPITOLUL A – DISPOZIȚII GENERALE

21.A.1 Domeniu de aplicare

21.A.2 Angajament din partea unei alte persoane decât solicitantul sau titularul unui certificat

21.A.3A Avarii, funcționare necorespunzătoare și defecțiuni

21.A.3B Dispoziții privind navigabilitatea

21.A.4 Coordonare între proiectare și producție

CAPITOLUL B – CERTIFICATE DE TIP ȘI CERTIFICATE DE TIP
RESTRICTIVE

21.A.11 Domeniu de aplicare

21.A.13 Eligibilitate

21.A.14 Demonstrarea capacității

21.A.15 Cerere

21.A.16A Specificații de certificare

21.A.16B Condiții speciale

21.A.17A Baza certificării de tip

21.A.17B Baza de certificare a datelor privind adecvarea operațională

21.A.18 Stabilirea cerințelor aplicabile privind protecția mediului și a specificațiilor de certificare aplicabile

21.A.19 Modificări care necesită un nou certificat de tip

21.A.20 Conformitatea cu baza certificării de tip, cu baza de certificare a datelor privind adecvarea operațională și cu cerințele privind protecția mediului

21.A.21 Emiterea unui certificat de tip

21.A.23 Emiterea unui certificat de tip restrictiv

21.A.31 Proiectul de tip

21.A.33 Verificări și încercări

21.A.35 Încercări în zbor

21.A.41 Certificat de tip

21.A.44 Obligațiile titularului

21.A.47 Transferabilitatea

21.A.51 Durata și menținerea valabilității

21.A.55 Evidența documentelor

21.A.57 Manuale

21.A.61 Instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității

21.A.62 Disponibilitatea datelor privind conformitatea operațională

(CAPITOLUL C – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL D – MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE TIP ȘI ALE
CERTIFICATELOR DE TIP RESTRICTIVE

21.A.90A Domeniu de aplicare

21.A.90B Modificări standard

▼B

- 21.A.91 Clasificarea modificărilor certificatului de tip
- 21.A.92 Eligibilitate
- 21.A.93 Cerere
- 21.A.95 Modificări minore
- 21.A.97 Modificări majore
- 21.A.101 Stabilirea specificațiilor de certificare și a cerințelor aplicabile privind protecția mediului
- 21.A.103 Emiterea aprobării
- 21.A.105 Evidența documentelor
- 21.A.107 Instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității
- 21.A.108 Disponibilitatea datelor privind adecvarea operațională
- 21.A.109 Obligații și marcaj EPA

CAPITOLUL E – CERTIFICATE DE TIP SUPLIMENTARE

- 21.A.111 Domeniu de aplicare
- 21.A.112A Eligibilitate
- 21.A.112B Demonstrarea capacității
- 21.A.113 Solicitarea unui certificat de tip suplimentar
- 21.A.114 Demonstrarea conformității
- 21.A.115 Emiterea unui certificat de tip suplimentar
- 21.A.116 Transferabilitatea
- 21.A.117 Modificarea părții din produs care face obiectul certificatului de tip suplimentar
- 21.A.118A Obligații și marcaj EPA
- 21.A.118B Durata și menținerea valabilității
- 21.A.119 Manuale
- 21.A.120A Instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității
- 21.A.120B Disponibilitatea datelor privind adecvarea operațională

CAPITOLUL F – FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PRODUCȚIE

- 21.A.121 Domeniu de aplicare
- 21.A.122 Eligibilitate
- 21.A.124 Cerere
- 21.A.125A Emiterea unei scrisori de aprobare
- 21.A.125B Constatări
- 21.A.125C Durata și menținerea valabilității
- 21.A.126 Sistem de control al producției
- 21.A.127 Probe: aeronave
- 21.A.128 Probe: motoare și elice
- 21.A.129 Obligațiile producătorului
- 21.A.130 Declarația de conformitate

CAPITOLUL G – APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PRODUCȚIE

- 21.A.131 Domeniu de aplicare
- 21.A.133 Eligibilitate
- 21.A.134 Cerere
- 21.A.135 Emiterea aprobării organizației de producție
- 21.A.139 Sistem de calitate
- 21.A.143 Prezentare
- 21.A.145 Cerințe privind aprobarea

▼B

- 21.A.147 Modificări ale organizației de producție aprobate
- 21.A.148 Schimbarea sediului
- 21.A.149 Transferabilitatea
- 21.A.151 Condiții privind aprobarea
- 21.A.153 Modificarea condițiilor de aprobare
- 21.A.157 Investigații
- 21.A.158 Constatări
- 21.A.159 Durata și menținerea valabilității
- 21.A.163 Prerogative
- 21.A.165 Obligațiile titularului

CAPITOLUL H – CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE RESTRICTIVE

- 21.A.171 Domeniu de aplicare
- 21.A.172 Eligibilitate
- 21.A.173 Clasificare
- 21.A.174 Cerere
- 21.A.175 Limbă
- 21.A.177 Revizuri sau modificări
- 21.A.179 Transfer și reemitere în statele membre
- 21.A.180 Inspecții
- 21.A.181 Durata și menținerea valabilității
- 21.A.182 Identificarea aeronavei

CAPITOLUL I – CERTIFICATE DE ZGOMOT

- 21.A.201 Domeniu de aplicare
- 21.A.203 Eligibilitate
- 21.A.204 Cerere
- 21.A.207 Revizuri sau modificări
- 21.A.209 Transfer și reemitere în statele membre
- 21.A.210 Inspecții
- 21.A.211 Durata și menținerea valabilității

CAPITOLUL J – APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PROIECTARE

- 21.A.231 Domeniu de aplicare
- 21.A.233 Eligibilitate
- 21.A.234 Cerere
- 21.A.235 Emiterea aprobării organizației de proiectare
- 21.A.239 Asigurarea calității proiectului
- 21.A.243 Date
- 21.A.245 Cerințe privind aprobarea
- 21.A.247 Modificări ale sistemului de asigurare a calității proiectării
- 21.A.249 Transferabilitatea
- 21.A.251 Termenii autorizării
- 21.A.253 Modificarea condițiilor de aprobare

▼B

- 21.A.257 Investigații
- 21.A.258 Constatări
- 21.A.259 Durata și menținerea valabilității
- 21.A.263 Prerogative
- 21.A.265 Obligațiile titularului

CAPITOLUL K – PIESE ȘI ECHIPAMENTE

- 21.A.301 Domeniu de aplicare
- 21.A.303 Conformitatea cu cerințele aplicabile
- 21.A.305 Aprobarea pieselor și echipamentelor
- 21.A.307 Aprobarea pieselor și echipamentelor în vederea instalării

(CAPITOLUL L – NU SE APLICĂ)**CAPITOLUL M – REPARAȚII**

- 21.A.431A Domeniu de aplicare
- 21.A.431B Reparații standard
- 21.A.432A Eligibilitate
- 21.A.432B Demonstrarea capacității
- 21.A.433 Proiectul de reparații
- 21.A.435 Clasificarea reparațiilor
- 21.A.437 Emiterea aprobării pentru proiectul de reparații
- 21.A.439 Fabricarea pieselor de schimb
- 21.A.441 Executarea reparației
- 21.A.443 Limitări
- 21.A.445 Defecțiuni neremediate
- 21.A.447 Evidența documentelor
- 21.A.449 Instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității
- 21.A.451 Obligații și marcaj EPA

(CAPITOLUL N – NU SE APLICĂ)**CAPITOLUL O – AUTORIZAȚII ETSO**

- 21.A.601 Domeniu de aplicare
- 21.A.602A Eligibilitate
- 21.A.602B Demonstrarea capacității
- 21.A.603 Cerere
- 21.A.604 Autorizație ETSO pentru un bloc de alimentare auxiliar (APU)
- 21.A.605 Documente necesare
- 21.A.606 Emiterea autorizației ETSO
- 21.A.607 Prerogativele autorizației ETSO
- 21.A.608 Declarație referitoare la proiect și performanțe (DDP)
- 21.A.609 Obligațiile titularilor de autorizații ETSO
- 21.A.610 Aprobarea abaterilor de la standardele de performanță

▼B

- 21.A.611 Modificarea proiectului
- 21.A.613 Evidența documentelor
- 21.A.615 Inspecția din partea Agenției
- 21.A.619 Durata și menținerea valabilității
- 21.A.621 Transferabilitatea

CAPITOLUL P – PERMISUL DE ZBOR

- 21.A.701 Domeniu de aplicare
- 21.A.703 Eligibilitate
- 21.A.705 Autoritatea competentă
- 21.A.707 Solicitarea unui permis de zbor
- 21.A.708 Condițiile de zbor
- 21.A.709 Solicitarea pentru aprobarea condițiilor de zbor
- 21.A.710 Aprobarea condițiilor de zbor
- 21.A.711 Emiterea unui permis de zbor
- 21.A.713 Modificări
- 21.A.715 Limbă
- 21.A.719 Transferabilitate
- 21.A.721 Inspecții
- 21.A.723 Durata și menținerea valabilității
- 21.A.725 Reînnoirea unui permis de zbor
- 21.A.727 Obligațiile deținătorului unui permis de zbor
- 21.A.729 Evidența documentelor

CAPITOLUL Q – IDENTIFICAREA PRODUSELOR, PIESELOR ȘI ECHIPAMENTELOR

- 21.A.801 Identificarea produselor
- 21.A.803 Tratarea datelor de identificare
- 21.A.804 Identificarea pieselor și echipamentelor
- 21.A.805 Identificarea pieselor esențiale
- 21.A.807 Identificarea articolelor ETSO

SECȚIUNEA B – PROCEDURI PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE**CAPITOLUL A – DISPOZIȚII GENERALE**

- 21.B.5 Domeniu de aplicare
- 21.B.20 Obligațiile autorității competente
- 21.B.25 Cerințe privind organizarea autorității competente
- 21.B.30 Proceduri documentate
- 21.B.35 Modificarea organizării și procedurilor
- 21.B.40 Soluționarea litigiilor
- 21.B.45 Raportare/coordonare
- 21.B.55 Evidența documentelor
- 21.B.60 Dispoziții privind navigabilitatea

▼B**CAPITOLUL B – CERTIFICATE DE TIP ȘI CERTIFICATE DE TIP RESTRICTIVE**

(CAPITOLUL C – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL D – MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE TIP ȘI ALE CERTIFICATELOR DE TIP RESTRICTIVE

21.B.70 Aprobarea modificărilor certificatelor de tip

CAPITOLUL E – CERTIFICATE DE TIP SUPLIMENTARE**CAPITOLUL F – FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PRODUCȚIE**

21.B.120 Investigații

21.B.125 Constatări

21.B.130 Emiterea scrisorii de aprobare

21.B.135 Menținerea scrisorii de aprobare

21.B.140 Modificarea scrisorii de aprobare

21.B.145 Limitarea, suspendarea și revocarea scrisorii de aprobare

21.B.150 Evidența documentelor

CAPITOLUL G – APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PRODUCȚIE

21.B.220 Investigații

21.B.225 Constatări

21.B.230 Emiterea certificatului

21.B.235 Supraveghere continuă

21.B.240 Modificarea aprobării organizației de producție

21.B.245 Suspendarea și revocarea aprobării organizației de producție

21.B.260 Evidența documentelor

CAPITOLUL H – CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE RESTRICTIVE

21.B.320 Investigații

21.B.325 Emiterea certificatelor de navigabilitate

21.B.326 Certificate de navigabilitate

21.B.327 Certificate de navigabilitate restrictive

21.B.330 Suspendarea și revocarea certificatelor de navigabilitate și a certificatelor de navigabilitate restrictive

21.B.345 Evidența documentelor

CAPITOLUL I – CERTIFICATE DE ZGOMOT

21.B.420 Investigații

21.B.425 Emiterea certificatelor de zgomot

21.B.430 Suspendarea și revocarea certificatului de zgomot

21.B.445 Evidența documentelor

CAPITOLUL J – APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PROIECTARE**CAPITOLUL K – PIESE ȘI ECHIPAMENTE**

▼B

(CAPITOLUL L – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL M – REPARAȚII

(CAPITOLUL N – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL O – AUTORIZAȚII ETSO

CAPITOLUL P – PERMISUL DE ZBOR

21.B.520 Investigații

21.B.525 Emiterea permiselor de zbor

21.B.530 Revocarea unui permis de zbor

21.B.545 Evidența documentelor

CAPITOLUL Q – IDENTIFICAREA PRODUSELOR, PIESELOR ȘI ECHIPAMENTELOR

Apendice

Apendicele I – Formularul EASA 1 – Certificat de autorizare a dării în exploatare

Apendicele II – Formularul EASA 15a – Certificat de revizuire a navigabilității

Apendicele III – Formularul EASA 20a – Permis de zbor

Apendicele IV – Formularul EASA 20b – Permis de zbor (emis de organizații autorizate)

Apendicele V – Formularul EASA 24 – Certificat de navigabilitate restrictiv

Apendicele VI – Formularul EASA 25 – Certificat de navigabilitate;

Apendicele VII – Formularul EASA 45 – Certificat de zgomot;

Apendicele VIII – Formularul EASA 52 – Declarație de conformitate a aeronavei;

Apendicele IX – Formularul EASA 53 – Certificat de repunere în exploatare;

Apendicele X – Formularul EASA 55 – Certificat de aprobare a organizației de producție la care se face trimitere în capitolul G din anexa I (partea 21);

Apendicele XI – Formularul EASA 65 – Scrisoare de aprobare pentru producție fără aprobare de organizație de producție;

▼M3

Apendicele XII – Categoriile de probe în zbor și calificările corespunzătoare ale echipajelor de probe în zbor 85.

21.1 Generalități

În sensul prezentei anexe, „autoritatea competentă” este:

- (a) pentru întreprinderile care au sediul principal de activitate într-un stat membru, autoritatea desemnată de statul membru respectiv sau Agenția, în cazul în care statul membru solicită acest lucru; sau
- (b) pentru întreprinderile care au sediul principal de activitate într-un stat nemembru, Agenția.

SECȚIUNEA A

CERINȚE TEHNICE

CAPITOLUL A – DISPOZIȚII GENERALE

21.A.1 Domeniu de aplicare

Prezenta secțiune stabilește dispozițiile generale care reglementează drepturile și obligațiile solicitantului și titularului certificatului eliberat sau care urmează a fi eliberat în conformitate cu prezenta secțiune.

21.A.2 Angajament din partea unei alte persoane decât solicitantul sau titularul unui certificat

Acțiunile care trebuie întreprinse și obligațiile care trebuie asumate de către titularul sau solicitantul unui certificat pentru un produs, o piesă sau un echipament în temeiul prezentei secțiuni pot fi întreprinse și asumate în numele său de altă persoană fizică sau juridică, cu obligația ca titularul sau solicitantul certificatului respectiv să poată demonstra că a încheiat un acord cu cealaltă persoană, astfel încât obligațiile titularului să fie transferate în mod corespunzător.

21.A.3A Avarii, funcționare necorespunzătoare și defecțiuni

- (a) Sistem de colectare, verificare și analiză a datelor.

Titularul unui certificat de tip, al unui certificat de tip restrictiv, al unui certificat de tip suplimentar, al unei autorizații conforme cu standardele tehnice europene (ETSO), al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în materie considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament trebuie să aibă un sistem de colectare, verificare și analiză a rapoartelor și informațiilor privitoare la avarii, funcționare necorespunzătoare, defecțiuni sau alte evenimente care au sau pot afecta continuitatea navigabilității produsului, piesei sau echipamentului prevăzute de certificatul de tip, de certificatul de tip restrictiv, de certificatul de tip suplimentar, de autorizația conformă cu standardele tehnice europene (ETSO), de aprobarea proiectului de reparație majoră sau de orice altă aprobare în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament. Informațiile privitoare la acest sistem se aduc la cunoștința tuturor utilizatorilor identificați ai produsului, piesei sau echipamentului și, la cerere, oricărei persoane autorizate în temeiul altor norme de aplicare asociate.

- (b) Raportarea către Agenție

1. Titularul unui certificat de tip, al unui certificat de tip restrictiv, al unui certificat de tip suplimentar, al unei autorizații ETSO, al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament raportează Agenției toate avariile, funcționarea necorespunzătoare, defecțiunile sau alte evenimente legate de un produs, o piesă sau un echipament prevăzute de certificatul de tip, de certificatul de tip restrictiv, de certificatul de tip suplimentar, de autorizația ETSO, de aprobarea de proiect pentru o reparație majoră sau de orice altă aprobare în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament și care sunt de natură să pună în pericol siguranța.
2. Aceste raportări se elaborează în forma și modul stabilite de Agenție în cel mai scurt timp și, în orice situație, se transmit în cel mult 72 de ore de la identificarea oricărei stări care periclitează siguranța, cu excepția cazurilor în care situații excepționale împiedică acest lucru.

▼B**(c) Investigarea evenimentelor raportate**

1. În cazul în care un eveniment raportat în temeiul literei (b) sau al punctului 21.A.129 litera (f) subpunctul 2 sau 21.A.165 litera (f) subpunctul 2 este rezultatul unei deficiențe de proiectare sau de producție, titularul unui certificat de tip, al unui certificat de tip restrictiv, al unui certificat de tip suplimentar, al unei autorizații ETSO, al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament sau producătorul, după caz, investighează cauza deficienței și comunică Agenției rezultatele investigației sale și orice măsură pe care o întreprinde sau pe care o propune pentru remedierea deficienței respective.
2. În cazul în care Agenția consideră necesară o acțiune de remediere a deficienței, titularul unui certificat de tip, al unui certificat de tip restrictiv, al unui certificat de tip suplimentar, al unei autorizații ETSO, al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în domeniu considerată a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament sau producătorul, după caz, transmite Agenției datele relevante.

21.A.3B Dispoziții privind navigabilitatea

(a) Dispozițiile privind navigabilitatea reprezintă un document emis sau adoptat de Agenție în care se prevăd acțiunile ce urmează a fi întreprinse în legătură cu o aeronavă pentru a se reface nivelul acceptabil de siguranță, în cazul în care sunt probe care pun în evidență că nivelul de siguranță al aeronavei poate fi compromis în cazul în care nu se întreprind acțiunile respective.

(b) Agenția emite dispoziții privind navigabilitatea atunci când:

1. Agenția a stabilit existența unor condiții care afectează siguranța la bordul unei aeronave din cauza unei deficiențe a aeronavei în sine ori la un motor, o elice, o piesă sau un echipament instalat la bord; și
2. există posibilitatea ca acele condiții să existe ori să apară, de asemenea, la alte aeronave.

(c) În cazul în care Agenția trebuie să emită dispoziții privind navigabilitatea pentru a remedia condițiile care afectează siguranța menționate la litera (b) sau pentru a cere efectuarea unui control, titularul certificatului de tip, al certificatului de tip restrictiv, al certificatului de tip suplimentar, al autorizației ETSO, al aprobării proiectului de reparație majoră sau al oricărei alte aprobări în domeniu considerate a fi fost eliberată în temeiul prezentului regulament:

1. propune acțiunile de remediere sau controalele necesare ori ambele și prezintă Agenției propuneri detaliate, în vederea aprobării;
2. după aprobarea de către Agenție a propunerilor menționate la subpunctul 1, aduce la cunoștință tuturor operatorilor sau proprietarilor identificați ai produsului, piesei sau echipamentului și, la cerere, oricărei persoane care trebuie să se conformeze dispozițiilor privind navigabilitatea datele descriptive corespunzătoare și instrucțiunile pentru îndeplinirea acestor propuneri.

(d) Dispozițiile privind navigabilitatea trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

1. identificarea condițiilor care afectează siguranța;
2. identificarea aeronavei afectate;
3. acțiunea sau acțiunile de remediere necesare;
4. termenul de punere în aplicare a acțiunilor de remediere;
5. data intrării în vigoare.

▼M2**21.A.4 Coordonare între proiectare și producție**

Fiecare deținător al unui certificat de tip, al unui certificat de tip restrictiv, al unui certificat de tip suplimentar, al unei autorizații ETSO, al unei aprobări de modificare a certificatului de tip sau al aprobării proiectului de reparație colaborează cu organizația de producție, după cum este necesar, pentru a asigura:

- (a) coordonarea satisfăcătoare dintre proiectare și producție, conform dispozițiilor de la punctul 21.A.122, punctul 21.A.130 litera (b) punctele 3 și 4, punctul 21.A.133 și punctul 21.A.165 litera (c) punctele 2 și 3, după caz; și
- (b) suportul corespunzător în vederea continuității navigabilității produsului, piesei sau echipamentului.

▼B**CAPITOLUL B – CERTIFICATE DE TIP ȘI CERTIFICATE DE TIP RESTRICTIVE****21.A.11 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește procedura pentru eliberarea certificatelor de tip pentru produse și a certificatelor de tip restrictive pentru aeronave și, de asemenea, stabilește drepturile și obligațiile solicitanților și titularilor respectivelor certificate.

21.A.13 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică care a demonstrat sau este în curs de a demonstra capacitatea sa de funcționare în conformitate cu punctul 21.A.14 poate prezenta o cerere pentru un certificat de tip sau certificat de tip restrictiv, în condițiile stabilite în prezentul capitol.

21.A.14 Demonstrarea capacității

- (a) Orice organizație care solicită un certificat de tip sau un certificat de tip restrictiv trebuie să-și demonstreze capacitatea prin deținerea unei aprobări a organizației de proiectare, eliberată de Agenție în conformitate cu capitolul J.
- (b) Prin derogare de la litera (a) și ca procedură alternativă pentru demonstrarea capacității, solicitantul poate cere acordul Agenției pentru aplicarea procedurilor care stabilesc practici de proiectare specifice, resursele și succesiunea activităților necesare pentru a se conforma prezentei anexe (partea 21), atunci când produsul este unul dintre următoarele:
 - 1. o aeronavă ELA2;
 - 2. un motor sau o elice instalată într-o aeronavă ELA2;
 - 3. un motor cu piston;
 - 4. o elice cu pas fix sau reglabil.
- (c) Prin derogare de la litera (a), un solicitant poate opta să își demonstreze capacitatea furnizând Agenției programul de certificare prevăzut la punctul 21.A.20 litera (b) atunci când produsul este unul dintre următoarele:
 - 1. o aeronavă ELA1;
 - 2. un motor sau o elice instalată într-o aeronavă ELA1.

21.A.15 Cerere

- (a) Cererea pentru eliberarea unui certificat de tip sau a unui certificat de tip restrictiv se redactează în forma și modul stabilite de Agenție.

▼B

- (b) La cererea pentru certificatul de tip sau pentru un certificat de tip restrictiv pentru o aeronavă se atașează un desen tridimensional al aeronavei și datele preliminare de bază, inclusiv caracteristicile de exploatare și limitările propuse.
- (c) La cererea pentru certificatul de tip pentru un motor sau o elice se atașează un desen care prezintă schema de ansamblu, descrierea caracteristicilor de proiectare, a caracteristicilor de exploatare și a limitelor de funcționare propuse atât pentru motor, cât și pentru elice.

▼M2

- (d) Cererea pentru certificatul de tip sau pentru un certificat de tip restrictiv pentru o aeronavă include sau se suplimentează, după cererea inițială, cu cererea de aprobare a datelor privind conformitatea operațională constând în următoarele, după caz:
 1. programa minimă de pregătire pentru calificarea de tip a piloților, inclusiv determinarea calificării de tip;
 2. definirea sferei de cuprindere a datelor sursă de validare ale aeronavelor pentru a susține calificarea obiectivă a simulatorului (simulatorilor) asociată pregătirii pentru calificarea de tip a pilotului sau a unor date provizorii pentru a susține calificarea intermediară a acestora;
 3. programa minimă de pregătire pentru calificarea de tip a personalului de certificare a întreținerii, inclusiv determinarea calificării de tip;
 4. determinarea tipului sau variantei pentru echipajul de cabină și a datelor specifice tipului pentru echipajul de cabină;
 5. lista master a echipamentului minim; și
 6. alte elemente de conformitate operațională referitoare la tip.

21.A.16A Specificații de certificare

Agencia emite, în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008, specificații de certificare, inclusiv specificații de certificare pentru datele privind adecvarea operațională, ca mijloace standard pentru a demonstra conformitatea produselor, pieselor și echipamentelor cu cerințele esențiale relevante din anexele I, III și IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008. Specificațiile trebuie să fie suficient de detaliate și specifice pentru a indica solicitanților condițiile în care vor fi eliberate, modificate sau suplimentate certificatele.

21.A.16B Condiții speciale

- (a) Agenția impune specificații tehnice speciale detaliate, denumite condiții speciale, pentru un produs, în cazul în care specificațiile de certificare aferente nu conțin standarde de siguranță adecvate sau corespunzătoare pentru produs, deoarece:
 1. produsul are caracteristici de proiectare noi sau neobișnuite în raport cu practicile de proiectare pe care se bazează specificațiile de certificare aplicabile; sau
 2. utilizarea preconizată a produsului este neconvențională; sau
 3. experiența acumulată pentru produse similare aflate în exploatare sau pentru produse care prezintă caracteristici de proiectare similare a arătat că pot apărea situații de risc pentru siguranță.
- (b) Condițiile speciale conțin acele standarde de siguranță pe care agenția le consideră necesare pentru a stabili un nivel de siguranță echivalent cu cel stabilit în specificațiile de certificare aplicabile.

▼ M2**21.A.17A Baza certificării de tip****▼ B**

- (a) Baza certificării de tip care se notifică în vederea eliberării unui certificat de tip sau a unui certificat de tip restrictiv înseamnă:

▼ M2

1. specificațiile de certificare aplicabile stabilite de agenție, în vigoare la data solicitării certificatului, cu excepția cazurilor în care:
 - (i) se specifică altfel de către agenție; sau
 - (ii) conformitatea cu specificațiile de certificare ale unor modificări intrate în vigoare ulterior este aleasă de solicitant sau impusă în temeiul literelor (c) și (d);

▼ B

2. orice condiție specială prevăzută în conformitate cu punctul 21.A.16B litera (a).
- (b) Cererea de certificare de tip pentru avioane de mare capacitate și giravioane mari este valabilă timp de cinci ani, iar cererea pentru orice alt tip de certificare de tip este valabilă pe o perioadă de trei ani, cu excepția cazurilor în care solicitantul arată, la data cererii, că produsul său necesită o perioadă mai mare de proiectare, dezvoltare și testare, iar Agenția aprobă o perioadă mai mare.
- (c) În cazul în care nu a fost eliberat un certificat de tip sau în cazul în care este evident că nu va fi eliberat un certificat de tip în limita de timp stabilită conform literei (b), solicitantul poate:
 1. să prezinte o nouă cerere de certificare de tip și să se conformeze tuturor dispozițiilor de la litera (a) care se aplică unei cereri inițiale; sau

▼ M2

2. să solicite o prelungire a cererii inițiale și să se conformeze specificațiilor de certificare aplicabile, în vigoare la o dată aleasă de solicitant, care să nu fie anterioară datei care precedă data de emitere a certificatului de tip, în limita de timp stabilită la litera (b) pentru cererea inițială.

▼ B

- (d) În cazul în care solicitantul decide să se conformeze unei specificații de certificare a unei modificări aduse codurilor de navigabilitate, care este în vigoare după depunerea cererii pentru eliberarea unui certificat de tip, solicitantul trebuie să se conformeze și altor specificații de certificare pe care agenția le consideră în legătură directă.

▼ M2**21.A.17B Baza de certificare a datelor privind adecvarea operațională**

- (a) Agenția notifică solicitantului baza de certificare a datelor privind conformitatea operațională. Aceasta conține următoarele elemente:
1. specificațiile de certificare aplicabile pentru datele privind adecvarea operațională emise în conformitate cu punctul 21.A.16A, în vigoare la data cererii sau a suplimentării cererii, cu excepția cazului în care:
 - (i) agenția acceptă alte mijloace pentru a demonstra conformitatea cu cerințele esențiale relevante, definite în anexele I, III și IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008; sau
 - (ii) conformitatea cu specificațiile de certificare ale unor modificări intrate în vigoare ulterior reprezintă alegerea solicitantului;
 2. orice condiție specială prevăzută în conformitate cu punctul 21.A.16B litera (a).
 - (b) În cazul în care solicitantul alege să se conformeze unei modificări asupra specificațiilor de certificare, care este în vigoare după depunerea cererii pentru emiterea unui certificat de tip, solicitantul trebuie să se conformeze și altor specificații de certificare pe care agenția le consideră a fi în legătură directă cu modificarea respectivă.

▼B**21.A.18 Stabilirea cerințelor aplicabile privind protecția mediului și a specificațiilor de certificare aplicabile**

(a) Cerințele privind nivelul de zgomot aplicabile pentru eliberarea unui certificat de tip pentru o aeronavă sunt prevăzute în conformitate cu dispozițiile capitolului 1 anexa 16 volumul I partea a II-a a Convenției de la Chicago și:

1. pentru avioane cu reacție subsonice, în volumul I partea a II-a, capitolele 2, 3 și 4, după caz;
2. pentru avioane cu elice, în volumul I partea a II-a, capitolele 3, 4, 5, 6 și 10, după caz;
3. pentru elicoptere, în volumul I partea a II-a, capitolele 8 și 11, după caz; și
4. pentru avioane supersonice, în volumul I partea a II-a capitolul 12, după caz.

(b) Cerințele privind emisiile de gaze aplicabile în vederea eliberării unui certificat de tip pentru aeronavă și motor sunt prevăzute în anexa 16 la Convenția de la Chicago:

1. pentru prevenirea emisiei intenționate de carburanți în atmosferă, în volumul II partea a II-a capitolul 2;
2. pentru emisiile provenite de la motoarele turboreactoare și turboventilatoare pentru propulsie numai la viteze subsonice, în volumul II partea a III-a capitolul 2; și
3. pentru emisiile provenite de la motoarele turboreactoare și turboventilatoare pentru propulsie numai la viteze supersonice, în volumul II partea a III-a capitolul 3.

(c) Agenția emite, în conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008, specificații privind certificarea care prevăd mijloace acceptabile pentru a demonstra conformitatea cu cerințele privind zgomotul și emisiile, stabilite la literele (a), respectiv (b).

21.A.19 Modificări care necesită un nou certificat de tip

Orice persoană fizică sau juridică care propune modificarea unui produs trebuie să solicite un nou certificat de tip în cazul în care Agenția consideră că importanța modificării proiectului, puterii, tracțiunii sau masei impune o investigație completă a conformității cu baza aplicabilă a certificării de tip.

21.A.20 ►M2 Conformitatea cu baza certificării de tip, cu baza de certificare a datelor privind adecvarea operațională și cu cerințele privind protecția mediului ◄**▼M2**

(a) Solicitantul unui certificat de tip sau al unui certificat de tip restrictiv trebuie să demonstreze conformitatea cu baza aplicabilă a certificării de tip, cu baza aplicabilă de certificare a datelor privind adecvarea operațională și cu cerințele privind protecția mediului și să prezinte agenției mijloacele prin care a fost demonstrată această conformitate.

▼B

- (b) Solicitantul trebuie să furnizeze Agenției un program de certificare care prezintă în detaliu mijloacele de dovedire a conformității. Acest document se actualizează în funcție de necesități, pe parcursul procesului de certificare.
- (c) Solicitantul trebuie să înscrie justificarea conformității în documentele de conformitate, în conformitate cu programul de certificare stabilit la litera (b).
- (d) Solicitantul declară că a demonstrat conformitatea cu baza aplicabilă a certificării de tip și cu cerințele privind protecția mediului, în conformitate cu programul de certificare stabilit la litera (b).
- (e) În cazul în care solicitantul deține o aprobare corespunzătoare a organizației de proiectare, declarația prevăzută la litera (d) se efectuează în conformitate cu dispozițiile din capitolul J.

21.A.21 Emiterea unui certificat de tip

Solicitantul are dreptul să dețină un certificat de tip al produsului, eliberat de Agenție, în următoarele condiții:

- (a) și-a demonstrat capacitatea în conformitate cu punctul 21.A.14;
- (b) a prezentat declarația menționată la punctul 21.A.20 litera (d); și
- (c) demonstrează că:

▼M2

- 1. produsul care urmează să fie certificat este conform cu baza aplicabilă a certificării de tip și cu cerințele privind protecția mediului stabilite în conformitate cu punctele 21.A.17A și 21.A.18;

▼B

- 2. toate dispozițiile privind navigabilitatea cu care produsul nu este conform sunt compensate de factori care asigură un nivel de siguranță echivalent;
 - 3. nu există nicio particularitate sau caracteristică din cauza căreia produsul nu prezintă siguranță pentru utilizările pentru care se solicită certificarea; și
 - 4. solicitantul certificatului de tip a declarat în mod explicit intenția sa de a se conforma dispozițiilor de la punctul 21.A.44.
- (d) În cazul certificării de tip a aeronavelor, motorul sau elicea sau ambele au un certificat de tip emis ori stabilit în conformitate cu prezentul regulament, atunci când sunt instalate pe aeronavă;

▼M2

- (e) în cazul unui certificat de tip pentru o aeronavă, se demonstrează că datele privind adecvarea operațională sunt conforme cu baza aplicabilă de certificare a datelor privind adecvarea operațională stabilită în conformitate cu punctul 21.A.17B;
- (f) prin derogare de la litera (e) și la cererea solicitantului inclusă în declarația menționată la punctul 21.A.20 litera (d), un certificat de tip pentru o aeronavă poate fi emis înainte să se demonstreze conformitatea cu baza aplicabilă de certificare a datelor privind adecvarea operațională, sub rezerva demonstrării de către solicitant a conformității cu baza de certificare a datelor privind adecvarea operațională înainte de a fi necesar ca datele privind conformitatea operațională să fie efectiv utilizate.

▼ M2**21.A.23 Emiterea unui certificat de tip restrictiv**

(a) În cazul unei aeronave care nu este conformă cu dispozițiile de la punctul 21.A.21 litera (c), solicitantul are dreptul de a primi un certificat de tip restrictiv emis de agenție după ce:

1. asigură conformitatea cu baza certificării de tip stabilită de agenție, care garantează niveluri corespunzătoare de siguranță pentru utilizările aeronavei și cu cerințele aplicabile privind protecția mediului;
2. declară în mod expres că se conformează dispozițiilor de la punctul 21.A.44;
3. în cazul unui certificat de tip restrictiv pentru o aeronavă, se demonstrează că datele privind conformitatea operațională sunt conforme cu baza aplicabilă de certificare a datelor privind conformitatea operațională stabilită în conformitate cu punctul 21.A.17B.

(b) Prin derogare de la litera (a) punctul 3 și la cererea solicitantului inclusă în declarația menționată la punctul 21.A.20 litera (d), un certificat de tip restrictiv poate fi eliberat înainte să se demonstreze conformitatea cu baza aplicabilă de certificare a datelor privind adecvarea operațională, sub rezerva demonstrării de către solicitant a conformității cu baza de certificare a datelor privind adecvarea operațională înainte de a fi necesar ca datele privind adecvarea operațională să fie efectiv utilizate.

(c) Pentru motorul sau elicea instalate pe aeronavă sau pentru ambele:

1. există un certificat de tip emis ori stabilit în conformitate cu prezentul regulament; sau
2. s-a demonstrat conformitatea cu specificațiile de certificare necesare pentru a se garanta siguranța aeronavei în timpul zborului.

▼ B**21.A.31 Proiectul de tip**

(a) Proiectul de tip constă în:

1. desenele, specificațiile și lista acestor desene și specificații, necesare pentru a se defini configurația și caracteristicile de construcție ale produsului în legătură cu care s-a demonstrat conformitatea cu baza aplicabilă a certificării de tip și cu cerințele privind protecția mediului;
2. informații cu privire la materiale și procese, precum și cu privire la metodele de fabricație și montaj ale produsului, necesare pentru garantarea conformității produsului;

▼ M2

3. o secțiune privind limitările de navigabilitate aprobate care să fie inclusă în instrucțiunile privind continuitatea navigabilității, conform definiției din specificațiile de certificare aplicabile; și

▼ B

4. orice alte date necesare care să permită, prin comparație, determinarea navigabilității, a caracteristicilor de zgomot, a pierderilor de combustibil de la motoare și a emisiilor de gaze (dacă este cazul) ale produselor ulterioare de același tip.

(b) Orice proiect de tip trebuie identificat în mod corespunzător.

▼B**21.A.33 Verificări și încercări**

(a) Solicitantul efectuează toate verificările și încercările necesare pentru a demonstra conformitatea cu baza aplicabilă a certificării de tip și cu cerințele privind protecția mediului.

(b) Înainte de efectuarea fiecăreia dintre încercările prevăzute la litera (a), solicitantul trebuie să determine în prealabil:

1. pentru specimenul de probă:

(i) că materialele și procesele sunt conforme cu specificațiile din proiectul de tip propus;

(ii) că piesele produselor sunt conforme cu desenele din proiectul de tip propus;

(iii) că procesele de fabricație, construcție și montaj sunt conforme cu cele specificate în proiectul de tip propus; și

2. că aparatura pentru probe și instrumentele de măsură utilizate la probe sunt adecvate scopului și calibrate corespunzător.

(c) Solicitantul permite Agenției să efectueze orice control necesar pentru a verifica conformitatea cu litera (b).

(d) Solicitantul permite Agenției să revizuiască orice raport, să efectueze orice inspecție și să execute sau să asiste la orice probă în zbor sau probă la sol necesare pentru a verifica validitatea declarației de conformitate prezentate de solicitant în temeiul punctului 21.A.20 litera (d) și să stabilească faptul că nicio funcție sau caracteristică nu face produsul nesigur pentru utilizarea pentru care este solicitată certificarea.

(e) Pentru probele efectuate sau verificate de Agenție în conformitate cu litera (d):

1. solicitantul trebuie să prezinte Agenției o declarație de conformitate cu dispozițiile de la litera (b); și

2. unui produs, unei piese sau unui echipament nu i se poate aduce, între momentul în care s-a demonstrat conformitatea cu litera (b) și momentul în care este prezentată Agenției pentru testare, nicio modificare referitoare la o probă care ar afecta declarația de conformitate.

21.A.35 Încercări în zbor

(a) Probele în zbor efectuate în scopul obținerii unui certificat de tip se pun în practică în conformitate cu condițiile de testare specificate de către Agenție.

(b) Solicitantul execută toate probele în zbor pe care Agenția le consideră necesare:

1. pentru a determina conformitatea cu baza aplicabilă a certificării de tip și cu cerințele privind protecția mediului; și

▼ B

2. pentru a stabili dacă există asigurarea că aeronava, piesele și echipamentele acesteia sunt fiabile și funcționează corespunzător pentru certificarea aeronavei în temeiul prezentei anexe (partea 21), cu excepția:
 - (i) planoarelor și motoplanoarelor;
 - (ii) baloanelor și dirijabilelor din categoria ELA1 sau ELA2;
 - (iii) avioanelor cu MTOM de cel mult 2 722 kg.
- (c) (Rezervat)
- (d) (Rezervat)
- (e) (Rezervat)
- (f) Probele în zbor prevăzute la litera (b) punctul 2 includ:
 1. pentru aeronavele echipate cu motoare cu turbină dintr-o categorie neutilizată anterior pe o aeronavă certificată de tip, cel puțin 300 de ore de funcționare cu toate motoarele pornite, conform certificatului de tip; și
 2. pentru toate celelalte aeronave, cel puțin 150 de ore de funcționare.

▼ M2**21.A.41 Certificat de tip**

Se consideră că atât certificatul de tip, cât și certificatul de tip restrictiv includ proiectul de tip, limitele de operare, fișa tehnică de date a certificatului de tip pentru navigabilitate și emisii, baza aplicabilă pentru certificarea de tip și cerințele de protecție a mediului, pe baza cărora agenția înregistrează conformitatea și celelalte condiții sau restricții prevăzute pentru produs în specificațiile de certificare și în cerințele aplicabile privind protecția mediului. În plus, atât certificatul de tip, cât și certificatul de tip restrictiv pentru aeronavă includ baza aplicabilă la certificarea datelor privind conformitatea operațională, datele privind adecvarea operațională și fișa tehnică a certificatului de tip pentru zgomot. Fișa tehnică a certificatului de tip pentru motor include înregistrarea conformității emisiilor.

▼ B**21.A.44 Obligațiile titularului**

Fiecare titular al unui certificat de tip sau certificat de tip restrictiv:

▼ M2

- (a) își asumă obligațiile stabilite la punctele 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.55, 21.A.57, 21.A.61 și 21.A.62; și, în acest scop, continuă să îndeplinească cerințele de calificare pentru eligibilitate în temeiul punctului 21.A.14; și

▼ B

- (b) specifică marcajul în conformitate cu capitolul Q.

21.A.47 Transferabilitatea

Transferul unui certificat de tip sau al unui certificat de tip restrictiv se poate face numai către o persoană fizică sau juridică ce își poate asuma obligațiile menționate la punctul 21.A.44 și care, în acest scop, și-a demonstrat capacitatea de a îndeplini criteriile de la punctul 21.A.14.

21.A.51 Durata și menținerea valabilității

- (a) Certificatul de tip și certificatul de tip restrictiv se eliberează pe durată nelimitată. Acestea rămân valabile, cu condiția ca:
 1. titularul să rămână conform cu prezenta anexă (partea 21); și
 2. certificatul să nu fie retras, sau să nu se fi renunțat la el, în cadrul procedurilor administrative în vigoare stabilite de către Agenție.
- (b) În caz de renunțare sau retragere, certificatul de tip și certificatul de tip restrictiv se restituie Agenției.

▼ **M2****21.A.55 Evidența documentelor**

Toate informațiile referitoare la proiect, desene și rapoarte ale încercărilor, inclusiv rapoartele privind inspecția produselor testate, se țin la dispoziția agenției de către deținătorul certificatului de tip sau al certificatului de tip restrictiv și se păstrează în vederea furnizării informațiilor necesare care să asigure continuitatea navigabilității, valabilitatea în continuare a datelor privind adecvarea operațională și conformitatea cu cerințele privind protecția mediului aplicabile acestui produs.

21.A.57 Manuale

Deținătorul unui certificat de tip sau al unui certificat de tip restrictiv întocmește, păstrează și actualizează originalele tuturor manualelor referitoare la produsul respectiv, impuse de baza aplicabilă a certificării de tip, de baza aplicabilă de certificare a datelor privind adecvarea operațională și de cerințele privind protecția mediului și, la cerere, furnizează copii agenției.

▼ **B****21.A.61 Instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității**

- (a) Titularul certificatului de tip sau al certificatului de tip restrictiv furnizează cel puțin un set complet de instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității, care să cuprindă date descriptive și instrucțiuni de aplicare întocmite în conformitate cu baza aplicabilă a certificării de tip, fiecărui proprietar identificat al uneia sau al mai multor aeronave, motoare sau elice la data livrării aeronavei sau la data eliberării primului certificat de navigabilitate, în funcție de evenimentul care are loc ultimul, și ulterior trebuie să țină aceste instrucțiuni, la cerere, la dispoziția persoanelor care trebuie să se conformeze dispozițiilor din aceste instrucțiuni. Punerea la dispoziție a unui manual sau a unei părți din instrucțiunile privind continuitatea navigabilității care se referă la reparația capitală sau la orice altă formă de revizie majoră poate fi amânată până la darea în exploatare a produsului, dar trebuie să fie puse la dispoziție înainte ca produsul să atingă durata de viață sau numărul maxim de ore/cicluri de zbor.
- (b) În plus, modificările aduse instrucțiunilor pentru continuitatea navigabilității se pun la dispoziția tuturor utilizatorilor identificați ai produsului și se furnizează, la cerere, tuturor persoanelor care trebuie să se conformeze instrucțiunilor respective. Se prezintă Agenției un program privind distribuirea modificărilor aduse instrucțiunilor pentru continuitatea navigabilității.

▼ **M2****21.A.62 Disponibilitatea datelor privind conformitatea operațională**

Deținătorul unui certificat de tip sau al unui certificat de tip restrictiv transmite:

- (a) cel puțin un set complet de date privind adecvarea operațională elaborate în conformitate cu baza aplicabilă la certificare privind adecvarea operațională, tuturor operatorilor cunoscuți din UE ai aeronavei, înainte de a fi necesar ca datele privind adecvarea operațională să fie utilizate de către o organizație de instruire sau un operator din UE; și
- (b) orice modificare asupra datelor privind adecvarea operațională tuturor operatorilor din UE ai aeronavei; și
- (c) la cerere, datele relevante menționate la literele (a) și (b) de mai sus:
 1. autorității competente responsabile cu verificarea conformității cu unul sau mai multe elemente ale setului menționat de date privind adecvarea operațională; și
 2. oricărei persoane care are obligația de a asigura conformitatea cu unul sau mai multe elemente din setul menționat de date privind adecvarea operațională.

▼B

(CAPITOLUL C – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL D – MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE TIP ȘI ALE
CERTIFICATELOR DE TIP RESTRICTIVE

▼M2**21.A.90A Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol prevede procedura pentru aprobarea modificărilor certificatelor de tip, precum și drepturile și obligațiile solicitanților și deținătorilor aprobărilor respective. Prezentul capitol definește, de asemenea, modificările standard care nu se supun procesului de aprobare în temeiul prezentului capitol. În prezentul capitol, referirile la certificatele de tip includ certificatul de tip și certificatul de tip restrictiv.

▼B**21A.90B Modificări standard****▼M2**

(a) Modificările standard sunt modificări ale unui certificat de tip:

1. în legătură cu:

- (i) avioane cu MTOM de cel mult 5 700 kg;
- (ii) aeronave cu aripă rotativă cu MTOM de cel mult 3 175 kg;
- (iii) planoare, motoplanoare, baloane și dirijabile din categoria ELA1 sau ELA2;

2. care respectă datele de proiectare incluse în specificațiile de certificare emise de agenție, care conțin metode, tehnici și practici acceptabile pentru efectuarea și identificarea modificărilor standard, inclusiv instrucțiunile aferente pentru continuitatea navigabilității; și

3. care nu intră în conflict cu datele deținătorilor certificatului de tip.

▼B

(b) Punctele 21A.91-21A.109 nu sunt aplicabile modificărilor standard.

▼M2**21.A.91 Clasificarea modificărilor certificatului de tip**

Modificările certificatului de tip sunt clasificate ca minore și majore. O „modificare minoră” nu are un efect apreciabil asupra masei, centrului, rezistenței structurii, fiabilității, caracteristicilor funcționale, nivelului de zgomot, pierderii de combustibil în atmosferă, emisiilor de gaze, datelor privind adecvarea operațională sau asupra altor caracteristici ce afectează navigabilitatea produsului. Fără a aduce atingere punctului 21.A.19, toate celelalte modificări sunt „modificări majore”, în temeiul prezentului capitol. Modificările majore și modificările minore se aprobă în conformitate cu punctul 21.A.95 sau 21.A.97, după caz, și se identifică în mod corespunzător.

21.A.92 Eligibilitate

(a) Numai deținătorul certificatului de tip poate solicita aprobarea unei modificări majore a certificatului de tip, în temeiul prezentului capitol; toți ceilalți solicitanți ai unei modificări majore a unui certificat de tip trebuie să facă cererea în conformitate cu capitolul E.

(b) Orice persoană fizică sau juridică poate solicita aprobarea unei modificări minore a unui certificat de tip, în conformitate cu prezentul capitol.

▼ M2**21.A.93 Cerere**

Cererea pentru aprobarea unei modificări a unui certificat de tip se redactează în forma și modul stabilite de agenție și include:

- (a) o descriere a modificării, în care se identifică:
 - 1. toate elementele proiectului de tip și manualele aprobate afectate de modificare; și
 - 2. specificațiile de certificare și cerințele privind protecția mediului pe baza cărora a fost proiectată modificarea, în conformitate cu punctul 21.A.101;
- (b) identificarea investigațiilor care trebuie repetate pentru a demonstra conformitatea produsului modificat cu specificațiile de certificare și cu cerințele privind protecția mediului aplicabile;
- (c) în cazul în care modificarea afectează datele privind adecvarea operațională, cererea trebuie să includă sau să fie suplimentată după cererea inițială pentru a include modificările necesare la datele privind adecvarea operațională.

21.A.95 Modificări minore

Modificările minore ale unui certificat de tip se clasifică și se aprobă:

- (a) de către agenție; sau
- (b) de către o organizație de proiectare autorizată în mod corespunzător în condițiile unei proceduri convenite cu agenția.

▼ B**21.A.97 Modificări majore**

(a) Solicitantul aprobării unei modificări majore:

- 1. înaintează Agenției motivul și toate datele descriptive necesare pentru includerea în proiectul de tip;
- 2. demonstrează că produsul modificat este în conformitate cu specificațiile referitoare la certificare și cu cerințele privind protecția mediului menționate la punctul 21.A.101;
- 3. respectă punctul 21.A.20 literele (b), (c) și (d); și
- 4. în cazul în care solicitantul deține o aprobare de organizație de proiectare corespunzătoare, declarația prevăzută la punctul 21.A.20 litera (d) se efectuează în conformitate cu dispozițiile din capitolul J;
- 5. îndeplinește dispozițiile de la punctul 21.A.33 și, dacă este cazul, dispozițiile de la punctul 21.A.35.

▼ M2

(b) Aprobarea unei modificări majore a unui certificat de tip se limitează la configurația sau configurațiile modificate ale certificatului de tip.

21.A.101 Stabilirea specificațiilor de certificare și a cerințelor aplicabile privind protecția mediului

- (a) O persoană care solicită modificarea unui certificat de tip trebuie să demonstreze că produsul modificat este conform cu specificațiile de certificare aplicabile, în vigoare la data cererii de modificare, cu excepția cazului în care conformitatea cu specificațiile de certificare ale unor modificări ulterioare în vigoare reprezintă alegerea solicitantului sau este necesară în temeiul literelor (e) și (f) și, de asemenea, că este conform cu cerințele aplicabile privind protecția mediului stabilite la punctul 21.A.18.

▼ M2

- (b) Prin derogare de la litera (a), un solicitant poate demonstra că produsul modificat este conform cu o modificare anterioară a specificațiilor de certificare menționate la litera (a) și a oricărei alte specificații de certificare pe care agenția o consideră a fi legată direct de acesta. Cu toate acestea, specificațiile de certificare modificate anterior nu precedă specificațiile de certificare corespunzătoare incluse prin referire în certificatul de tip. Solicitantul poate demonstra conformitatea cu specificațiile de certificare modificate anterior cu privire la:
1. o modificare pe care agenția nu o consideră semnificativă. Pentru a stabili dacă o modificare dată este semnificativă, agenția analizează modificarea în contextul tuturor modificărilor anterioare ale proiectului și al tuturor revizuirilor relevante asupra specificațiilor de certificare aplicabile, introduse în certificatul de tip al produsului. Sunt, în mod automat, considerate importante modificările conforme cu unul dintre următoarele criterii:
 - (i) nu se păstrează configurația generală sau principiile de construcție;
 - (ii) nu mai sunt valabile ipotezele utilizate pentru certificarea produsului ce urmează a fi modificat;
 2. fiecare sector, sistem, piesă sau echipament pe care agenția nu îl consideră afectat de modificare;
 3. fiecare sector, sistem, piesă sau echipament afectat de modificare, în legătură cu care agenția consideră că respectarea specificațiilor de certificare menționate la litera (a) nu contribuie cu nimic, din punct de vedere material, la nivelul de siguranță al produsului modificat sau ar fi imposibil de aplicat.
- (c) Persoana care solicită modificarea unei aeronave (alta decât o aeronavă cu aripă rotativă) cu o masă maximă de 2 722 kg (6 000 lb) sau a unui giravion fără turbină cu o masă maximă de 1 361 kg (3 000 lb) poate demonstra că produsul modificat este în conformitate cu baza aplicabilă a certificării de tip, încorporată prin referire în certificatul de tip. Cu toate acestea, în cazul în care consideră că modificarea este semnificativă într-un sector, agenția poate stabili conformitatea cu o modificare a bazei aplicabile a certificării de tip incluse prin referire în certificatul de tip, în vigoare la data cererii, și cu orice specificație de certificare pe care agenția o consideră asociată în mod direct, în afara cazului în care agenția consideră, de asemenea, că o conformare cu modificarea sau cu specificația de certificare respectivă nu ar contribui material la nivelul de siguranță al produsului modificat sau ar fi imposibil de aplicat.
- (d) În cazul în care agenția constată că specificațiile de certificare aflate în vigoare la data cererii de modificare nu oferă standarde corespunzătoare cu privire la modificarea propusă, solicitantul trebuie să se conformeze, de asemenea, oricăror condiții speciale, precum și modificărilor aduse acelor condiții speciale, prevăzute în temeiul dispozițiilor de la punctul 21.A.16B, pentru a oferi un nivel de siguranță echivalent cu cel stabilit în specificațiile de certificare în vigoare la data cererii de modificare.
- (e) O cerere de modificare a unui certificat de tip pentru avioane de mare capacitate și pentru giravioane mari este în vigoare pentru o perioadă de cinci ani, iar o cerere de modificare a oricărui alt certificat de tip este în vigoare pentru o perioadă de trei ani. În cazul în care modificarea nu a fost aprobată sau este evident că nu va fi aprobată în limita de timp stabilită în temeiul prezentului punct, solicitantul poate:
1. să prezinte o nouă cerere pentru modificarea certificatului de tip și să se conformeze tuturor dispozițiilor de la litera (a) care se aplică unei cereri inițiale; sau

▼ M2

2. să solicite prelungirea valabilității cererii inițiale și să se conformeze dispozițiilor de la litera (a) cu o dată de aplicare efectivă la alegerea solicitantului, care să nu fie anterioară datei care precede termenul de aprobare a modificării stabilite la acest punct cu privire la cererea inițială de modificare.
- (f) În cazul în care solicitantul decide să se conformeze unei specificații de certificare dintr-un amendament al specificațiilor de certificare, care este în vigoare după depunerea cererii de modificare de tip, solicitantul trebuie să se conformeze și altor specificații de certificare pe care agenția le consideră direct relevante.
- (g) În cazul în care cererea de modificare a unui certificat de tip pentru o aeronavă include sau este suplimentată după cererea inițială pentru a include modificări ale datelor privind adecvarea operațională, baza de certificare a datelor privind adecvarea operațională este stabilită în conformitate cu literele (a), (b), (c), (d) și (f) de mai sus.

21.A.103 Emiterea aprobării

- (a) Solicitantul are dreptul să execute o modificare majoră la un certificat de tip aprobat de către agenție, numai după ce:
1. prezintă declarația la care se face referire la punctul 21.A.20 litera (d); și
 2. demonstrează că:
 - (i) produsul modificat este în conformitate cu specificațiile de certificare aplicabile și cu cerințele privind protecția mediului, menționate la punctul 21.A.101;
 - (ii) toate dispozițiile privind navigabilitatea cu care produsul nu este conform sunt compensate de factori care asigură un nivel de siguranță echivalent; și
 - (iii) nicio particularitate sau caracteristică nu afectează siguranța produsului pentru utilizările pentru care se solicită certificarea;
 3. în cazul unei modificări care afectează datele privind adecvarea operațională, se demonstrează că modificările necesare asupra datelor privind adecvarea operațională sunt conforme bazei aplicabile de certificare a datelor privind adecvarea operațională stabilite în conformitate cu punctul 21.A.101 litera (g);
 4. prin derogare de la punctul 3 și la cererea solicitantului inclusă în declarația menționată la punctul 21.A.20 litera (d), o modificare majoră la un certificat de tip pentru o aeronavă poate fi aprobată înainte să se demonstreze conformitatea cu baza aplicabilă de certificare a datelor privind adecvarea operațională, sub rezerva demonstrării de către solicitant a conformității cu baza de certificare a datelor privind adecvarea operațională înainte de a fi necesar ca datele privind adecvarea operațională să fie efectiv utilizate.
- (b) O modificare minoră a unui certificat de tip se aprobă în conformitate cu punctul 21.A.95 numai dacă s-a demonstrat că produsul modificat este conform cu specificațiile de certificare aplicabile menționate la punctul 21.A.101.

21.A.105 Evidența documentelor

Pentru fiecare modificare, toate informațiile referitoare la proiect, desene și rapoarte de încercare, inclusiv înregistrările privind inspecția produsului modificat și testat, se țin de către solicitant la dispoziția agenției și se păstrează pentru a oferi informațiile necesare în vederea asigurării continuității navigabilității produsului modificat, a continuității valabilității datelor privind adecvarea operațională și a conformității produsului modificat cu cerințele în materie de protecție a mediului.

▼B**21.A.107 Instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității****▼M2**

- (a) Deținătorul unei aprobări pentru o modificare minoră a certificatului de tip furnizează cel puțin un set de variante asociate, dacă este cazul, ale instrucțiunilor privind continuitatea navigabilității produsului la care va fi instalată modificarea minoră, întocmite conform bazei aplicabile a certificării de tip, fiecărui proprietar cunoscut al uneia sau al mai multor aeronave, motoare sau elice, care implică modificarea minoră, la livrarea acestora sau la emiterea primului certificat de navigabilitate pentru aeronava afectată, oricare dintre acestea are loc ultima, și apoi pune la dispoziție, la cerere, acele variante ale instrucțiunilor oricărei alte persoane care trebuie să se conformeze oricăror condiții ale respectivelor instrucțiuni.

▼B

- (b) În plus, modificările aduse variantelor instrucțiunilor privind continuitatea navigabilității se pun la dispoziția tuturor utilizatorilor identificați ai produsului care face obiectul modificării minore și, la cerere, se pun la dispoziția oricărei persoane care trebuie să se conformeze acestor instrucțiuni.

▼M2**21.A.108 Disponibilitatea datelor privind adecvarea operațională**

În cazul unei modificări care afectează datele privind conformitatea adecvarea operațională, deținătorul aprobării pentru o modificare minoră pune la dispoziție:

- (a) cel puțin un set de modificări ale datelor privind adecvarea operațională elaborate în conformitate cu baza aplicabilă de certificare privind adecvarea operațională, tuturor operatorilor cunoscuți din UE ai aeronavei modificate, înainte de a fi necesar ca datele privind adecvarea operațională să fie utilizate de către o organizație de instruire sau un operator din UE; și
- (b) orice altă modificare asupra datelor afectate privind adecvarea operațională, tuturor operatorilor cunoscuți din UE ai aeronavei modificate; și
- (c) la cerere, părțile relevante ale modificărilor menționate la literele (a) și (b) de mai sus:
1. autorității competente responsabile cu verificarea conformității cu unul sau mai multe elemente ale datelor privind conformitatea operațională afectate; și
 2. oricărei persoane care are obligația de a asigura conformitatea cu unul sau mai multe elemente din setul menționat de date privind adecvarea operațională.

21.A.109 Obligații și marcaj EPA

Deținătorul aprobării pentru o modificare minoră a unui certificat de tip:

- (a) își asumă obligațiile stabilite la punctele 21.A.4, 21.A.105, 21.A.107 și 21.A.108; și
- (b) specifică marcajul, inclusiv literele EPA (*European Part Approval*), în conformitate cu punctul 21.A.804 litera (a).

▼B**CAPITOLUL E – CERTIFICATE DE TIP SUPLIMENTARE****▼M2****21.A.111 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol prevede procedura de aprobare a modificărilor majore ale certificatelor de tip în conformitate cu procedurile privind certificarea de tip suplimentară, precum și drepturile și obligațiile solicitanților și deținătorilor de certificate de tip suplimentare.

▼B**21.A.112A Eligibilitate**

Persoanele fizice sau juridice („întreprinderi”) care și-au demonstrat ori sunt pe cale de a-și demonstra capacitatea în conformitate cu punctul 21.A.112B sunt eligibile în calitate de solicitanți ai unui certificat de tip suplimentar, în condițiile stabilite în prezentul capitol.

21.A.112B Demonstrarea capacității

- (a) Orice organizație care solicită un certificat de tip suplimentar își demonstrează capacitatea prin deținerea unei aprobări de organizație de proiectare eliberate de Agenție în conformitate cu capitolul J.
- (b) Prin derogare de la litera (a), ca procedură alternativă pentru a-și demonstra capacitatea, un solicitant poate cere acordul Agenției pentru utilizarea de proceduri care stabilesc practicile specifice de proiectare, resursele specifice și succesiunea specifică de activități necesare pentru a se conforma prezentului capitol.
- (c) Prin derogare de la literale (a) și (b), solicitantul poate alege să își demonstreze capacitatea prin aprobarea de către Agenție a programului de certificare care detaliază mijloacele de demonstrare a conformității pentru un certificat de tip suplimentar în cazul unei aeronave, al unui motor și al unei elice definite la punctul 21.A.14 litera (c).

21.A.113 Solicitarea unui certificat de tip suplimentar

- (a) Solicitarea unui certificat de tip suplimentar se efectuează în forma și modul stabilite de Agenție.

▼M2

- (b) Cererea pentru un certificat de tip suplimentar include descrierile, identificările și modificările datelor privind adecvarea operațională impuse la punctul 21.A.93. În plus, cererea include justificarea valabilității informațiilor care stau la baza acestor elemente, fie pe baza propriilor resurse ale solicitantului, fie în temeiul unui aranjament cu deținătorul certificatului de tip.

▼B**21.A.114 Demonstrarea conformității**

Orice solicitant al unui certificat de tip suplimentar trebuie să se conformeze dispozițiilor de la punctul 21.A.97.

21.A.115 Emiterea unui certificat de tip suplimentar

Agenția eliberează certificatul de tip suplimentar solicitanților care:

- (a) au prezentat declarația menționată la punctul 21.A.20 litera (d); și
- (b) demonstrează că:
 1. produsul modificat este în conformitate cu specificațiile de certificare aplicabile și cu cerințele privind protecția mediului, specificate la punctul 21.A.101;
 2. toate dispozițiile privind navigabilitatea cu care produsul nu este conform sunt compensate de factori care asigură un nivel de siguranță echivalent; și

▼B

- 3. nicio particularitate sau caracteristică nu afectează siguranța produsului pentru utilizările pentru care se solicită certificarea;
- (c) și-au demonstrat capacitatea în conformitate cu punctul 21.A.112B;
- (d) au încheiat un acord cu titularul certificatului de tip în conformitate cu punctul 21.A.113 litera (b) și:
 - 1. titularul certificatului de tip a notificat că nu are nicio obiecție tehnică referitoare la informațiile prezentate în conformitate cu punctul 21.A.93; și
 - 2. titularul certificatului de tip a convenit să colaboreze cu titularul certificatului de tip suplimentar, pentru a asigura îndeplinirea tuturor obligațiilor privind continuitatea navigabilității produsului modificat, prin respectarea dispozițiilor de la punctele 21.A.44 și 21.A.118A.

21.A.116 Transferabilitatea

Un certificat de tip suplimentar poate fi transferat numai unei persoane fizice sau juridice capabile să-și asume obligațiile menționate la punctul 21.A.118A și care, în acest scop, și-a demonstrat capacitatea de a îndeplini criteriile de la punctul 21.A.112B, cu excepția aeronavelor ELA1 în cazul cărora persoana fizică sau juridică a solicitat acordul Agenției pentru utilizarea procedurilor de stabilire a activităților în scopul asumării acestor obligații.

21.A.117 Modificarea părții din produs care face obiectul certificatului de tip suplimentar

- (a) Modificarea minoră a părții din produs care face obiectul certificatului de tip suplimentar se clasifică și se aprobă în conformitate cu capitolul D.
- (b) Orice modificare majoră a părții produsului care face obiectul certificatului de tip suplimentar se aprobă ca un alt certificat de tip suplimentar, în conformitate cu prezentul capitol.
- (c) Prin derogare de la litera (b), o modificare majoră la acea parte a unui produs care face obiectul unui certificat de tip suplimentar, prezentată de titularul certificatului de tip suplimentar, poate fi aprobată ca modificare a certificatului de tip suplimentar existent.

21.A.118A Obligații și marcaj EPA

Fiecare titular al unui certificat de tip suplimentar:

▼M2

- (a) își asumă obligațiile:
 - 1. stabilite la punctele 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.105, 21.A.119, 21.A.120A și 21.A.120B;
 - 2. implicite, pe care le presupune colaborarea cu deținătorul certificatului de tip în conformitate cu punctul 21.A.115 litera (d) punctul 2;
 și, în acest scop, continuă să îndeplinească criteriile de la punctul 21.A.112B;

▼B

- (b) specifică marca, inclusiv literele EPA, în conformitate cu punctul 21.A.804 litera (a).

21.A.118B Durata și menținerea valabilității

- (a) Un certificat de tip suplimentar se eliberează pentru o durată nelimitată. Acesta rămâne valabil în următoarele condiții:
 - 1. titularul să se conformeze în continuare prezentei anexe (partea 21); și

▼B

2. certificatul să nu fie retras, sau să nu se fi renunțat la el, în cadrul procedurilor administrative aplicabile, stabilite de către Agenție.

- (b) În caz de renunțare sau retragere, certificatul de tip suplimentar se restituie Agenției.

▼M2**21.A.119 Manuale**

Deținătorul unui certificat de tip suplimentar întocmește, păstrează și actualizează originalele tuturor variantelor cuprinse în manuale care sunt impuse de baza aplicabilă a certificării de tip, de baza aplicabilă de certificare a datelor privind adecvarea operațională și de cerințele privind protecția mediului pentru produs, necesare pentru a acoperi modificările introduse în certificatul de tip suplimentar, și furnizează agenției, la cerere, copii ale manualelor respective.

21.A.120A Instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității**▼B**

- (a) Titularul certificatului de tip suplimentar pentru o aeronavă, motor de aeronavă sau elice prezintă cel puțin un set de variante ale instrucțiunilor privind continuitatea navigabilității, întocmite în conformitate cu baza aplicabilă a certificării de tip, fiecărui proprietar identificat al uneia sau al mai multor aeronave, motoare sau elice care prezintă caracteristicile certificatului de tip suplimentar la data livrării acestora sau la data emiterii primului certificat de navigabilitate, în funcție de evenimentul care are loc ultimul, și ulterior pune la dispoziție variantele instrucțiunilor, la cerere, oricărei alte persoane care trebuie să se conformeze condițiilor din aceste instrucțiuni. Punerea la dispoziție a anumitor manuale sau părți din variantele instrucțiunilor pentru continuitatea navigabilității care au ca obiect reparația capitală sau alte forme de revizie majoră poate fi amânată până la darea în exploatare a produsului, dar trebuie să fie disponibile înainte ca produsul să atingă durata de viață sau numărul maxim de ore/cicluri de zbor.
- (b) În plus, modificările aduse variantelor instrucțiunilor pentru continuitatea navigabilității se pun la dispoziția tuturor utilizatorilor identificați ai produsului care face obiectul certificării de tip suplimentare și, la cerere, se pun la dispoziția oricărei persoane care trebuie să se conformeze instrucțiunilor. Agenția va primi un plan care să prezinte în detaliu procedura de informare a persoanelor interesate în caz de modificare a instrucțiunilor.

▼M2**21.A.120B Disponibilitatea datelor privind adecvarea operațională**

În cazul unei modificări care afectează datele privind adecvarea operațională, deținătorul certificatului de tip suplimentar pune la dispoziție:

- (a) cel puțin un set de modificări ale datelor privind adecvarea operațională elaborate în conformitate cu baza aplicabilă de certificare privind adecvarea operațională, tuturor operatorilor cunoscuți din UE ai aeronavei modificate, înainte de a fi necesar ca datele privind adecvarea operațională să fie utilizate de către o organizație de pregătire sau un operator din UE; și
- (b) orice altă modificare asupra datelor afectate privind adecvarea operațională, tuturor operatorilor cunoscuți din UE ai aeronavei modificate; și
- (c) la cerere, părțile relevante ale modificărilor menționate la literele (a) și (b) de mai sus:
1. autorității competente responsabile cu verificarea conformității cu unul sau mai multe elemente ale datelor privind adecvarea operațională afectate; și
 2. oricărei persoane care are obligația de a asigura conformitatea cu unul sau mai multe elemente din setul menționat de date privind adecvarea operațională.

CAPITOLUL F – FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PRODUCȚIE

21.A.121 Domeniu de aplicare

- (a) Prezentul capitol stabilește procedura pentru demonstrarea conformității produsului, piesei sau echipamentului cu datele de proiectare aplicabile, atunci când sunt fabricate de o organizație care nu este autorizată în conformitate cu dispozițiile capitolului G.
- (b) Prezentul capitol stabilește normele care reglementează obligațiile fabricantului unui produs, al unei piese sau al unui echipament executat conform prezentului capitol.

21.A.122 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică poate cere să demonstreze conformitatea unui produs, piesă sau echipament în conformitate cu prezentul capitol, în cazul în care:

- (a) deține sau a solicitat o aprobare privind proiectul unui produs, unei piese sau unui echipament; (sau)
- (b) a asigurat coordonarea corespunzătoare între producție și proiectare, în temeiul unui acord cu solicitantul sau cu titularul unei aprobări a proiectului.

21.A.124 Cerere

- (a) Cererea privind demonstrarea conformității unui produs, a unei piese sau a unui echipament, în conformitate cu acest capitol, se efectuează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă.

- (b) Cererea cuprinde:

1. în funcție de caz, probe care arată că:

- (i) nu ar fi oportună eliberarea unei aprobări de organizație de producție în conformitate cu capitolul G; (sau)
- (ii) certificarea sau aprobarea produsului, piesei sau echipamentului în conformitate cu acest capitol este necesară până când se eliberează aprobarea de organizație de producție, în temeiul capitolului G;

2. rezumatul informațiilor solicitate la punctul 21.A.125.A litera (b).

21.A.125A Emiterea unei scrisori de aprobare

Solicitantul este îndreptățit să i se elibereze de către autoritatea competentă o scrisoare de aprobare prin care se atestă că s-a demonstrat conformitatea produsului, piesei sau echipamentului în conformitate cu prezentul capitol, după ce solicitantul:

- (a) a stabilit un sistem de control al producției care să garanteze că fiecare produs, piesă sau echipament este conform cu datele de proiectare aplicabile și poate funcționa în condiții de siguranță;
- (b) a prezentat un manual care cuprinde:
 - 1. descrierea sistemului de control al producției necesar în temeiul literei (a);
 - 2. descrierea mijloacelor de stabilire a sistemului de control al producției;
 - 3. descrierea probelor prevăzute la punctele 21.A.127 și 21.A.128, precum și numele persoanelor autorizate în sensul punctului 21.A.130 litera (a);
- (c) a demonstrat că poate oferi asistență în conformitate cu punctele 21.A.3A și 21.A.129 litera (d).

▼B**21.A.125B Constatări**

- (a) În cazul în care o dovadă obiectivă indică neconformitatea titularului unei scrisori de aprobare cu cerințele aplicabile din prezenta anexă (partea 21), constatările se clasifică astfel:
1. o constatare de nivelul unu reprezintă orice neconformitate cu prezenta anexă (partea 21) care ar putea conduce la neconformități necontrolate cu datele de proiectare aplicabile și care ar putea afecta siguranța aeronavei;
 2. o constatare de nivelul doi reprezintă orice neconformitate cu prezenta anexă (partea 21) care nu este clasificată drept constatare de nivelul unu.
- (b) O constatare de nivelul trei reprezintă orice element în legătură cu care s-a stabilit, prin probă obiectivă, că prezintă probleme potențiale, de natură să determine o neconformitate în condițiile de la litera (a).
- (c) După ce a primit notificarea constatărilor în conformitate cu punctul 21.B.125:
1. în cazul unei constatări de nivelul unu, titularul scrisorii de aprobare trebuie să demonstreze că a întreprins o acțiune corectivă pentru a satisface cerințele autorității competente, în termen de cel mult 21 de zile lucrătoare de la confirmarea în scris a constatării;
 2. în cazul unei constatări de nivelul doi, termenul pentru acțiune corectivă acordat de autoritatea competentă se adaptează la natura constatării, dar în niciun caz nu poate fi inițial mai mare de trei luni; în anumite cazuri și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi termenul de trei luni, în cazul în care se prezintă un plan corespunzător de acțiuni corective și autoritatea competentă este de acord cu acesta;
 3. o constatare de nivelul trei nu impune acțiune imediată din partea titularului scrisorii de aprobare.
- (d) În cazul unei constatări de nivelul unu sau de nivelul doi, scrisoarea de aprobare poate face obiectul unei suspendări, restricții sau retrageri parțiale ori totale, în temeiul punctului 21.B.145. Titularul scrisorii de aprobare trebuie să prezinte în timp util confirmarea de primire a avizului privind restricția, suspendarea sau retragerea scrisorii de aprobare.

21.A.125C Durata și menținerea valabilității

- (a) Scrisoarea de aprobare este eliberată pe o perioadă limitată, care nu poate depăși un an. Aceasta rămâne valabilă în afară de cazul în care:
1. titularul scrisorii de aprobare nu reușește să demonstreze conformitatea cu cerințele aplicabile ale prezentului capitol; sau
 2. există dovada că producătorul nu poate menține un nivel de control satisfăcător al fabricării de produse, piese sau echipamente în baza acordului; sau
 3. producătorul nu mai îndeplinește cerințele menționate la punctul 21.A.122; sau
 4. scrisoarea de aprobare a făcut obiectul unei renunțări, a fost retrasă în temeiul punctului 21.B.145 sau a expirat.
- (b) În caz de renunțare, retragere sau expirare, scrisoarea de aprobare se returnează la autoritatea competentă.

▼B**21.A.126 Sistem de control al producției**

(a) Sistemul de control al producției, impus în temeiul punctului 21.A.125A litera (a), oferă un mijloc de a determina dacă:

1. materialele achiziționate și piesele cumpărate sau subcontractate utilizate la fabricarea produselor finite sunt specificate în datele de proiectare aplicabile;
2. materialele achiziționate și piesele cumpărate sau subcontractate sunt identificate în mod corespunzător;
3. procesele, tehnicile de producție și metodele de asamblare care afectează calitatea și siguranța produsului finit sunt realizate conform specificațiilor acceptate de către autoritatea competentă;
4. modificările de proiect, inclusiv înlocuirile de materiale, au fost aprobate în temeiul capitolelor D sau E și controlate înainte de a fi integrate în produsul finit.

(b) Sistemul de control al producției impus în temeiul punctului 21.A.125A litera (a) trebuie să fie conceput astfel încât să garanteze că:

1. piesele în curs de prelucrare sunt verificate pentru constatarea conformității cu datele aplicabile privind proiectul, în punctele de producție în care se pot efectua determinări precise;
2. materialele supuse deteriorării și defectării sunt depozitate și protejate corespunzător;
3. schițele de proiect curente sunt puse cu promptitudine la dispoziția personalului de producție și verificare și sunt utilizate atunci când este necesar;
4. materialele și piesele respinse sunt separate și identificate pentru a împiedica montarea lor pe produsul finit;
5. materialele și piesele date la o parte din cauza abaterii de la datele sau specificațiile proiectului și care sunt destinate montării pe produsul finit sunt supuse unei aprobări tehnice și unei proceduri de revizuire a producției. Materialele și piesele care sunt recunoscute ca utilizabile prin această procedură sunt identificate corespunzător și verificate din nou, pentru a se constata dacă este nevoie să fie re prelucrate sau reparate. Materialele și piesele respinse prin această procedură sunt marcate și casate pentru a asigura faptul că nu vor fi încorporate în produsul final;
6. rapoartele întocmite în cadrul sistemului de control al producției sunt păstrate, identificate cu produsul complet sau cu piesa completă, unde este cazul, și reținute de producător pentru a oferi informațiile necesare în vederea continuității navigabilității produsului.

21.A.127 Probe: aeronave

(a) Fiecare producător al unei aeronave produse în temeiul prezentului capitol stabilește o procedură aprobată de testare a producției la sol și probe în zbor, precum și formulare de verificare și, în conformitate cu aceste formulare, testează fiecare aeronavă fabricată, ca mijloc de stabilire a aspectelor relevante privind conformitatea cu punctul 21.A.125A litera (a).

(b) Fiecare procedură de testare a producției include cel puțin următoarele:

1. o verificare a calităților de manevrare;
2. o verificare a performanței de zbor (utilizând instrumentele normale ale aeronavei);

▼B

3. o verificare a funcționării corecte a tuturor echipamentelor și sistemelor aeronavei;
4. verificarea faptului că toate instrumentele sunt corect marcate și că toate plachetele și manualele de zbor necesare sunt corect amplasate după testul în zbor;
5. o verificare a caracteristicilor de funcționare a aeronavei la sol;
6. o verificare a oricărui alt element specific aeronavei supuse testării.

21.A.128 Probe: motoare și elice

Fiecare producător al motoarelor sau elicelor fabricate în temeiul prezentului capitol trebuie să supună fiecare motor sau fiecare elice cu pas variabil unui test de funcționare acceptabilă, conform specificației din documentația titularului certificatului de tip, pentru a stabili dacă funcționează corect pe întregul interval de exploatare pentru care este certificat de tip, ca mijloc de stabilire a aspectelor relevante privind conformitatea cu punctul 21.A.125A litera (a).

21.A.129 Obligațiile producătorului

Fiecare producător al unui produs, al unei piese sau al unui echipament fabricat în temeiul prezentului capitol:

- (a) pune la dispoziția autorității competente, pentru verificare, fiecare produs, piesă sau echipament;
- (b) păstrează, la locul de producție, datele tehnice și desenele necesare pentru a determina dacă produsul este conform cu datele de proiectare aplicabile;
- (c) menține sistemul de control al producției, care asigură faptul că fiecare produs este conform cu datele de proiectare aplicabile și poate fi exploatat în siguranță;
- (d) asigură asistență titularului certificatului de tip, certificatului de tip restrictiv sau aprobării de proiect, în tratarea oricăror acțiuni de continuitate a navigabilității, ce au legătură cu produsele, piesele sau echipamentele produse;
- (e) stabilește și păstrează un sistem intern de raportare a evenimentelor petrecute în interesul siguranței, pentru a permite colectarea și evaluarea rapoartelor, în vederea identificării tendințelor nefavorabile sau abordării deficiențelor și extragerii evenimentelor cu raportare obligatorie. Acest sistem include evaluarea informațiilor relevante cu privire la evenimente și diseminarea informațiilor aferente;
- (f)
 1. raportează titularului certificatului de tip, certificatului de tip restrictiv sau aprobării de proiect toate cazurile în care produsele, piesele sau echipamentele au fost livrate de producător și ulterior s-au identificat abateri de la datele de proiectare aplicabile și consultă titularul certificatului de tip, certificatului de tip restrictiv sau aprobării de proiect pentru a identifica abaterile care ar putea duce la apariția unor situații de risc pentru siguranță;
 2. raportează Agenției și autorității competente a statului membru abaterile care ar putea conduce la situații de risc pentru siguranță, identificate în conformitate cu subpunctul 1. Astfel de rapoarte se întocmesc în forma și modul stabilite de Agenție, în temeiul punctului 21.A.3A litera (b) subpunctul 2, sau acceptate de autoritatea competentă a statului membru;

▼B

3. în cazul în care producătorul acționează ca furnizor al unei alte organizații de producție, raportează, de asemenea, acelei organizații de producție toate cazurile în care a livrat produse, piese sau echipamente organizației respective și faptul că ulterior a identificat posibile abateri ale acestora de la datele de proiectare aplicabile.

21.A.130 Declarația de conformitate

- (a) Fiecare producător al unui produs, al unei piese sau al unui echipament în temeiul prezentului capitol prezintă o declarație de conformitate, un formular EASA 52 pentru aeronava finită (a se vedea apendicele VIII) sau un formular EASA 1 pentru alte produse, piese sau echipamente (a se vedea apendicele I). Această declarație este semnată de o persoană autorizată, care deține o poziție de răspundere în organizația de producție.

▼M1

- (b) Declarația de conformitate trebuie să cuprindă:
 1. pentru fiecare produs, piesă sau echipament, o declarație prin care se garantează faptul că produsul sau echipamentul este în conformitate cu datele de proiectare aprobate și poate fi utilizat în condiții de siguranță; și
 2. pentru fiecare aeronavă, o declarație prin care se garantează faptul că respectiva aeronavă a fost testată la sol și în aer, conform dispozițiilor de la punctul 21.A.127 litera (a); și
 3. pentru fiecare motor sau elice cu pas variabil, o declarație care să ateste că motorul sau elicea a fost supusă de către producătorul final unui test de funcționare final în conformitate cu punctul 21A.128; precum și
 4. în plus, în cazul motoarelor, o declarație conform căreia motorul finalizat este în conformitate cu cerințele aplicabile privind emisiile, aflate în vigoare la data fabricației motorului.

▼B

- (c) Fiecare producător al unui produs, al unei piese sau al unui echipament:
 1. la transferul inițial al proprietății unui astfel de produs, piesă sau echipament; sau
 2. la solicitarea emiterii inițiale a unui certificat de navigabilitate pentru aeronavă; sau
 3. la solicitarea emiterii inițiale a unui document privind navigabilitatea pentru un motor, o elice, o piesă sau un echipament,

prezintă o declarație de conformitate actuală, în vederea validării sale de către autoritatea competentă.
- (d) Autoritatea competentă validează declarația de conformitate prin contrasemnătură în cazul în care, după verificare, constată că produsul, piesa sau echipamentul este în conformitate cu datele de proiectare aplicabile și poate fi exploatat în siguranță.

CAPITOLUL G – APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PRODUCȚIE**21.A.131 Domeniu de aplicare**

Acest capitol stabilește:

- (a) procedura de eliberare a unei aprobări de organizație de producție pentru o organizație de producție care demonstrează conformitatea produselor, pieselor și echipamentelor cu datele de proiectare aplicabile;
- (b) normele care guvernează drepturile și obligațiile solicitantului și ale titularilor unei astfel de aprobări.

21.A.133 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică („întreprindere”) poate solicita o aprobare în temeiul prezentului capitol. Solicitantul:

▼B

- (a) trebuie să justifice faptul că, pentru un domeniu de activitate definit, eliberarea unei aprobări în temeiul prezentului capitol corespunde scopului de a demonstra conformitatea cu un proiect specific; și
- (b) deține sau a solicitat o aprobare pentru respectivul proiect specific; sau
- (c) a asigurat, într-o manieră satisfăcătoare, coordonarea proiectării și producției, prin intermediul unui acord corespunzător cu solicitantul sau cu titularul unei aprobări a proiectului.

21.A.134 Cerere

Fiecare cerere de aprobare a organizației de producție se face către autoritatea competentă în forma și modul stabilite de respectiva autoritate și cuprinde o prezentare generală a informațiilor necesare în temeiul punctului 21.A.143, precum și condițiile de eliberare a aprobării solicitate în temeiul punctului 21.A.151.

21.A.135 Emiterea aprobării organizației de producție

O organizație este îndreptățită să primească aprobare de organizație de producție, eliberată de autoritatea competentă, atunci când a demonstrat conformitatea cu cerințele aplicabile menționate în temeiul prezentului capitol.

21.A.139 Sistem de calitate

- (a) Organizația de producție trebuie să demonstreze că a instituit un sistem de calitate și are capacitatea de a-l gestiona corespunzător. Sistemul de calitate trebuie să aibă la bază documentația aferentă. Sistemul de calitate se concepe astfel încât să permită organizației să garanteze că fiecare produs, piesă sau echipament produs de către organizație sau de către partenerii acesteia sau furnizat de terți ori subcontractat acestora este conform cu datele de proiectare aplicabile și poate fi exploatat în siguranță, astfel încât organizația poate beneficia de prerogativele menționate la punctul 21.A.163.

- (b) Sistemul de calitate cuprinde:

1. în conformitate cu domeniul de aplicare al autorizației, procedurile de control pentru:

- (i) eliberarea, aprobarea sau modificarea documentelor;
- (ii) auditul de evaluare și controlul vânzătorului și al subcontractantului;
- (iii) verificarea ca produsele, piesele, materialele și echipamentele achiziționate, inclusiv articolele noi sau uzate furnizate de către cei care cumpără produsele, să fie conforme cu datele de proiectare aplicabile;
- (iv) identificarea și urmărirea fluxului;
- (v) procesele de fabricație;
- (vi) control și probe, inclusiv probele de zbor în etapa de producție;
- (vii) calibrarea uneltelor, dispozitivelor de montaj și a instrumentelor pentru probă;
- (viii) controlarea elementelor neconforme;
- (ix) coordonarea din punct de vedere al navigabilității cu solicitantul sau cu titularul aprobării de proiect;
- (x) ținerea evidențelor și a registrelor;
- (xi) competența și calificarea personalului;
- (xii) eliberarea certificatelor de navigabilitate;

▼B

- (xiii) manevrarea, depozitarea și ambalarea;
- (xiv) auditul intern de calitate și acțiuni corective ulterioare;
- (xv) lucrări care se înscriu în condițiile de aprobare, efectuate în sedii externe celor aprobate;
- (xvi) lucrări realizate după încheierea producției, dar înainte de livrare, în vederea menținerii aeronavei în starea de funcționare în siguranță;
- (xvii) emiterea permisului de zbor și aprobarea condițiilor de zbor asociate.

Procedurile de control trebuie să includă dispoziții specifice pentru toate piesele cu un caracter critic;

2. o funcție independentă de asigurare a calității care să asigure supravegherea conformității cu procedurile documentate ale sistemului de calitate și adecvarea acestora. Supravegherea include un sistem de feedback către persoana sau grupul de persoane prevăzute la punctul 21.A.145 litera (c) subpunctul 2 și, în cele din urmă, către directorul menționat la punctul 21.A.145 litera (c) subpunctul 1, astfel încât să se garanteze, pe cât posibil, acțiunea corectivă.

21.A.143 Prezentare

- (a) Organizația depune la autoritatea competentă un manual de prezentare a organizației de producție, care să cuprindă următoarele informații:

1. o declarație semnată de directorul responsabil, care să ateste că manualul de prezentare a organizației de producție și orice manuale aferente care definesc conformitatea organizației autorizate cu prezentul capitol vor fi respectate în permanență;
2. titlul (titlurile) și numele directorilor acceptate de autoritatea competentă conform punctului 21.A.145 litera (c) subpunctul 2;
3. atribuțiile și responsabilitățile directorului (directorilor) prevăzute de punctul 21.A.145 litera (c) subpunctul 2, inclusiv problemele pe care le pot trata direct cu autoritatea competentă, în numele organizației;
4. organigrama cu ierarhia responsabilităților ce revin directorilor, conform punctelor 21.A.145 litera (c) subpunctele 1 și 2;
5. lista personalului autorizat pentru certificare, conform celor menționate la punctul 21.A.145 litera (d);
6. o descriere generală a resurselor umane;
7. o descriere generală a infrastructurilor plasate în fiecare sediu menționat în certificatul de aprobare a organizației de producție;
8. o descriere generală a domeniului de activitate al organizației de producție, relevantă din punct de vedere al condițiilor de aprobare;
9. procedura de notificare a modificărilor organizatorice către autoritatea competentă;
10. procedura de modificare a manualului de prezentare a organizației de producție;
11. descrierea sistemului de calitate și a procedurilor aferente, conform punctului 21.A.139 litera (b) subpunctul 1;
12. lista terților menționați la punctul 21.A.139 litera (a).

▼B

- (b) Prezentarea organizației de producție se modifică astfel încât să existe în permanență o descriere la zi a organizației de producție, o copie a modificărilor aduse fiind transmisă autorității competente.

21.A.145 Cerințe privind aprobarea

Organizația de producție trebuie să demonstreze, pe baza informațiilor prezentate în conformitate cu punctul 21.A.143, că:

- (a) în ceea ce privește cerințele generale de aprobare, infrastructura, condițiile de lucru, echipamentele și uneltele, procesele și materialele, numărul și competența personalului și organizarea generală sunt adecvate pentru îndeplinirea obligațiilor menționate la punctul 21.A.165;
- (b) în ceea ce privește toate datele necesare referitoare la navigabilitate, zgomot, pierderea de combustibil în atmosferă și emisiile de gaze:
1. organizația de producție primește acest gen de date din partea Agenției și din partea titularului sau a solicitantului certificatului de tip, certificatului de tip restrictiv sau aprobării de proiect, pentru a determina conformitatea cu datele de proiectare aplicabile;
 2. organizația de producție a stabilit o procedură pentru a garanta că datele necesare referitoare la navigabilitate, zgomot, pierderea de combustibil în atmosferă și emisiile de gaze sunt corect incluse în datele sale de producție;
 3. aceste date sunt actualizate și puse la dispoziția întregului personal care trebuie să aibă acces la astfel de date pentru a-și îndeplini obligațiile profesionale;
- (c) în ceea ce privește managementul și personalul:
1. organizația de producție a numit un director care răspunde în fața autorității competente. Responsabilitatea directorului în cadrul organizației constă în a asigura că întreaga producție este realizată la standardele impuse și că organizația de producție este permanent în conformitate cu datele și procedurile identificate în prezentarea menționată la punctul 21.A.143;
 2. o persoană sau un grup de persoane au fost numite de către organizația de producție pentru a asigura faptul că organizația este permanent în conformitate cu cerințele prezentei anexe (partea 21) și sunt identificate, împreună cu nivelul lor de autoritate. Persoana (persoanele) acționează sub directa autoritate a directorului responsabil menționat la subpunctul 1. Persoanele numite trebuie să aibă capacitatea de a demonstra că pregătirea, cunoștințele și experiența acumulată corespund responsabilităților asumate;
 3. personalului de la toate nivelurile i-a fost conferită autoritatea corespunzătoare pentru a avea capacitatea de a-și îndeplini responsabilitățile primite și că există o coordonare deplină și eficientă în cadrul organizației de producție cu privire la problemele legate de navigabilitate, zgomot, pierderea de combustibil în atmosferă și emisii de gaze;
- (d) în ceea ce privește personalul pentru certificare, autorizat de către organizația de producție să semneze documentele emise în temeiul punctului 21.A.163, în conformitate cu domeniul de aplicare sau condițiile aprobării:
1. cunoștințele, pregătirea, experiența acumulată (inclusiv alte funcții din cadrul organizației) și experiența personalului de certificare sunt corespunzătoare în vederea îndeplinirii obligațiilor ce le revin;
 2. organizația de producție ține evidența întregului personal autorizat pentru certificare, care include detalii privind domeniul de aplicare al autorizării acestora;
 3. personalul autorizat pentru certificare primește un document care atestă domeniul de aplicare al autorizării sale.

▼B**21.A.147 Modificări ale organizației de producție aprobate**

- (a) După eliberarea unei aprobări de organizație de producție, orice modificare a aprobării de organizație de producție, semnificativă pentru demonstrarea conformității sau în ceea ce privește navigabilitatea și caracteristicile referitoare la nivelul de zgomot, pierderea de combustibil în atmosferă și emisiile de gaze ale produsului, piesei sau echipamentului, în special modificările privind sistemul de calitate, se aprobă de către autoritatea competentă. Cererea de aprobare se prezintă în scris autorității competente, iar organizația demonstrează autorității competente, înainte de a da curs modificării, faptul că va continua să se conformeze dispozițiilor din prezentul capitol.
- (b) Autoritatea competentă stabilește condițiile în care o organizație de producție autorizată în temeiul prezentului capitol poate funcționa pe perioada unor astfel de modificări, în afara cazului în care autoritatea competentă consideră că aprobarea trebuie suspendată.

21.A.148 Schimbarea sediului

O modificare a locației spațiilor de producție ale organizației de producție aprobate este considerată semnificativă și, prin urmare, se supune dispozițiilor de la punctul 21.A.147.

21.A.149 Transferabilitatea

Cu excepția cazului în care este vorba despre rezultatul unei modificări de proprietate, considerată semnificativă în sensul dispozițiilor de la punctul 21.A.147, o aprobare de organizație de producție nu poate fi transferată.

21.A.151 Condiții privind aprobarea

Condițiile de aprobare identifică domeniul de aplicare a lucrărilor, produsele sau categoriile de piese și echipamente sau ambele, pentru care titularul este îndreptățit să exercite prerogativele prevăzute la punctul 21.A.163.

Aceste condiții sunt emise ca parte a unei aprobări de organizație de producție.

21.A.153 Modificarea condițiilor de aprobare

Fiecare modificare a condițiilor de aprobare este autorizată de autoritatea competentă. O cerere de modificare a condițiilor de aprobare se efectuează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă. Solicitantul trebuie să îndeplinească cerințele aplicabile ale prezentului capitol.

21.A.157 Investigații

O organizație de producție trebuie să ia măsuri pentru a permite autorității competente să efectueze investigații, inclusiv verificări ale partenerilor sau subcontractanților, necesare pentru a determina conformitatea și menținerea conformității cu cerințele aplicabile ale prezentului capitol.

21.A.158 Constatări

- (a) Atunci când se găsește o dovadă obiectivă care demonstrează neconformitatea titularului unei aprobări de organizație de producție cu cerințele aplicabile ale prezentei anexe (partea 21), constatarea se clasifică după cum urmează:
1. o constatare de nivel unu este orice neconformitate cu prezenta anexă (partea 21), care ar putea conduce la neconformități necontrolate cu datele de proiectare aplicabile și care ar putea afecta siguranța aeronavei;
 2. o constatare de nivel doi reprezintă orice neconformitate cu prezenta anexă (partea 21), care nu este clasificată drept constatare de nivel unu.

▼B

- (b) O constatare de nivelul trei reprezintă orice element în care s-a identificat, prin probă obiectivă, faptul că există probleme potențiale, care ar putea conduce la o neconformitate în temeiul literei (a).
- (c) După primirea notificării constatărilor conform punctului 21.B.225,
 - 1. în cazul unei constatări de nivelul unu, titularul aprobării de organizație de producție trebuie să demonstreze inițierea unei acțiuni corective, spre satisfacția autorității competente, în termen de cel mult 21 de zile lucrătoare de la confirmarea scrisă a constatării;
 - 2. în cazul unei constatări de nivelul doi, termenul pentru acțiune corectivă acordat de autoritatea competentă corespunde naturii constatării, dar, în orice caz, nu poate fi inițial mai mare de trei luni. În anumite împrejurări și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate extinde perioada de trei luni, în cazul în care se prezintă un plan corespunzător de acțiuni corective și autoritatea competentă este de acord cu acesta;
 - 3. o constatare de nivelul trei nu impune acțiune imediată din partea titularului aprobării de organizație de producție.
- (d) În cazul unei constatări de nivelul unu sau de nivelul doi, aprobarea de organizație de producție poate face obiectul unei suspendări, restricții sau retrageri parțiale ori totale, în temeiul punctului 21.B.245. Titularul aprobării de organizație de producție confirmă, în timp util, primirea notificării de limitare, suspendare sau retragere a aprobării de organizație de producție.

21.A.159 Durata și menținerea valabilității

- (a) O aprobare de organizație de producție se eliberează pe o perioadă nelimitată. Aceasta rămâne valabilă în afară de cazul în care:
 - 1. organizația de producție nu reușește să demonstreze conformitatea cu cerințele aplicabile ale prezentului capitol; sau
 - 2. autoritatea competentă este împiedicată, de către titular sau de oricare dintre partenerii sau subcontractanții acestuia, de a efectua investigațiile în conformitate cu punctul 21.A.157; sau
 - 3. există dovada că organizația de producție nu poate menține controlul satisfăcător al producției de produse, piese sau echipamente care fac obiectul aprobării; sau
 - 4. organizația de producție nu mai îndeplinește cerințele menționate la punctul 21.A.133; sau
 - 5. certificatul a făcut obiectul unei renunțări sau a fost retras în temeiul punctului 21.B.245.
- (b) În caz de renunțare sau retragere, certificatul este returnat autorității competente.

21.A.163 Prerogative

Conform condițiilor de aprobare emisă în temeiul punctului 21.A.135, titularul unei aprobări de organizație de producție:

- (a) poate să desfășoare activități de producție care cad sub incidența prezentei anexe (partea 21);
- (b) în cazul unei aeronave complete și sub rezerva prezentării unei declarații de conformitate (formular EASA 52) în temeiul punctului 21.A.174, poate obține un certificat de navigabilitate și un certificat de zgomot pentru aeronavă, fără obligația unei demonstrații ulterioare;

▼B

- (c) în cazul altor produse, piese sau echipamente, poate emite certificate de autorizare a dării în exploatare (formular EASA 1), fără obligația unei demonstrații ulterioare;
- (d) poate întreține o aeronavă nouă pe care a fabricat-o și poate elibera un certificat de repunere în exploatare (formular EASA 53), cu privire la respectiva întreținere;
- (e) în conformitate cu procedurile convenite cu autoritatea sa competentă pentru producție și când organizația de producție însăși controlează, conform aprobării de organizație de producție, configurația aeronavei și atestă conformitatea cu condițiile de proiectare aprobate pentru zbor, poate să emită, pentru o aeronavă pe care a produs-o, un permis de zbor în conformitate cu punctul 21.A.711 litera (c) care să includă aprobarea condițiilor de zbor în conformitate cu punctul 21.A.710 litera (b).

21.A.165 Obligațiile titularului

Titularul unei aprobări de organizație de producție:

- (a) asigură faptul că prezentarea organizației de producție furnizată în conformitate cu punctul 21.A.143 și documentele la care face referire sunt utilizate ca documente de lucru de bază în cadrul organizației;
- (b) menține organizația de producție în conformitate cu datele și procedurile aprobate pentru autorizarea de organizație de producție;
- (c) 1. stabilește dacă fiecare aeronavă completă este conformă cu proiectul de tip și poate fi exploatată în siguranță, înaintea prezentării declarațiilor de conformitate în fața autorității competente; sau

▼M1

- 2. stabilește dacă alte produse, piese sau echipamente sunt complete și conforme cu datele de proiect aprobate și pot fi exploatate în siguranță înainte de a emite Formularul EASA 1 pentru a certifica faptul că acestea sunt conforme cu datele de proiectare aprobate și că pot fi exploatate în siguranță;
- 3. în plus, în cazul motoarelor, stabilește că motorul finalizat este conform cu cerințele aplicabile privind emisiile în vigoare la data de fabricație a motorului;
- 4. stabilește că celelalte produse, piese sau echipamente sunt conforme cu datele aplicabile înainte de a elibera formularul EASA 1 cu titlu de certificat de conformitate;

▼B

- (d) înregistrează toate detaliile privind lucrările efectuate;
- (e) instituie și menține un sistem intern de raportare a evenimentelor în interesul siguranței, pentru a permite colectarea și evaluarea rapoartelor privind evenimentele, pentru a identifica tendințele nefavorabile sau pentru a aborda deficiențele, precum și pentru a extrage evenimentele cu raportare obligatorie. Acest sistem include evaluarea informațiilor relevante cu privire la evenimente și diseminarea informațiilor aferente;
- (f) 1. raportează titularului certificatului de tip sau aprobării de proiect toate cazurile în care produsele, piesele sau echipamentele au fost livrate de organizația de producție și ulterior s-au identificat posibile abateri de la datele de proiect aplicabile și investighează împreună cu titularul certificatului de tip sau aprobării de proiect, pentru a identifica aceste abateri care ar putea conduce la situații de risc pentru siguranță;
- 2. raportează Agenției și autorității competente a statului membru abaterile care ar putea conduce la situații de risc pentru siguranță, identificate în conformitate cu subpunctul 1. Astfel de rapoarte se întocmesc în forma și modul stabilite de Agenție, în temeiul punctului 21.A.3A litera (b) subpunctul 2 sau acceptate de autoritatea competentă a statului membru;

▼B

3. în cazul în care titularul aprobării de organizație de producție acționează în calitate de furnizor către o altă organizație de producție, el raportează, de asemenea, respectivei organizații de producție toate cazurile în care a livrat produse, piese sau echipamente organizației și faptul că a identificat ulterior posibile abateri ale acestora de la datele de proiect aplicabile;
- (g) asigură asistență titularului certificatului de tip sau aprobării de proiect, în tratarea oricăror acțiuni privind continuitatea navigabilității, ce au legătură cu produsele, piesele sau echipamentele produse;
- (h) stabilește un sistem de evidență a documentelor care include cerințele impuse partenerilor, furnizorilor și subcontractanților săi, asigurând evidența datelor utilizate pentru justificarea conformității produselor, pieselor sau echipamentelor. Astfel de date sunt puse la dispoziția autorității competente și reținute pentru a oferi informațiile necesare în vederea asigurării continuității navigabilității produselor, pieselor sau echipamentelor;
- (i) în cazul în care, în conformitate cu condițiile de aprobare, titularul emite un certificat de aprobare pentru repunerea în exploatare, stabilește că fiecare aeronavă completă a fost supusă lucrărilor de întreținere necesare și poate fi exploatată în siguranță, înaintea emiterii certificatului;
- (j) dacă este cazul, în temeiul prerogativelor acordate de punctul 21.A.163 litera (e), trebuie să stabilească condițiile în care un permis de zbor poate fi emis;
- (k) dacă este cazul, în temeiul prerogativelor acordate de punctul 21.A.163 litera (e), trebuie să stabilească conformitatea cu punctul 21.A.711 literele (c) și (e) înainte de a emite un permis de zbor pentru o aeronavă.

CAPITOLUL H – CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE RESTRICTIVE

21.A.171 Domeniu de aplicare

Prezentul capitol stabilește procedura pentru eliberarea certificatelor de navigabilitate.

21.A.172 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică pe numele căreia este sau va fi înmatriculată o aeronavă într-un stat membru („statul membru în care s-a efectuat înmatricularea”) sau reprezentantul său este considerată eligibilă ca solicitant al unui certificat de navigabilitate pentru respectiva aeronavă, în temeiul prezentului capitol.

21.A.173 Clasificare

Certificatele de navigabilitate se clasifică după cum urmează:

- (a) certificatele de navigabilitate se emit pentru aeronava care este conformă cu un certificat de tip eliberat în conformitate cu prezenta anexă (partea 21);
- (b) certificatele de navigabilitate restrictive se emit pentru aeronava:
1. care este conformă cu un certificat de tip restrictiv eliberat în conformitate cu prezenta anexă (partea 21); sau
 2. care a demonstrat agenției că se află în conformitate cu specificațiile de navigabilitate specifice, asigurând un nivel optim de siguranță.

21.A.174 Cerere

- (a) Conform punctului 21.A.172, o cerere pentru un certificat de navigabilitate se efectuează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă a statului membru în care se face înmatricularea.

▼B

(b) Fiecare cerere pentru un certificat de navigabilitate sau certificat de navigabilitate restrictiv include:

1. clasa certificatului de navigabilitate pentru care se face cererea;
2. în ceea ce privește o aeronavă nouă, următoarele:
 - (i) o declarație de conformitate:
 - eliberată în temeiul punctului 21.A.163 litera (b); sau
 - eliberată în temeiul punctului 21.A.130 și validată de autoritatea competentă; sau
 - pentru o aeronavă importată, o declarație, semnată de autoritatea exportatoare, care certifică faptul că aeronava este conformă cu un proiect aprobat de Agenție;
 - (ii) un deviz de masă și centraj, însoțit de instrucțiuni de încărcare;

▼M2

(iii) manualul de zbor, atunci când existența sa este impusă de specificațiile de certificare aplicabile pentru aeronava respectivă;

▼B

3. în ceea ce privește o aeronavă folosită:
 - (i) care provine dintr-un stat membru, un certificat de navigabilitate eliberat în conformitate cu partea M;
 - (ii) care provine dintr-un stat nemembru:
 - o declarație din partea autorității competente a statului în care este sau a fost înmatriculată aeronava, care să reflecte starea de navigabilitate a aeronavei în registrul său, în momentul transferului;
 - un deviz de masă și centraj, însoțit de instrucțiuni de încărcare;
 - manualul de zbor, atunci când existența sa este impusă de codul de navigabilitate aplicabil pentru aeronava respectivă;
 - înregistrări istorice, pentru a stabili standardul de producție, modificare și întreținere a aeronavei, inclusiv toate limitele asociate cu un certificat de navigabilitate restrictiv, conform punctului 21.B.327 litera (c);
 - o recomandare pentru eliberarea unui certificat de navigabilitate sau a unui certificat de navigabilitate restrictiv și a unui certificat de revizuire a navigabilității, în urma unei revizuii a navigabilității în conformitate cu partea M.
- (c) În afara cazului în care s-a convenit altfel, declarațiile menționate la litera (b) subpunctul 2 punctul (i) și litera (b) subpunctul 3 punctul (ii) se emit într-un termen de cel mult 60 de zile înainte de prezentarea aeronavei la autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

21.A.175 Limbă

Manualele, plachetele, listele și marcasele instrumentelor și alte informații necesare impuse de specificațiile de certificare aplicabile sunt prezentate într-una sau mai multe dintre limbile oficiale ale Uniunii, acceptabile de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

21.A.177 Revizuiți sau modificări

Un certificat de navigabilitate poate fi revizuit sau modificat numai de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

▼B**21.A.179 Transfer și reemitere în statele membre**

(a) În cazul în care titularul dreptului de proprietate asupra unei aeronave s-a schimbat:

1. în cazul în care rămâne înmatriculată în același registru, certificatul de navigabilitate sau certificatul de navigabilitate restrictiv conform numai cu un certificat de tip restrictiv, se transferă împreună cu aeronava;
2. în cazul în care aeronava este înmatriculată în alt stat membru, certificatul de navigabilitate sau certificatul de navigabilitate restrictiv, conform numai cu un certificat de tip restrictiv, se emite:

(i) la prezentarea certificatului de navigabilitate anterior și a unui certificat valid de revizuire a navigabilității, eliberat în conformitate cu partea M; și

(ii) la îndeplinirea dispozițiilor de la punctul 21.A.175.

(b) În cazul în care titularul dreptului de proprietate asupra aeronavei se schimbă și aeronava deține un certificat de navigabilitate restrictiv care nu este conform cu un certificat de tip restrictiv, certificatul de navigabilitate poate fi transferat odată cu aeronava, cu condiția ca aceasta să rămână înscrisă în același registru, sau poate fi emis numai cu acordul formal al autorității competente din statul membru în registrul căruia aeronava este transferată.

21.A.180 Inspecții

Titularul certificatului de navigabilitate asigură accesul la aeronava pentru care a fost emis respectivul certificat de navigabilitate, la cererea autorității competente a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

21.A.181 Durata și menținerea valabilității

(a) Un certificat de navigabilitate se eliberează pe o perioadă nelimitată. Acesta rămâne valabil în următoarele condiții:

1. conformitatea cu proiectul de tip aplicabil și cu cerințele de continuitate a navigabilității; și
2. aeronava să rămână înmatriculată în același registru; și
3. certificatul de tip sau certificatul de tip restrictiv, în baza căruia este eliberat, să nu fi fost invalidat anterior în condițiile prevăzute la punctul 21.A.51;
4. certificatul să nu facă obiectul unei renunțări sau să nu fie retras în condițiile prevăzute la punctul 21.B.330.

(b) În caz de renunțare sau retragere, certificatul se restituie autorității competente a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

21.A.182 Identificarea aeronavei

Fiecare solicitant al unui certificat de navigabilitate în temeiul prezentului capitol trebuie să demonstreze că aeronava sa este identificată în conformitate cu capitolul Q.

CAPITOLUL I – CERTIFICATE DE ZGOMOT**21.A.201 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește procedura pentru eliberarea certificatelor de zgomot.

▼B**21.A.203 Eligibilitate**

Orice persoană fizică sau juridică pe numele căreia este sau va fi înmatriculată o aeronavă într-un stat membru (statul membru în care s-a efectuat înmatricularea) sau reprezentantul acestuia, este considerată eligibilă în calitate de solicitant al unui certificat de zgomot pentru respectiva aeronavă în temeiul prezentului capitol.

21.A.204 Cerere

(a) Conform punctului 21.A.203, o cerere pentru un certificat de zgomot se face în forma și modul stabilite de autoritatea competentă a statului membru în care se efectuează înmatricularea.

(b) Fiecare cerere include:

1. în ceea ce privește o aeronavă nouă, următoarele:

(i) o declarație de conformitate:

- eliberată fie în temeiul punctului 21.A.163 litera (b); sau
- eliberată în temeiul punctului 21.A.130 și validată de autoritatea competentă; sau
- pentru o aeronavă importată, o declarație semnată de autoritatea exportatoare, care certifică faptul că aeronava este conformă cu un proiect aprobat de Agenție; și

(ii) informațiile privind zgomotul, determinate în conformitate cu cerințele de zgomot aplicabile;

2. în ceea ce privește o aeronavă folosită:

- (i) informațiile privind zgomotul, determinate în conformitate cu cerințele de zgomot aplicabile; și
- (ii) înregistrări istorice pentru a stabili standardul de producție, modificare și întreținere a aeronavei.

(c) În afara cazului în care s-a convenit altfel, declarațiile menționate la litera (b) subpunctul 1 se emit într-un termen care nu trebuie să depășească 60 de zile înainte de prezentarea aeronavei la autoritatea competentă a statului membru în care se efectuează înmatricularea.

21.A.207 Revizui sau modificări

Un certificat de zgomot poate fi revizuit sau modificat numai de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

21.A.209 Transfer și reemitere în statele membre

În cazul în care titularul dreptului de proprietate asupra unei aeronave s-a schimbat:

- (a) în cazul în care aeronava rămâne înmatriculată în același registru, certificatul de zgomot se transferă împreună cu aeronava; sau
- (b) în cazul în care aeronava va fi înmatriculată în registrul altui stat membru, certificatul de zgomot se emite la prezentarea certificatului de zgomot anterior.

21.A.210 Inspecții

Titularul certificatului de zgomot oferă accesul la aeronava pentru care a fost emis certificatul de zgomot, la cererea autorității competente a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea sau la cererea Agenției, în vederea efectuării inspecției.

▼B**21.A.211 Durata și menținerea valabilității**

- (a) Un certificat de zgomot se eliberează pe durată nelimitată. Acesta rămâne valabil în următoarele condiții:
1. conformitatea cu cerințele aplicabile în ceea ce privește proiectul de tip, protecția mediului și continuitatea navigabilității; și
 2. aeronava să rămână înmatriculată în același registru; și
 3. certificatul de tip sau certificatul de tip restrictiv, în baza căruia este eliberat, să nu fi fost invalidat anterior în condițiile prevăzute la punctul 21.A.51;
 4. certificatul să nu facă obiectul unei renunțări sau să nu fie retras în condițiile prevăzute la punctul 21.B.430.
- (b) În caz de renunțare sau retragere, certificatul se restituie autorității competente a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

CAPITOLUL J – APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PROIECTARE**21.A.231 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește procedura pentru aprobarea organizațiilor de proiectare, precum și normele care reglementează drepturile și obligațiile solicitanților și deținătorilor unor astfel de aprobări.

21.A.233 Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică („întreprindere”) este considerată eligibilă ca solicitant de aprobare, în condițiile prevăzute la prezentul capitol:

- (a) în conformitate cu punctele 21.A.14, 21.A.112B, 21.A.432B sau 21.A.602B; sau
- (b) pentru aprobarea de proiecte pentru modificări sau reparații minore, atunci când sunt solicitate în scopul obținerii de prerogative în condițiile prevăzute la punctul 21.A.263.

21.A.234 Cerere

Fiecare cerere pentru o aprobare de organizație de proiectare se redactează în forma și modul stabilite de Agenție și cuprinde o prezentare în linii generale a informațiilor solicitate la punctul 21.A.243, precum și condițiile de aprobare impuse pentru eliberare în condițiile prevăzute la punctul 21.A.251.

21.A.235 Emiterea aprobării organizației de proiectare

O organizație are dreptul să primească o aprobare de organizație de proiectare din partea Agenției, atunci când a dovedit conformitatea cu cerințele aplicabile în condițiile stabilite în prezentul capitol.

21.A.239 Asigurarea calității proiectului

- (a) Organizația de proiectare trebuie să demonstreze că a instituit și este capabilă să mențină un sistem de asigurare a calității proiectului pentru controlul și supravegherea proiectării și modificărilor de proiectare pentru produsele, piesele și echipamentele care fac obiectul solicitării. Acest sistem de asigurare a calității proiectului trebuie să permită organizației:

▼M2

1. să asigure că proiectul produselor, pieselor și echipamentelor sau modificarea proiectului acestora se conformează cu baza aplicabilă a certificării de tip, cu baza aplicabilă de certificare a datelor privind adecvarea operațională și cu cerințele de protecție a mediului; și

▼B

2. să asigure îndeplinirea corespunzătoare a responsabilităților sale în conformitate cu:
 - (i) dispozițiile corespunzătoare din prezenta anexă (partea 21); și
 - (ii) condițiile de eliberare a aprobării în condițiile prevăzute la punctul 21.A.251;

▼B

3. să monitorizeze independent respectarea și valabilitatea procedurilor documentate ale sistemului. Această monitorizare trebuie să cuprindă un sistem de feedback către o persoană sau un grup de persoane, care să aibă responsabilitatea de a asigura acțiuni cu caracter corectiv.
- (b) Sistemul de asigurare a calității proiectului trebuie să cuprindă o funcție independentă de verificare a dovezilor de conformitate pe baza cărora organizația depune la Agenție declarații de conformitate și documentația aferentă.
- (c) Organizația de proiectare trebuie să specifice modalitatea în care sistemul de asigurare a calității proiectului determină posibilitatea de acceptare a pieselor sau echipamentelor proiectate de parteneri sau subcontractanți și a lucrărilor realizate de aceștia, prin intermediul unor metode care fac obiectul unor proceduri scrise.

21.A.243 Date

- (a) Organizația de proiectare trebuie să furnizeze Agenției un manual care să prezinte, direct sau prin trimiteri, întreprinderea, procedurile respective și produsele sau modificările aduse produselor care urmează a fi proiectate.
- (b) În cazul în care unele piese sau echipamente sau unele modificări aduse produselor sunt proiectate de organizații partenere sau de subcontractanți, manualul cuprinde o declarație cu privire la modul în care organizația de proiectare poate furniza, pentru toate piesele și echipamentele, asigurarea de conformitate solicitată la punctul 21.A.239 litera (b) și cuprinde, direct sau prin trimiteri, descrieri și informații cu privire la activitățile de proiectare și organizarea acelor parteneri sau subcontractanți, care sunt necesare pentru dovedirea acestei declarații.
- (c) Manualul trebuie să fie modificat, în funcție de necesități, pentru a reprezenta o descriere actualizată a organizației, iar Agenției trebuie să i se furnizeze copii ale modificărilor.
- (d) Organizația de proiectare trebuie să prezinte o declarație referitoare la calificarea și experiența personalului de conducere și a altor persoane din organizație responsabile de luarea deciziilor care influențează navigabilitatea și protecția mediului.

▼M2**21.A.245 Cerințe privind aprobarea**

Organizația de proiectare demonstrează, pe baza informațiilor transmise în conformitate cu dispozițiile de la punctul 21.A.243, că, în afară de conformarea cu punctul 21.A.239:

- (a) personalul din toate departamentele tehnice este în număr suficient, are o experiență corespunzătoare și autoritatea necesară pentru a putea îndeplini responsabilitățile atribuite și acestea, împreună cu birourile, dotările și echipamentele, sunt adecvate, astfel încât să permită personalului să realizeze obiectivele de navigabilitate, de adecvare operațională și de protecție a mediului pentru produsul respectiv;
- (b) există o coordonare deplină și eficientă inter- și intradepartamentală în ceea ce privește problemele de navigabilitate, de adecvare operațională și protecție a mediului.

21.A.247 Modificări ale sistemului de asigurare a calității proiectării

După emiterea autorizației unei organizații de proiectare, orice modificare adusă sistemului de asigurare a calității proiectării, care este semnificativă pentru dovedirea de conformitate sau pentru navigabilitate, adecvare operațională și protecția mediului referitoare la produs, este aprobată de către agenție. Cererea de aprobare se depune în scris la agenție, iar organizația de proiectare demonstrează agenției, pe baza înaintării modificărilor propuse pentru manual și înainte de punerea în aplicare a modificărilor, că va continua să respecte acest capitol, inclusiv după punerea în aplicare a respectivelor modificări.

▼B**21.A.249 Transferabilitatea**

Cu excepția unei situații de schimbare a titularului dreptului de proprietate, care este considerată semnificativă în sensul punctului 21.A.247, o aprobare de organizație de proiectare nu poate fi transferată.

▼ M2**21.A.251 Termenii autorizării**

Termenii autorizării trebuie să identifice tipurile de lucrări de proiectare, categoriile de produse, piese și echipamente pentru care organizația de proiectare deține o autorizare de organizație de proiectare, precum și funcțiile și sarcinile pe care organizația este autorizată să le îndeplinească în ceea ce privește navigabilitatea, adecvarea operațională și caracteristicile de zgomot, descărcarea de combustibil în atmosferă și emisiile de evacuare ale produselor. Pentru autorizarea de organizație de proiectare, care acoperă certificarea de tip sau autorizația ETSO pentru o unitate de putere auxiliară (APU), condițiile de aprobare cuprind, în plus, lista de produse sau APU. Aceste condiții fac parte integrantă din aprobarea de organizație de proiectare.

▼ B**21.A.253 Modificarea condițiilor de aprobare**

Fiecare modificare a condițiilor de aprobare se aprobă de către Agenție. Cererea de modificare a condițiilor de aprobare se redactează în forma și modul stabilite de către Agenție. Organizația de proiectare trebuie să respecte cerințele aplicabile din prezentul capitol.

21.A.257 Investigații

- (a) Organizația de proiectare ia toate măsurile pentru a permite Agenției să realizeze orice investigații, inclusiv evaluări ale partenerilor și subcontractanților, necesare pentru a determina conformitatea și menținerea conformității cu cerințele aplicabile ale prezentului capitol.
- (b) Organizația de proiectare permite Agenției să analizeze orice raport, să efectueze orice inspecție și să efectueze sau să asiste la orice test în zbor și la sol, necesar pentru a verifica valabilitatea declarațiilor de conformitate depuse de solicitant în condițiile prevăzute la punctul 21.A.239 litera (b).

21.A.258 Constatări

- (a) În cazul în care se constată dovezi obiective, care indică nerespectarea cerințelor aplicabile din prezenta anexă (partea 21) de către deținătorul unei autorizații de organizație de proiectare, constatarea se clasifică după cum urmează:
 - 1. o constatare de nivel unu reprezintă orice neconformitate cu prezenta anexă (partea 21), care poate duce la neconformități imposibil de controlat față de cerințele aplicabile și care poate afecta siguranța aeronavei;
 - 2. o constatare de nivelul doi reprezintă orice neconformitate cu prezenta anexă (partea 21), care nu este clasificată drept constatare de nivelul unu.
- (b) O constatare de nivelul trei reprezintă orice categorie în care s-a identificat, prin dovadă obiectivă, faptul că există probleme potențiale, care ar putea conduce la o neconformitate în temeiul literei (a).
- (c) După primirea unei notificări privind constatările în condițiile procedurilor administrative aplicabile, stabilite de către Agenție:
 - 1. în cazul unei constatări de nivel unu, deținătorul unei aprobări de organizație de proiectare trebuie să demonstreze realizarea de acțiuni cu caracter corectiv, spre satisfacția Agenției, în termen de cel mult 21 de zile lucrătoare de la confirmarea scrisă a constatării;
 - 2. în cazul unor constatări de nivel doi, perioada de realizare a acțiunilor cu caracter corectiv acordată de către Agenție este în funcție de natura constatării, însă în orice caz nu poate fi inițial mai mare de trei luni. În anumite împrejurări și în funcție de natura constatării, Agenția poate extinde perioada de trei luni, în cazul în care se prezintă un plan corespunzător de acțiuni corective și Agenția este de acord cu acesta;

▼B

3. o constatare de nivel trei nu necesită acțiune imediată din partea deținătorului aprobării de organizație de proiectare.
- (d) în cazul constatărilor de nivel unu sau doi, aprobarea de organizație de proiectare poate fi suspendată sau retrasă parțial sau total în condițiile prevăzute de procedurile administrative aplicabile, stabilite de către Agenție. Deținătorul unei aprobări de organizație de proiectare trebuie să furnizeze în timp util confirmarea de primire a notificării referitoare la suspendarea sau retragerea aprobării de organizație de proiectare.

21.A.259 Durata și menținerea valabilității

- (a) O aprobare de organizație de proiectare se eliberează pe durată nelimitată. Aceasta rămâne valabilă în afară de cazul în care:
1. organizația de proiectare nu demonstrează conformitatea cu cerințele aplicabile din prezentul capitol; sau
 2. Agenția este împiedicată de către deținător sau oricare dintre partenerii sau subcontractanții acestuia să efectueze investigațiile în conformitate cu punctul 21.A.257; sau
 3. există dovezi că sistemul de asigurare a calității proiectului nu poate menține un control și o supraveghere satisfăcătoare a proiectării produselor sau a modificărilor aduse acestora în condițiile prevăzute de aprobare; sau
 4. certificatul a făcut obiectul unei renunțări sau a fost retras în condițiile prevăzute de procedurile administrative aplicabile, stabilite de către Agenție.
- (b) În caz de renunțare sau retragere, certificatul se înapoiază Agenției.

21.A.263 Prerogative

- (a) Deținătorul unei autorizații de organizație de proiectare are dreptul să desfășoare activități de proiectare în condițiile prevăzute de prezenta anexă (partea 21) și în limita domeniului de aplicare a autorizației.
- (b) Sub rezerva dispozițiilor de la punctul 21.A.257 litera (b), Agenția acceptă fără nicio altă verificare suplimentară documentele de conformitate înaintate de către solicitant în scopul obținerii:
1. aprobării condițiilor de zbor necesare pentru un permis de zbor; sau

▼M2

2. unui certificat de tip sau a aprobării unei modificări majore a certificatului; sau

▼B

3. unui certificat de tip suplimentar; sau
 4. unei autorizații ETSO în condițiile prevăzute la punctul 21.A.602B litera (b) subpunctul 1; sau
 5. unei aprobări de proiect de reparație majoră.
- (c) Deținătorul unei aprobări de organizație de proiectare are dreptul, în limita condițiilor sale de aprobare și în condițiile prevăzute de procedurile în cauză ale sistemului de asigurare a calității proiectului:

▼M2

1. să clasifice modificările certificatului de tip și reparațiile în „majore” sau „minore”;
2. să aprobe modificări minore ale certificatului de tip și reparații minore;

▼B

3. să ofere informații sau instrucțiuni care să conțină următoarea declarație: „Conținutul tehnic al acestui document este aprobat sub autoritatea DOA ref. EASA. 21J. [XXXX].”;

▼B

4. să aprobe revizuirii minore ale manualului de zbor al aeronavei și ale suplimentelor și să facă astfel de revizuirii, care să conțină următoarea declarație: „Revizuirea nr. [YY] a manualului de zbor al aeronavei (sau suplimentului) ref [ZZ] este aprobată sub autoritatea DOA ref. EASA 21J. [XXXX].”;
5. să aprobe proiectul de reparații tehnice majore la produsele sau blocurile auxiliare de alimentare pentru care deține certificatul de tip sau certificatul de tip suplimentar sau autorizația ETSO;
6. să aprobe condițiile în care permisele de zbor pot fi emise în conformitate cu punctul 21.A.710 litera (a) subpunctul 2, cu excepția permiselor de zbor emise în scopul prevăzut la punctul 21.A.701 litera (a) subpunctul 15;
7. să emită un permis de zbor în conformitate cu punctul 21.A.711 litera (b) pentru o aeronavă care a fost proiectată sau modificată ori în cazul căreia s-au aprobat, în temeiul punctului 21.A.263 litera (c) subpunctul 6, condițiile de emitere a permisului de zbor, și atunci când organizația de proiectare însăși controlează, în temeiul aprobării sale ca organizație de proiectare, configurația aeronavei și atestă conformitatea cu condițiile de proiectare aprobate pentru zbor.

21.A.265 Obligațiile titularului

Deținătorul unei aprobări de organizație de proiectare:

- (a) trebuie să păstreze manualul în conformitate cu sistemul de asigurare a calității proiectului;
- (b) trebuie să asigure utilizarea acestui manual ca document de lucru de bază în cadrul organizației;
- (c) trebuie să asigure condiții ca proiectarea produselor sau modificările sau reparațiile acestora, după caz, să fie conforme cu cerințele aplicabile și să nu implice apariția unor situații de risc pentru siguranță;
- (d) cu excepția modificărilor sau reparațiilor minore aprobate în virtutea privilegiului de la punctul 21.A.263, trebuie să furnizeze Agenției declarații și documentația aferentă care să confirme conformitatea cu dispozițiile de la litera (c);
- (e) trebuie să furnizeze Agenției informații sau instrucțiuni referitoare la acțiunile impuse în condițiile prevăzute de punctul 21.A.3B;
- (f) dacă este cazul, în temeiul prerogativelor acordate de punctul 21.A.263 litera (c) subpunctul 6, trebuie să stabilească condițiile în care un permis de zbor poate fi emis;
- (g) dacă este cazul, în temeiul prerogativelor acordate de punctul 21.A.263 litera (c) subpunctul 7, trebuie să stabilească conformitatea cu punctul 21.A.711 literele (b) și (e) înainte de a emite un permis de zbor pentru o aeronavă.

CAPITOLUL K – PIESE ȘI ECHIPAMENTE**21.A.301 Domeniu de aplicare**

Prezentul capitol stabilește procedurile pentru aprobarea pieselor și echipamentelor.

21.A.303 Conformitatea cu cerințele aplicabile

Dovada de conformitate a pieselor și echipamentelor care urmează a fi instalate într-un produs cu certificat de tip se prezintă:

- (a) în cadrul procedurilor de certificare de tip din capitolul B, D sau E pentru produsul în care trebuie instalat; sau

▼B

- (b) dacă este cazul, în cadrul procedurilor de autorizare ETSO din capitolul O; sau
- (c) în cazul pieselor standard, în conformitate cu standardele recunoscute în mod oficial.

21.A.305 Aprobarea pieselor și echipamentelor

În toate cazurile în care aprobarea unei piese sau unui echipament este explicit impusă de legislația Uniunii sau de măsurile adoptate de Agenție, piesa sau echipamentul trebuie să se conformeze cerințelor ETSO aplicabile sau specificațiilor recunoscute de Agenție ca fiind echivalente în cazul dat.

21.A.307 Aprobarea pieselor și echipamentelor în vederea instalării

O piesă sau un echipament este considerat eligibil pentru instalare într-un produs cu certificat de tip dacă poate funcționa în siguranță și:

- (a) este însoțit de un certificat de autorizare a dării în folosință (Formular EASA 1), care atestă că produsul a fost fabricat în conformitate cu datele de proiectare aprobate și este marcat în conformitate cu dispozițiile din capitolul Q; sau
- (b) este o piesă standard; sau
- (c) în cazul aeronavelor ELA1 sau ELA 2, este o piesă sau echipament care:
 1. nu are o durată limitată de viață, nu face parte din structura primară și nici din comenzile de zbor;
 2. este fabricat în conformitate cu proiectul aplicabil;
 3. este marcat în conformitate cu dispozițiile din capitolul Q;
 4. este identificat pentru instalarea pe respectiv aeronavă;
 5. urmează a fi instalat pe o aeronavă al cărei proprietar a verificat conformitatea cu condițiile 1-4 și a acceptat responsabilitatea pentru această conformitate.

(CAPITOLUL L – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL M – REPARAȚII**21.A.431 ADomeniu de aplicare**

- (a) Prezentul capitol stabilește procedura pentru aprobarea proiectului de reparații tehnice, precum și drepturile și obligațiile solicitanților și deținătorilor acelor aprobări.
- (b) Prezentul capitol definește reparațiile standard care nu se supun unui proces de aprobare în temeiul prezentului capitol.
- (c) O „reparație” înseamnă eliminarea defecțiunilor și/sau revenirea la o stare de navigabilitate corespunzătoare, după darea în exploatare inițială de către producător a oricărui produs, piesă sau echipament.
- (d) Eliminarea defecțiunilor prin înlocuirea pieselor sau echipamentelor, fără a necesita activitate de proiectare, este considerată lucrare de întreținere și astfel nu necesită nicio aprobare în condițiile prevăzute de prezenta anexă (partea 21).
- (e) Repararea unui articol în conformitate cu ETSO, (altul) în afara blocului auxiliar de alimentare (APU), se consideră o modificare adusă proiectului ETSO și se derulează în conformitate cu punctul 21.A.611.

▼B**21A.431B Reparații standard**

(a) Reparațiile standard sunt reparații:

1. în legătură cu:

(i) avioane cu MTOM mai mică sau egală cu 5 700 kg;

(ii) giravioane cu MTOM mai mică sau egală cu 3 175 kg;

(iii) plane și motoplane, baloane și dirijabile din categoria ELA1 sau ELA2;

2. care respectă datele de proiectare incluse în specificațiile de certificare emise de Agenție care conțin metode, tehnici și practici acceptabile pentru efectuarea și identificarea reparațiilor standard, inclusiv instrucțiunile aferente pentru continuitatea navigabilității; și

3. care nu intră în conflict cu datele deținătorilor certificatului de tip.

(b) Punctele 21A.432A-21A.451 nu se aplică reparațiilor standard.

21.A.432A Eligibilitate

(a) Orice persoană fizică sau juridică care și-a demonstrat sau este în curs de a-și demonstra capacitatea în conformitate cu punctul 21.A.432B este eligibilă ca solicitant de aprobare de proiect pentru o reparație majoră, în condițiile stabilite în prezentul capitol.

(b) Orice persoană fizică sau juridică este eligibilă ca solicitant al unei aprobări de proiect pentru o reparație minoră.

21.A.432B Demonstrarea capacității

(a) Un solicitant de aprobare de proiect pentru o reparație majoră își demonstrează capacitatea prin deținerea unei aprobări de organizație de proiectare, eliberată de Agenție în conformitate cu capitolul J.

(b) Prin derogare de la litera (a), ca procedură alternativă pentru a-și demonstra capacitatea, un solicitant poate solicita acordul Agenției pentru utilizarea de proceduri care stabilesc practicile specifice de proiectare, resursele specifice și succesiunea specifică de activități necesare pentru a se conforma prezentului capitol.

(c) Prin derogare de la literele (a) și (b), solicitantul poate cere aprobarea de către Agenție a unui program de certificare care stabilește practicile, resursele și succesiunea activităților de proiectare specifice necesare conformității cu prezenta anexă (partea 21) pentru o reparație a unui produs definit la punctul 21.A.14 litera (c).

21.A.433 Proiectul de reparații

(a) Solicitantul de aprobare de proiect pentru reparații:

1. trebuie să demonstreze conformitatea cu baza aplicabilă a certificării de tip și cu cerințele de protecție a mediului incluse prin referință în certificatul de tip sau în certificatul de tip suplimentar sau cu autorizația ETSO pentru APU, după caz, sau cu cele în vigoare la data cererii (de aprobare a proiectului de reparații), cu toate modificările aduse acelor specificații de certificare sau condiții speciale pe care Agenția le consideră necesare pentru a stabili un nivel de siguranță egal cu cel stabilit prin baza aplicabilă a certificării de tip inclusă prin referință în certificatul de tip sau în certificatul de tip suplimentar sau în autorizația ETSO pentru APU;

2. trebuie să depună toate datele doveditoare necesare, la solicitarea Agenției;

▼B

3. trebuie să declare conformitatea cu specificațiile de certificare și cu cerințele de protecția mediului de la litera (a) subpunctul 1.
- (b) În cazul în care solicitantul nu este deținătorul certificatului de tip sau certificatului de tip suplimentar sau al autorizației ETSO pentru APU, după caz, solicitantul se poate conforma cerințelor de la litera (a) prin utilizarea propriilor resurse sau printr-un acord cu deținătorul certificatului de tip sau certificatului de tip suplimentar sau al autorizației ETSO pentru APU, după caz.

21.A.435 Clasificarea reparațiilor**▼M2**

- (a) O reparație poate fi „majoră” sau „minoră”. Clasificarea se efectuează în conformitate cu criteriile de la punctul 21.A.91 pentru o modificare a certificatului de tip.

▼B

- (b) O reparație este clasificată ca fiind „majoră” sau „minoră” în condițiile prevăzute de litera (a):
 1. fie de către Agenție;
 2. fie de către o organizație de proiectare autorizată în mod corespunzător în condițiile unei proceduri convenite cu Agenția.

21.A.437 Emiterea aprobării pentru proiectul de reparații

Atunci când s-a declarat și s-a dovedit faptul că proiectul de reparație satisface specificațiile de certificare aplicabile și cerințele de protecția mediului de la punctul 21.A.433 litera (a) subpunctul 1, acesta este aprobat:

- (a) de către Agenție; sau
- (b) de către o organizație autorizată în mod corespunzător, care este, de asemenea, titularul certificatului de tip sau certificatului de tip suplimentar sau al autorizației ETSO pentru APU, în condițiile unei proceduri convenite cu Agenția; sau
- (c) numai pentru reparații minore, de către o organizație de proiectare aprobată în mod corespunzător în condițiile unei proceduri convenite cu Agenția.

21.A.439 Fabricarea pieselor de schimb

Piese și echipamentele care urmează a fi utilizate pentru reparații sunt fabricate în conformitate cu datele de producție, pe baza tuturor datelor de proiectare necesare furnizate de către titularul aprobării de proiect pentru reparație:

- (a) în condițiile dispozițiilor din capitolul F; sau
- (b) de către o organizație autorizată în mod corespunzător în conformitate cu capitolul G; sau
- (c) de către o organizație de întreținere autorizată în mod corespunzător.

21.A.441 Executarea reparației

- (a) Reparația trebuie să fie executată în conformitate cu partea M sau partea 145, după caz, sau de o organizație de producție autorizată în mod corespunzător în conformitate cu capitolul G, în condițiile prevăzute de prerogativele de la punctul 21.A.163 litera (d).
- (b) Organizația de proiectare transmite organizației care realizează reparația toate instrucțiunile de instalare necesare.

21.A.443 Limitări

Un proiect pentru o reparație poate fi aprobat sub rezerva limitărilor, situație în care aprobarea proiectului de reparație majoră se transmite operatorului de către titularul aprobării de proiect pentru reparație, în conformitate cu procedura convenită cu Agenția.

▼B**21.A.445 Defecțiuni neremediate**

- (a) În cazul în care un produs defect, o piesă defectă sau un echipament defect rămâne neremediat și nu este acoperit de datele aprobate anterior, evaluarea daunei din punct de vedere al consecințelor sale de navigabilitate poate fi realizată doar:

1. de către Agenție; sau
2. de către o organizație de proiectare autorizată în mod corespunzător în condițiile unei proceduri convenite cu Agenția.

Toate limitările necesare sunt prelucrate în conformitate cu procedurile de la punctul 21.A.443.

- (b) În cazul în care organizația care evaluează dauna în condițiile prevăzute la litera (a) nu este nici Agenția, nici titularul certificatului de tip, sau al certificatului de tip suplimentar sau al autorizației ETSO pentru APU, această organizație trebuie să justifice faptul că informațiile pe care se bazează evaluarea sunt adecvate, fie din resursele proprii ale organizației, fie printr-un acord cu titularul certificatului de tip sau certificatului de tip suplimentar ori al autorizației ETSO pentru APU sau cu producătorul, după caz.

21.A.447 Evidența documentelor

Pentru fiecare reparație, toate informațiile de proiectare relevante, desenele, procesele-verbale de încercare, instrucțiunile și limitările, eventual furnizate în conformitate cu punctul 21.A.443, motivarea clasificării și dovada aprobării de proiect:

- (a) sunt păstrate la dispoziția Agenției, de către titularul aprobării de proiect pentru reparație; și
- (b) sunt păstrate de către titularul aprobării de proiect de reparație, cu scopul de a furniza informațiile necesare pentru asigurarea continuității navigabilității produselor, pieselor sau echipamentelor reparate.

21.A.449 Instrucțiuni pentru continuitatea navigabilității

- (a) Titularul aprobării de proiect pentru reparația tehnică trebuie să furnizeze fiecărui operator de aeronavă care încorporează reparația cel puțin un set complet de modificări aduse instrucțiunilor pentru continuitatea navigabilității, rezultate din proiectarea reparației, care să conțină date descriptive și instrucțiuni de realizare întocmite în conformitate cu cerințele aplicabile. Produsul, piesa sau echipamentul reparat poate fi repus în exploatare înainte de finalizarea modificărilor aduse respectivelor instrucțiuni, însă numai pentru o perioadă de exploatare limitată și cu acordul Agenției. Respectivile modificări aduse instrucțiunilor sunt, la cerere, puse la dispoziția oricărei alte persoane care trebuie să respecte condițiile modificărilor aduse instrucțiunilor. Disponibilitatea manualelor sau a unei părți a modificărilor aduse instrucțiunilor pentru continuitatea navigabilității, care tratează reparațiile capitale sau alte forme de întreținere capitală, poate fi amânată până după darea în exploatare a produsului, însă ele trebuie să fie puse la dispoziție înainte ca oricare dintre produse să ajungă la durata de funcționare sau numărul de ore/cicluri de zbor relevant.
- (b) În cazul în care titularul aprobării de proiect pentru reparație furnizează actualizări ale modificărilor aduse instrucțiunilor pentru continuitatea navigabilității după ce reparația a fost aprobată, aceste actualizări trebuie să fie furnizate fiecărui operator și, la cerere, să fie puse la dispoziția oricărei alte persoane care trebuie să respecte oricare dintre condițiile modificărilor aduse instrucțiunilor. La Agenție trebuie să se prezinte un program care să prezinte modalitatea în care sunt distribuite actualizările modificărilor aduse instrucțiunilor pentru continuitatea navigabilității.

21.A.451 Obligații și marcaj EPA

(a) Fiecare titular de aprobare de proiect pentru reparații majore:

1. își asumă obligațiile:

- (i) prevăzute la punctele 21.A.3A, 21.A.3B, 21.A.4, 21.A.439, 21.A.441, 21.A.443, 21.A.447 și 21.A.449;
- (ii) implicate în cadrul colaborării cu titularul certificatului de tip sau certificatului de tip suplimentar ori al autorizației ETSO pentru APU, în condițiile prevăzute la punctul 21.A.433 litera (b), după caz;

2. specifică marcajul, inclusiv literele EPA, în conformitate cu punctul 21.A.804 litera (a).

(b) Cu excepția titularilor certificatului de tip sau a titularilor autorizației APU, pentru care se aplică punctul 21.A.44, titularul unei aprobări de proiect pentru reparații minore:

1. își asumă obligațiile menționate la punctele 21.A.4, 21.A.447 și 21.A.449; și

2. specifică marcajul, inclusiv literele EPA, în conformitate cu punctul 21.A.804 litera (a).

(CAPITOLUL N – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL O – AUTORIZAȚII ETSO

21.A.601 Domeniu de aplicare

Prezentul capitol stabilește procedura pentru eliberarea autorizațiilor conforme ETSO, precum și normele care reglementează drepturile și obligațiile solicitanților și titularilor unor astfel de autorizații.

21.A.602A Eligibilitate

Orice persoană fizică sau juridică care produce sau intenționează să producă un articol conform ETSO și care și-a demonstrat sau este în curs de a-și demonstra capacitatea în conformitate cu punctul 21.A.602B este eligibilă ca solicitant de autorizație ETSO.

21.A.602B Demonstrarea capacității

Orice solicitant de autorizație ETSO își demonstrează capacitatea după cum urmează:

(a) pentru producție, prin deținerea unei aprobări de organizație de producție eliberate în conformitate cu capitolul G sau prin respectarea procedurilor din capitolul F; precum și

(b) pentru proiectare:

- 1. pentru un bloc de alimentare auxiliar, prin deținerea unei aprobări de organizație de proiectare, eliberată de Agenție în conformitate cu capitolul J;
- 2. pentru toate celelalte articole, prin utilizarea procedurilor care stabilesc practicile specifice de proiectare, resursele specifice și succesiunea specifică de activități necesare pentru a se conforma prezentei anexe (partea 21).

21.A.603 Cerere

(a) Solicitarea de autorizație ETSO se redactează în forma și modul stabilite de Agenție și trebuie să cuprindă o prezentare în linii generale a informațiilor solicitate la punctul 21.A.605.

(b) În cazul în care se prevede o serie de modificări minore în conformitate cu punctul 21.A.611, solicitantul poate menționa în cererea sa numărul de referință al modelului de bază al articolului și numerele de referință ale pieselor componente, urmate de paranteze deschise, pentru a indica faptul că uneori se vor adăuga literele sau numerele care schimbă sufixul (sau combinații ale acestora).

▼B**21.A.604 Autorizație ETSO pentru un bloc de alimentare auxiliar (APU)**

În ceea ce privește autorizația ETSO pentru un bloc de alimentare auxiliar:

▼M2

- (a) punctele 21.A.15, 21.A.16B, 21.A.17A, 21.A.17B, 21.A.20, 21.A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44 se aplică prin derogare de la punctele 21.A.603, 21.A.606 litera (c), 21.A.610 și 21.A.615, cu excepția faptului că în locul certificatului de tip se eliberează o autorizație ETSO, în conformitate cu punctul 21.A.606;

▼B

- (b) capitolul D sau capitolul E din această secțiune se aplică pentru aprobarea modificărilor de proiectare prin derogare de la punctul 21.A.611. În cazul în care se utilizează capitolul E, se eliberează o autorizație ETSO separată, în locul unui certificat de tip suplimentar;
- (c) capitolul M se aplică aprobării proiectelor de reparație.

21.A.605 Documente necesare

Solicitantul depune la Agenție următoarele documente:

- (a) o declarație de conformitate, care să ateste faptul că solicitantul a îndeplinit cerințele din prezentul capitol;
- (b) o declarație de proiectare și performanță (DDP);
- (c) o copie a datelor tehnice solicitate în ETSO aplicabile;
- (d) prezentarea (sau o referire la prezentarea) indicată la punctul 21.A.143, în scopul obținerii unei autorizații de organizație de producție corespunzătoare, în condițiile prevăzute în capitolul G, sau manualul (sau o referire la manual) indicat la punctul 21.A.125A litera (b), în scopul fabricării în condițiile prevăzute în capitolul F, fără autorizație de organizație de producție;
- (e) pentru un APU, manualul (sau o referire la manual) indicat la punctul 21.A.243, în scopul obținerii unei autorizații de organizație de proiectare corespunzătoare în condițiile prevăzute în capitolul J;
- (f) pentru toate celelalte articole, procedurile indicate la punctul 21.A.602B litera (b) subpunctul 2.

21.A.606 Emiterea autorizației ETSO

Solicitantul are dreptul să dețină o autorizație ETSO, eliberată de Agenție, după ce:

- (a) își demonstrează capacitatea, în conformitate cu punctul 21.A.602B; și
- (b) demonstrează că articolul este conform cu condițiile tehnice ale ETSO aplicabile și depune declarația de conformitate corespunzătoare;
- (c) declară în mod expres că se conformează dispozițiilor de la punctul 21.A.609.

21.A.607 Prerogativele autorizației ETSO

Titularul unei autorizații ETSO are dreptul să producă și să marcheze articolul cu marcajul ETSO corespunzător.

21.A.608 Declarație referitoare la proiect și performanțe (DDP)

- (a) DDP cuprinde cel puțin următoarele informații:

1. informații corespunzătoare punctelor 21.A.31 literele (a) și (b), care identifică articolul, precum și standardul acestuia pentru proiectare și (de) încercare;
2. performanța nominală a articolului, acolo unde este cazul, fie direct, fie prin referire la alte documente suplimentare;

▼B

3. o declarație de conformitate, care să ateste faptul că articolul a satisfăcut ETSO corespunzătoare;
 4. referire la procese-verbale de încercare relevante;
 5. referire la manualele corespunzătoare de întreținere, reparații capitale și reparații tehnice;
 6. nivelurile de conformitate, acolo unde ETSO permit diferite niveluri de conformitate;
 7. lista abaterilor acceptate în conformitate cu punctul 21.A.610.
- (b) Declarația referitoare la proiect și performanță (DDP) trebuie să fie semnată și datată pe verso de către titularul autorizației ETSO sau de către reprezentantul său autorizat.

21.A.609 Obligațiile titularilor de autorizații ETSO

Titularul unei autorizații ETSO, în condițiile prezentului capitol:

- (a) produce fiecare articol în conformitate cu capitolul G sau capitolul F, fapt care asigură că fiecare articol finit este conform cu datele sale de proiectare și oferă siguranță la instalare;
- (b) pregătește și păstrează, pentru fiecare model al fiecărui articol pentru care se eliberează o autorizație ETSO, un dosar la zi cu datele tehnice complete și evidențe în conformitate cu punctul 21.A.613;
- (c) întocmește, păstrează și actualizează originalele tuturor manualelor cerute de specificațiile de navigabilitate care se aplică celui articol;
- (d) pune la dispoziția utilizatorilor articolului și Agenției, la cerere, manualele de întreținere, reparații capitale și reparații tehnice necesare pentru utilizarea și întreținerea articolului, precum și modificările aduse acestor manuale;
- (e) marchează fiecare articol în conformitate cu punctul 21.A.807;
- (f) respectă cerințele de la punctele 21.A.3A, 21.A.3B și 21.A.4;
- (g) continuă să satisfacă cerințele de calificare de la punctul 21.A.602B.

21.A.610 Aprobarea abaterilor de la standardele de performanță

- (a) Fiecare producător care solicită aprobare pentru a se abate de la un standard de performanță ETSO, trebuie să demonstreze că standardele de la care se solicită abaterea sunt compensate de factori sau caracteristici de proiectare care oferă un nivel echivalent de siguranță.
- (b) Cererea de aprobare a abaterilor, împreună cu toate datele aferente, se depune la Agenție.

21.A.611 Modificarea proiectului

- (a) Titularul autorizației ETSO poate efectua modificări minore ale proiectului (orice modificare care nu reprezintă o modificare majoră), fără o aprobare suplimentară din partea Agenției. În acest caz, articolul modificat păstrează numărul de model inițial (se utilizează modificări ale numerelor pieselor pentru a identifica modificările minore), iar titularul trimite Agenției datele revizuite necesare pentru conformitate cu punctul 21.A.603 litera (b).
- (b) Orice modificare de proiect efectuată de către titularul autorizației ETSO, destul de amplă pentru a necesita o evaluare completă în vederea stabilirii conformității cu ETSO, reprezintă o modificare majoră. Înainte de efectuarea unei astfel de modificări, titularul atribuie articolului o nouă denumire a tipului sau modelului și solicită o nouă autorizație în condițiile prevăzute la punctul 21.A.603.

▼B

- (c) O modificare de proiect efectuată de o persoană fizică sau juridică, alta decât titularul autorizației ETSO care a depus declarația de conformitate pentru articol, este eligibilă pentru aprobare în condițiile prevăzute în prezentul capitol numai în cazul în care persoana care dorește aprobarea solicită o autorizație ETSO separată, în condițiile prevăzute la punctul 21.A.603.

21.A.613 Evidența documentelor

Ca urmare a cerințelor de evidență corespunzătoare sau aferente sistemului de calitate, toate informațiile relevante referitoare la construcție, desenele și rapoartele probelor, inclusiv rapoartele de inspecție privind articolul testat, se țin la dispoziția Agenției și se stochează cu scopul de a oferi informațiile necesare pentru a se asigura continuitatea navigabilității articolului și a produsului din certificatul de tip în care este montat.

21.A.615 Inspecția din partea Agenției

La solicitarea Agenției, fiecare solicitant sau titular de autorizație ETSO pentru un articol trebuie să permită Agenției:

- (a) să asiste la orice probe;
- (b) să verifice dosarele cu datele tehnice referitoare la acel articol.

21.A.619 Durata și menținerea valabilității

- (a) O autorizație ETSO se eliberează pe durată nelimitată. Aceasta rămâne valabilă în afară de cazul în care:

- 1. condițiile solicitate în momentul acordării autorizației ETSO nu mai sunt respectate; sau
- 2. obligațiile titularului indicate la punctul 21.A.609 nu mai sunt îndeplinite; sau
- 3. s-a dovedit că articolul prezintă riscuri inacceptabile în exploatare; sau
- 4. autorizația a făcut obiectul unei renunțări sau a fost retrasă în condițiile prevăzute de procedurile administrative aplicabile, stabilite de către Agenție.

- (b) În caz de renunțare sau retragere, certificatul se înapoiază Agenției.

21.A.621 Transferabilitatea

Cu excepția unei modificări de proprietate a titularului, care se consideră o modificare importantă și, în consecință, trebuie să fie conformă cu punctele 21.A.147 și 21.A.247, după caz, o autorizație ETSO eliberată în condițiile prevăzute în prezenta anexă (partea 21) nu este transferabilă.

CAPITOLUL P – PERMISUL DE ZBOR**21.A.701 Domeniu de aplicare**

- (a) Permisele de zbor se vor emite în conformitate cu prezentul capitol pentru aeronave care nu îndeplinesc sau pentru care nu s-a demonstrat că îndeplinesc cerințele de navigabilitate aplicabile, dar care pot zbura în siguranță în condiții definite și în următoarele scopuri:

- 1. dezvoltare;
- 2. demonstrarea conformității cu normele sau specificațiile de certificare;
- 3. instruirea personalului organizațiilor de proiectare sau al organizațiilor de producție;

▼B

4. încercările în zbor după fabricație pentru aeronavele nou fabricate;
 5. pilotarea aeronavelor aflate în fabricație între unitățile de producție;
 6. pilotarea aeronavei pentru acceptarea de către beneficiar;
 7. livrarea sau exportul aeronavei;
 8. pilotarea aeronavei pentru acceptarea de către autoritate;
 9. studii de piață, inclusiv formarea echipajului beneficiarului;
 10. expoziții și spectacole aeriene;
 11. pilotarea aeronavei către o locație unde ar urma să aibă loc revizia de întreținere sau de navigabilitate sau către un loc de conservare;
 12. pilotarea aeronavei cu o greutate care depășește greutatea maximă de decolare certificată pentru zbor dincolo de distanța normală de zbor deasupra apei sau deasupra zonelor terestre unde nu sunt disponibile condiții de aterizare adecvate sau unde combustibilul adecvat nu este disponibil;
 13. doborârea de recorduri, curse aeriene sau competiții similare;
 14. pilotarea aeronavei care îndeplinește cerințele de navigabilitate înainte de a fi constatată conformitatea cu cerințele de mediu;
 15. pentru activități de zbor în scop recreativ cu aeronave simple sau cu tipuri de aeronave pentru care un certificat de navigabilitate sau un certificat de navigabilitate restrictiv nu este necesar.
- (b) Prezentul capitol stabilește procedura de emitere a permiselor de zbor și de aprobare a condițiilor de zbor aferente, precum și drepturile și obligațiile solicitanților și titularilor acestor permise și aprobări ale condițiilor de zbor.

21.A.703 Eligibilitate

- (a) Orice persoană fizică sau juridică este eligibilă ca solicitant pentru un permis de zbor, exceptând permisul de zbor emis în sensul dispozițiilor de la punctul 21.A.701 litera (a) subpunctul 15, în cazul căreia solicitantul trebuie să fie proprietarul aeronavei.
- (b) Orice persoană fizică sau juridică este eligibilă ca solicitant al unei aprobări a condițiilor de zbor.

21.A.705 Autoritatea competentă

Fără a aduce atingere dispozițiilor punctului 21.1 din prezenta anexă (partea 21), în sensul prezentului capitol, „autoritatea competentă” este:

- (a) autoritatea desemnată de statul membru în care s-a efectuat înmatricularea; sau
- (b) pentru aeronavele neînmatriculate, autoritatea desemnată de statul membru care a prescris marcasele de identificare.

21.A.707 Solicitarea unui permis de zbor

- (a) În conformitate cu punctul 21.A.703 și când solicitantului nu i s-a acordat prerogativa emiterii unui permis de zbor, solicitările de permise de zbor se adresează autorității competente în forma și modul stabilite de acea autoritate.

▼B

- (b) Solicitățile de permise de zbor vor cuprinde:
1. scopul (scopurile) zborului (zborurilor), în conformitate cu punctul 21.A.701;
 2. modurile în care aeronava nu corespunde cerințelor de navigabilitate aplicabile;
 3. condițiile de zbor aprobate în conformitate cu punctul 21.A.710.
- (c) În cazul în care condițiile de zbor nu sunt aprobate la momentul solicitării permisului de zbor, se va face o solicitare pentru aprobarea condițiilor de zbor în conformitate cu punctul 21.A.709.

21.A.708 Condițiile de zbor

Condițiile de zbor includ:

- (a) configurația (configurațiile) pentru care se solicită permisul de zbor;
- (b) orice condiție sau restricție necesară pentru exploatarea în siguranță a aeronavei, incluzând:
1. condițiile sau restricțiile puse pe itinerarii sau pe spațiul aerian, sau ambele, impuse pentru zbor (zboruri);

▼M3

2. orice condiții și restricții impuse echipajului de zbor care exploatează aeronava, în plus față de cele definite în apendicele XII la prezenta anexă I (partea 21);

▼B

3. restricțiile cu privire la transportul de persoane, altele decât echipajul de zbor;
 4. limitările de utilizare, proceduri specifice sau condiții tehnice care trebuie îndeplinite;
 5. programul specific de încercări în zbor (dacă este cazul);
 6. aranjamentele specifice pentru continuitatea navigabilității, inclusiv instrucțiunile de întreținere și regimul în care vor fi efectuate;
- (c) demonstrarea faptului că avionul este capabil să zboare în siguranță în condițiile sau restricțiile menționate la litera (b);
- (d) metoda utilizată pentru controlul configurației aeronavei pentru a rămâne în condițiile stabilite.

21.A.709 Solicitarea pentru aprobarea condițiilor de zbor

- (a) În conformitate cu punctul 21.A.707 litera (c) și când solicitantului nu i s-a acordat prerogativa aprobării condițiilor de zbor, se va face o solicitare pentru aprobarea condițiilor de zbor:
1. atunci când aprobarea condițiilor de zbor are legătură cu siguranța în ceea ce privește proiectarea, către Agenție, în forma și în modul stabilite de către aceasta; sau
 2. când aprobarea condițiilor de zbor nu are legătură cu siguranța proiectului, către autoritatea competentă, în forma și modul stabilite de către aceasta.
- (b) Fiecare solicitare pentru aprobarea condițiilor de zbor va include:
1. condițiile de zbor propuse;
 2. documentația pe care se bazează aceste condiții; și
 3. o declarație că aeronava este capabilă de zbor în siguranță în condițiile sau restricțiile de la punctul 21.A.708 litera (b).

▼B**21.A.710 Aprobarea condițiilor de zbor**

- (a) În cazul în care aprobarea condițiilor de zbor are legătură cu siguranța proiectului, aprobarea va fi făcută de către:
1. Agenție; sau
 2. o organizație de proiectare autorizată corespunzător, în temeiul prerogativei acordate de punctul 21.A.263 litera (c) subpunctul 6.
- (b) În cazul în care aprobarea condițiilor de zbor nu are legătură cu siguranța proiectului, aprobarea se va face de către autoritatea competentă sau de către organizația autorizată corespunzător, care va emite, de asemenea, și permisul de zbor.
- (c) Înaintea aprobării condițiilor de zbor, Agenția, autoritatea competentă sau organizația autorizată trebuie să aibă certitudinea că aeronava este capabilă de zbor în siguranță în condițiile și cu restricțiile specificate. Agenția și autoritatea competentă pot efectua ele însele sau pot cere solicitantului să efectueze orice inspecții sau teste necesare în acest scop.

21.A.711 Emiterea unui permis de zbor

- (a) Permisul de zbor (Formularul EASA 20a, a se vedea apendicele III) poate fi emis de autoritatea competentă în condițiile prevăzute la punctul 21.B.525.
- (b) O organizație de proiectare aprobată corespunzător poate emite un permis de zbor (Formular EASA 20b, a se vedea apendicele IV), în temeiul prerogativei acordate de punctul 21.A.263 litera (c) subpunctul 7, atunci când condițiile de zbor menționate la punctul 21.A.708 au fost aprobate în conformitate cu punctul 21.A.710.
- (c) O organizație de producție aprobată corespunzător poate emite un permis de zbor (Formular EASA 20b, a se vedea apendicele IV), în temeiul prerogativei acordate de punctul 21.A.163 litera (e), atunci când condițiile de zbor menționate la punctul 21.A.708 au fost aprobate în conformitate cu punctul 21.A.710.
- (d) O organizație de management al continuității navigabilității aprobată corespunzător poate emite un permis de zbor (Formular EASA 20b, a se vedea apendicele IV), în temeiul prerogativei acordate de punctul M.A.711 din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei ⁽¹⁾, atunci când condițiile de zbor menționate la punctul 21.A.708 au fost aprobate în conformitate cu punctul 21.A.710.
- (e) Permisul de zbor va preciza scopul (scopurile) și orice condiții sau restricții care au fost aprobate în conformitate cu punctul 21.A.710.
- (f) Pentru permisele emise în temeiul literelor (b), (c) sau (d), va fi prezentată autorității competente, cu prima ocazie, dar în termen de cel mult 3 zile, o copie a permisului de zbor și a condițiilor aferente de zbor.
- (g) În cazul în care există dovezi că oricare dintre condițiile specificate la punctul 21.A.723 litera (a) nu este îndeplinită în ceea ce privește un permis de zbor emis de o organizație în temeiul literei (b), (c) sau (d), respectiva organizație revocă de îndată permisul de zbor și informează fără întârziere autoritatea competentă.

21.A.713 Modificări

- (a) Orice modificare care invalidează condițiile de zbor sau documentația justificativă asociată stabilite pentru permisul de zbor se aprobă în conformitate cu punctul 21.A.710. Când această modificare este importantă, se va face o solicitare în conformitate cu punctul 21.A.709.
- (b) O modificare care afectează conținutul permisului de zbor necesită emiterea unui nou permis de zbor în conformitate cu punctul 21.A.711.

⁽¹⁾ JO L 315, 28.11.2003, p. 1.

▼B**21.A.715 Limbă**

Manualele, plachetele, listele și marcajele instrumentelor și alte informații necesare solicitate de specificațiile de certificare aplicabile vor fi prezentate în una sau mai multe dintre limbile oficiale ale Uniunii acceptate de către autoritatea competentă.

21.A.719 Transferabilitate

- (a) Permisele de zbor nu sunt transferabile.
- (b) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (a), pentru un permis de zbor emis în scopul stipulat la punctul 21.A.701 litera (a) subpunctul 15, în cazul în care proprietatea asupra unei aeronave s-a schimbat, permisul de zbor se transferă împreună cu aeronava, cu condiția ca aeronava să rămână înmatriculată în același registru sau ca respectivul permis să fie emis doar cu acordul autorității competente din statul membru de înmatriculare către care este transferată aeronava.

21.A.721 Inspecții

Deținătorul sau solicitantul unui permis de zbor asigură accesul la aeronava respectivă la cererea autorității competente.

21.A.723 Durata și menținerea valabilității

- (a) Permisele de zbor se emit pentru o perioadă de maximum 12 luni și rămân valabile cu următoarele condiții:
 - 1. respectarea condițiilor și restricțiilor de la punctul 21.A.711 litera (e) aferente permisului de zbor;
 - 2. permisul de zbor să nu facă obiectul unei renunțări sau al unei revocări;
 - 3. aeronava să rămână înmatriculată în același registru.
- (b) Fără a aduce atingere dispozițiilor literei (a), permisul de zbor emis în scopul menționat la punctul 21.A.701 litera (a) subpunctul 15 poate fi emis pentru o durată nelimitată.
- (c) La renunțarea la permis sau în cazul în care acesta este retras, permisul de zbor se înapoiază autorității competente.

21.A.725 Reînnoirea unui permis de zbor

Reînnoirea permisului de zbor va fi prelucrată ca o modificare în conformitate cu punctul 21.A.713.

21.A.727 Obligațiile deținătorului unui permis de zbor

Deținătorul unui permis de zbor trebuie să se asigure că condițiile și restricțiile asociate cu permisul de zbor sunt satisfăcute și menținute.

21.A.729 Evidența documentelor

- (a) Toate documentele emise pentru a stabili și justifica condițiile de zbor se vor păstra de către titularul aprobării pentru condițiile de zbor la dispoziția Agenției și a autorității competente și vor fi reținute pentru a furniza informațiile necesare pentru a asigura continuitatea navigabilității aeronavei.
- (b) Toate documentele asociate emiterii permiselor de zbor sub incidența prerogativelor organizațiilor aprobate, inclusiv înregistrări de inspecție, documente care susțin aprobarea condițiilor de zbor și permisul de zbor în sine, vor fi ținute de către organizația aprobată respectivă la dispoziția Agenției sau a autorității competente și vor fi reținute în scopul furnizării informațiilor necesare pentru a asigura continuitatea navigabilității aeronavei.

▼B**CAPITOLUL Q – IDENTIFICAREA PRODUSELOR, PIESELOR ȘI ECHIPAMENTELOR****21.A.801 Identificarea produselor**

(a) Identificarea produselor trebuie să includă următoarele informații:

1. numele producătorului;
2. destinația produsului;
3. numărul de serie dat de producător;
4. orice alte informații pe care Agenția le consideră necesare.

(b) Orice constructor de aeronavă sau motor, persoană fizică sau juridică, în condițiile prevăzute la capitolul G sau capitolul F, trebuie să identifice aeronava sau motorul printr-o placă ignifugă, pe care se aplică datele menționate la litera (a) prin gravare, ștanțare sau orice altă metodă de marcare ignifugă aprobată. Placa de identificare se fixează astfel încât să fie accesibilă și lizibilă și să nu poată fi demontată sau ștearsă în condiții de exploatare normală, nici să se piardă ori să se distrugă în caz de accident.

(c) Orice fabricant de elice, pală de elice sau butuc de elice, persoană fizică sau juridică, în condițiile prevăzute în capitolul G sau capitolul F, trebuie să le identifice prin aplicarea unei plăci, ștanțare, gravare sau altă metodă de identificare ignifugă aprobată, pe o suprafață adecvată, astfel încât să se ofere datele menționate la litera (a); marcajul nu trebuie să poată fi șters ori înlăturat în condiții de funcționare normală, nici să se piardă ori să se distrugă în caz de accident.

(d) Pentru baloanele cu echipaj, placa de identificare recomandată la litera (b) se fixează pe învelișul balonului și se aplică, dacă este posibil, într-un loc în care să fie lizibilă pentru operator, atunci când balonul este umplut cu aer. În plus, nacela, cadrul de încărcare și orice sistem de încălzire se marchează permanent și lizibil cu numele producătorului, numărul piesei (sau echivalent), precum și cu numărul de serie (sau echivalent).

21.A.803 Tratarea datelor de identificare

(a) Nicio persoană nu poate înlătura, modifica sau aplica datele de identificare menționate la punctul 21.A.801 litera (a) pe nicio aeronavă, elice, pală de elice sau motor sau butuc de elice sau la punctul 21.A.807 litera (a) pe un bloc de alimentare auxiliar (APU), fără aprobarea Agenției.

(b) Nicio persoană nu poate înlătura sau instala o placă de identificare prevăzută la punctele 21.A.801 sau 21.A.807, pentru un APU, fără aprobarea Agenției.

(c) Prin derogare de la literele (a) și (b), orice persoană fizică sau juridică care efectuează lucrări de întreținere, în condițiile prevăzute de normele de aplicare asociate în vigoare, poate, în conformitate cu metodele, tehnicile și practicile stabilite de către Agenție:

1. să înlăture, să modifice sau să aplice datele de identificare menționate la punctul 21.A.801 litera (a) pe orice aeronavă, motor, elice, pală de elice sau butuc de elice sau la punctul 21.A.807 litera (a) pe un bloc de alimentare auxiliar (APU); sau
2. să înlăture o placă de identificare menționată la punctul 21.A.801 sau la 21.A.807 pentru blocul de alimentare auxiliar, atunci când acest lucru este necesar în timpul operațiilor de întreținere.

(d) Nicio persoană nu poate instala o placă de identificare, înlăturată în conformitate cu litera (c) subpunctul 2, pe o aeronavă, un motor, o elice, pală de elice sau un butuc de elice, în afara celor de pe care a fost înlăturată.

▼B**21.A.804 Identificarea pieselor și echipamentelor**

(a) Fiecare piesă sau echipament se marchează permanent și lizibil cu:

1. o denumire, o marcă comercială sau un simbol care să identifice producătorul într-o manieră identificată de datele de proiectare aplicabile; și
2. numărul piesei, prevăzut în datele de proiect aplicabile; și
3. literele EPA, pentru piesele sau echipamentele fabricate în conformitate cu datele de proiect aprobate care nu aparțin titularului certificatului de tip al produsului în cauză, cu excepția articolelor ETSO.

(b) Prin derogare de la litera (a), în cazul în care Agenția este de acord că o piesă sau un echipament are dimensiuni prea mici sau că, din alt motiv, nu se poate realiza marcarea unei piese sau a unui echipament cu datele prevăzute la litera (a), documentul de autorizare a dării în exploatare care însoțește piesa sau echipamentul ori ambalajul lor trebuie să cuprindă informațiile care nu au putut fi marcate pe piesă sau echipament.

21.A.805 Identificarea pieselor esențiale

Pe lângă cerința de la punctul 21.A.804, fiecare producător al unei piese care urmează a fi montată pe un produs cu certificat de tip, care a fost identificată ca fiind o piesă cu un caracter critic, trebuie să marcheze acea piesă, permanent și lizibil, cu un număr de piesă și un număr de serie.

21.A.807 Identificarea articolelor ETSO

(a) Fiecare titular al unei autorizații ETSO, în condițiile prevăzute în capitolul O, trebuie să marcheze fiecare articol, permanent și lizibil, cu următoarele informații:

1. numele și adresa producătorului;
2. denumirea, tipul, numărul de piesă sau desemnarea modelului articolului;
3. numărul de serie sau data fabricației articolului sau ambele; și
4. numărul ETSO aplicabil.

(b) Prin derogare de la litera (a), în cazul în care Agenția este de acord că o piesă este prea mică sau că, din alt motiv, nu se poate realiza marcarea unei piese cu oricare dintre informațiile solicitate la litera (a), documentul de autorizare a dării în exploatare care însoțește piesa sau cutia acesteia trebuie să cuprindă informațiile care nu au putut fi marcate pe piesă.

(c) Fiecare persoană care produce un bloc de alimentare auxiliar (APU), în condițiile prevăzute în capitolul G sau capitolul F, trebuie să identifice acel APU printr-o placă ignifugă pe care să se marcheze prin gravare, ștanțare sau altă metodă de marcă ignifugă aprobată, datele menționate la litera (a). Placa de identificare se fixează astfel încât să fie accesibilă și lizibilă și să nu poată fi demontată sau ștearsă în condiții de exploatare normală, nici să se piardă ori să se distrugă în caz de accident.

SECȚIUNEA B***PROCEDURI PENTRU AUTORITĂȚILE COMPETENTE*****CAPITOLUL A – DISPOZIȚII GENERALE****21.B.5 Domeniu de aplicare**

(a) Prezenta secțiune stabilește procedura pe care trebuie să o urmeze autoritatea competentă a statului membru atunci când își exercită sarcinile și responsabilitățile legate de eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea și retragerea certificatelor, aprobărilor și autorizațiilor menționate în prezenta anexă (partea 21).

▼B

- (b) În conformitate cu articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008, Agenția trebuie să elaboreze specificații pentru certificare și materiale cu caracter orientativ pentru a sprijini statele membre în aplicarea prezentei secțiuni.

21.B.20 Obligațiile autorității competente

Fiecare autoritate competentă a statului membru răspunde de punerea în aplicare a secțiunii A capitolele F, G, H, I și P numai pentru solicitanții sau titularii al căror sediu principal de activitate se află pe teritoriul său.

21.B.25 Cerințe privind organizarea autorității competente

- (a) Generalități:

Statul membru desemnează o autoritate competentă cu responsabilități alocate pentru punerea în aplicare a secțiunii A capitolele F, G, H, I și P cu proceduri documentate, structură organizatorică și personal.

- (b) Resurse:

1. numărul angajaților trebuie să fie suficient pentru a îndeplini sarcinile primite;
2. autoritatea competentă a statului membru numește unul sau mai mulți directori care răspund de executarea sarcinii (sarcinilor) asociate în cadrul autorității, inclusiv de comunicarea cu Agenția și cu celelalte autorități naționale, după caz.

- (c) Calificare și instruire:

Toți angajații trebuie să fie calificați în mod corespunzător și să aibă cunoștințe, experiență și instruire suficiente pentru a-și duce la îndeplinire sarcina primită.

21.B.30 Proceduri documentate

- (a) Autoritatea competentă a statului membru stabilește proceduri documentate pentru descrierea organizării, mijloacelor și metodelor de satisfacere a cerințelor prezentei anexe (partea 21). Procedurile trebuie să fie actualizate și reprezintă documentele de lucru de bază în cadrul respectivei autorități, pentru toate activitățile asociate.
- (b) O copie a procedurilor și modificărilor acestora este pusă la dispoziția Agenției.

21.B.35 Modificarea organizării și procedurilor

- (a) Autoritatea competentă a statului membru informează Agenția cu privire la orice modificare importantă a organizării sale și a procedurilor sale documentate.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru își actualizează la timp procedurile documentate în legătură cu orice modificare a normelor, pentru a asigura punerea în aplicare eficace.

21.B.40 Soluționarea litigiilor

- (a) Autoritatea competentă a statului membru instituie un sistem de soluționare a litigiilor, în cadrul procedurilor sale de organizare documentate.
- (b) În cazul în care există un litigiu care nu poate fi soluționat între autoritățile competente ale statelor membre, conform dispozițiilor de la punctul 21.B.25 litera (b) subpunctul 2, directorii sunt cei responsabili de notificarea Agenției, în vederea medierii.

▼B**21.B.45 Raportare/coordonare**

- (a) Autoritatea competentă a statului membru asigură coordonarea, după caz, cu celelalte echipe de certificare, investigare, aprobare sau autorizare ale respectivei autorități, cu celelalte state membre și cu Agenția, pentru a asigura schimbul eficient de informații legate de siguranța produselor, pieselor și echipamentelor.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru informează Agenția cu privire la orice dificultate întâmpinată în punerea în aplicare a prezentei anexe (partea 21).

21.B.55 Evidența documentelor

Autoritatea competentă a statului membru păstrează sau menține accesul la înregistrările corespunzătoare referitoare la certificatele, aprobările și autorizațiile pe care le-a acordat în conformitate cu normele interne respective și cu privire la care responsabilitatea este transferată Agenției, atât timp cât aceste înregistrări nu au fost transferate la Agenție.

21.B.60 Dispoziții privind navigabilitatea

În cazul în care o autoritate competentă a unui stat membru primește dispoziții privind navigabilitatea de la autoritatea competentă a unui stat nemembru, dispozițiile respective se transmit Agenției pentru a fi aduse la cunoștință, în conformitate cu articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.

CAPITOLUL B – CERTIFICATE DE TIP ȘI CERTIFICATE DE TIP RESTRICTIVE

Se aplică procedurile administrative stabilite de Agenție.

(CAPITOLUL C – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL D – MODIFICĂRI ALE CERTIFICATELOR DE TIP ȘI ALE CERTIFICATELOR DE TIP RESTRICTIVE**▼M2****21.B.70 Aprobarea modificărilor certificatelor de tip**

Aprobarea modificărilor datelor privind adecvarea operațională este inclusă în aprobarea modificării certificatului de tip. Cu toate acestea, agenția folosește o clasificare separată și un proces de aprobare separat pentru administrarea modificărilor datelor privind adecvarea operațională.

▼B**CAPITOLUL E – CERTIFICATE DE TIP SUPLIMENTARE**

Se aplică procedurile administrative stabilite de Agenție.

CAPITOLUL F – FABRICAȚIE FĂRĂ APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PRODUCȚIE**21.B.120 Investigații**

- (a) Autoritatea competentă numește o echipă de investigație pentru fiecare solicitant sau titular al unei scrisori de aprobare, pentru a duce la îndeplinire toate sarcinile relevante asociate cu această scrisoare de aprobare, echipă formată dintr-un șef de echipă care administrează și conduce echipa și, dacă este necesar, unul sau mai mulți membri ai echipei. Șeful de echipă se subordonează managerului răspunzător pentru activitate, definit la punctul 21.B.25 litera (b) subpunctul 2.
- (b) Autoritatea competentă desfășoară suficiente activități de investigare pentru un solicitant sau un titular al unei scrisori de aprobare, pentru a justifica recomandările pentru eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea scrisorii de aprobare.
- (c) Autoritatea competentă întocmește proceduri de investigare a solicitanților sau titularilor unei scrisori de aprobare, ca parte a procedurilor documentate care acoperă cel puțin următoarele elemente:
 1. evaluarea cererilor primite;
 2. stabilirea echipei de investigare;
 3. verificarea pregătirii și planificării;
 4. evaluarea documentației (manual, proceduri etc.);

▼B

5. auditare și inspecție;
6. urmărirea acțiunilor corective; și
7. recomandare privind eliberarea, modificarea, suspendarea sau retragerea scrisorii de aprobare.

21.B.125 Constatări

- (a) În cazul în care, în cursul auditurilor sau prin alte mijloace, autoritatea competentă găsește dovezi obiective care demonstrează că titularul unei scrisori de aprobare nu respectă cerințele aplicabile din secțiunea A a prezentei anexe, constatarea este clasificată în conformitate cu punctul 21.A.125B litera (a).
- (b) Autoritatea competentă ia următoarele măsuri:
 1. pentru constatările de nivel 1, autoritatea competentă ia măsuri imediate pentru a limita, suspenda sau revoca, în totalitate sau parțial, în funcție de importanța constatării, scrisoarea de aprobare, până când organizația finalizează o acțiune corectivă satisfăcătoare;
 2. pentru constatările de nivel 2, autoritatea competentă acordă un termen pentru aplicarea unei acțiuni corective, adaptat naturii constatării, dar care nu poate depăși trei luni. În anumite împrejurări, la sfârșitul acestei perioade și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi termenul de trei luni dacă se prezintă un plan de acțiuni corective satisfăcător.
- (c) Autoritatea competentă ia măsuri pentru a suspenda, în totalitate sau parțial, scrisoarea de aprobare în cazul în care nu este realizată conformitatea în termenul acordat de autoritatea competentă.

21.B.130 Emiterea scrisorii de aprobare

- (a) În cazul în care s-a convins că producătorul este în conformitate cu cerințele aplicabile din secțiunea A capitolul F, autoritatea competentă emite o scrisoare de aprobare care arată conformitatea produselor, pieselor sau echipamentelor individuale (formular EASA 65, a se vedea apendicele XI), fără întârziere nejustificată.
- (b) Scrisoarea de aprobare cuprinde domeniul de aplicare a acordului, o dată de reziliere și, dacă este cazul, limitările corespunzătoare legate de autorizare.
- (c) Perioada de valabilitate a scrisorii de aprobare nu depășește un an.

21.B.135 Menținerea scrisorii de aprobare

Autoritatea competentă menține scrisoarea de aprobare atâta vreme cât:

- (a) fabricantul aplică în mod corespunzător formularul EASA 52 (a se vedea apendicele VIII) ca declarație de conformitate pentru aeronava completă și formularul EASA 1 (a se vedea apendicele I) pentru alte produse decât aeronava completă, piesele și echipamentele; și
- (b) verificările au fost efectuate de către autoritatea competentă a statului membru înaintea validării formularului EASA 52 (a se vedea apendicele VIII) sau a formularului EASA 1 (a se vedea apendicele I), în conformitate cu punctul 21.A.130 litera (c) și nu au revelat neconformități față de cerințele sau procedurile cuprinse în manualul furnizat de fabricant sau în ceea ce privește conformitatea produselor, pieselor și echipamentelor respective. Aceste verificări trebuie să controleze cel puțin dacă:
 1. acordul se referă la produsul, piesa sau echipamentul care a fost validat și rămâne valabil;

▼B

2. manualul descris la punctul 21.A.125A litera (b) și starea sa de modificare menționată în scrisoarea de aprobare reprezintă document de lucru de bază pentru fabricant. În caz contrar, verificarea nu trebuie să continue și, în consecință, certificatele de dare în exploatare nu sunt validate;
3. producția a fost realizată în conformitate cu condițiile prevăzute în scrisoarea de aprobare și s-a efectuat în mod satisfăcător;
4. verificările și probele (inclusiv probele de zbor, dacă este cazul), în conformitate cu punctul 21.A.130 litera (b) subpunctul 2 și /sau litera (b) subpunctul 3, au fost realizate în conformitate cu condiția prevăzută în scrisoarea de aprobare și s-au efectuat în mod satisfăcător;
5. verificările efectuate de autoritatea competentă, descrise sau abordate în scrisoarea de aprobare, au fost efectuate și s-a constatat că rezultatele sunt acceptabile;
6. declarația de conformitate este conformă cu punctul 21.A.130 și informațiile conținute de aceasta nu împiedică validarea sa; și

(c) nu s-a ajuns la data de reziliere pentru scrisoarea de aprobare.

21.B.140 Modificarea scrisorii de aprobare

- (a) Autoritatea competentă examinează, după caz, în conformitate cu punctul 21.B.120, orice modificare a scrisorii de aprobare.
- (b) În cazul în care autoritatea competentă s-a convins că cerințele din secțiunea A capitolul F continuă să fie respectate, modifică scrisoarea de aprobare în mod corespunzător.

21.B.145 Limitarea, suspendarea și revocarea scrisorii de aprobare

- (a) Limitarea, suspendarea sau revocarea scrisorii de aprobare este comunicată în scris titularului scrisorii de aprobare. Autoritatea competentă declară motivele limitării, suspendării sau revocării și informează titularul scrisorii de aprobare cu privire la dreptul său la apel.
- (b) În cazul în care o scrisoare de aprobare a fost suspendată, ea poate fi repusă în vigoare numai după restabilirea conformității cu cerințele secțiunii A capitolul F din prezenta anexă.

21.B.150 Evidența documentelor

- (a) Autoritatea competentă stabilește un sistem de păstrare a documentelor care permite urmărirea adecvată a procesului de eliberare, menținere, modificare, suspendare sau retragere a fiecărei scrisori de aprobare.
- (b) Înregistrările trebuie să cuprindă cel puțin:
 1. documentele furnizate de către solicitantul sau titularul unei scrisori de aprobare;
 2. documentele întocmite în timpul investigației și inspecției, în care sunt prezentate activitățile și rezultatele finale ale elementelor definite la punctul 21.B.120;
 3. scrisoarea de aprobare, inclusiv modificările; și
 4. procesele-verbale al întâlnirilor cu producătorul.
- (c) Înregistrările se arhivează pentru o perioadă de păstrare minimă de șase ani de la rezilierea scrisorii de aprobare.

▼B

- (d) De asemenea, autoritatea competentă ține evidența tuturor declarațiilor de conformitate (formular EASA 52, a se vedea apendicele VIII) și a certificatelor de autorizare a dării în exploatare (formular EASA 1, a se vedea apendicele I) pe care le-a validat.

CAPITOLUL G – APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PRODUCȚIE**21.B.220 Investigații**

- (a) Autoritatea competentă numește o echipă de aprobare a organizației de producție pentru fiecare solicitant sau titular de aprobare de organizație de producție, pentru a îndeplini toate sarcinile relevante asociate cu această aprobare de organizație de producție, echipa fiind formată dintr-un șef de echipă care administrează și conduce echipa de aprobare și, dacă este necesar, unul sau mai mulți membri ai echipei. Șeful echipei este subordonat managerului răspunzător pentru activitate, definit la punctul 21.B.25 litera (b) subpunctul 2.
- (b) Autoritatea competentă desfășoară suficiente activități de investigare pentru un solicitant sau titular de aprobare de organizație de producție, pentru a justifica recomandările pentru eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea aprobării.
- (c) Autoritatea competentă pregătește procedurile pentru verificarea unei aprobări de organizație de producție, ca parte a procedurilor documentate care acoperă cel puțin următoarele elemente:

1. evaluarea cererilor primite;
2. stabilirea echipei de aprobare a organizației de producție;
3. verificarea pregătirii și planificării;
4. evaluarea documentației (prezentarea organizației de producție, proceduri etc.);
5. auditare;
6. urmărirea acțiunilor corective;
7. recomandare pentru eliberarea, modificarea, suspendarea sau retragerea aprobării de organizație de producție;
8. supraveghere continuă.

21.B.225 Constatări

- (a) În cazul în care, în cursul auditurilor sau prin alte mijloace, autoritatea competentă găsește dovezi obiective care demonstrează că titularul unei autorizații de organizație de producție nu respectă cerințele aplicabile din secțiunea A a prezentei anexe, constatarea este clasificată în conformitate cu punctul 21.A.158 litera (a).
- (b) Autoritatea competentă ia următoarele măsuri:
1. pentru constatările de nivel unu, autoritatea competentă ia măsuri imediate pentru a limita, suspenda sau revoca, în totalitate sau parțial, în funcție de importanța constatării, autorizația de organizație de producție până când organizația finalizează o acțiune corectivă satisfăcătoare;
 2. pentru constatările de nivel 2, autoritatea competentă acordă un termen pentru aplicarea unei acțiuni corective, adaptat naturii constatării, dar care nu poate depăși trei luni. În anumite împrejurări, la sfârșitul acestei perioade și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi termenul de trei luni dacă se prezintă un plan de acțiuni corective satisfăcător.

▼B

- (c) Autoritatea competentă ia măsuri pentru a suspenda, în totalitate sau parțial, autorizarea dacă nu se restabilește conformitatea în termenele decise de autoritatea competentă.

21.B.230 Emiterea certificatului

- (a) În cazul în care s-a convins că organizația de producție este în conformitate cu cerințele aplicabile din secțiunea A capitolul G, autoritatea competentă emite o aprobare de organizație de producție (formular EASA 55, a se vedea appendicele X), fără întârziere nejustificată.
- (b) Numărul de referință se include în formularul EASA 55, în modul prevăzut de Agenție.

21.B.235 Supraveghere continuă

- (a) În scopul justificării menținerii aprobării de organizație de producție, autoritatea competentă desfășoară o supraveghere continuă:
 1. pentru a verifica dacă sistemul de calitate al titularului aprobării de organizație de producție respectă în continuare secțiunea A capitolul G din prezenta anexă;
 2. pentru a verifica dacă organizația titularului aprobării de organizație de producție funcționează în conformitate cu prezentarea organizației de producție;
 3. pentru a verifica intrarea în vigoare a procedurilor de prezentare a organizației de producție; și
 4. pentru a monitoriza prin eșantionare standardele produsului, piesei sau echipamentului.
- (b) Supravegherea continuă se realizează în conformitate cu punctul 21.B.220.
- (c) Autoritatea competentă asigură, prin supraveghere continuă planificată, că aprobarea de organizație de producție este revizuită complet, în ceea ce privește conformarea cu cerințele prezentei anexe (partea 21), pe parcursul unei perioade de 24 de luni. Supravegherea continuă poate fi reprezentată de câteva activități de investigație pe parcursul acestei perioade de timp. Numărul de audituri poate varia în funcție de complexitatea organizației, de numărul de locații și de caracterul critic al producției. Ca o cerință minimă, titularul unei aprobări de organizație de producție trebuie să fie supus activității de supraveghere continuă de către autoritatea competentă cel puțin o dată pe an.

21.B.240 Modificarea aprobării organizației de producție

- (a) Autoritatea competentă monitorizează orice schimbare minoră, prin activități de supraveghere continuă.
- (b) Autoritatea competentă investighează, după caz, în conformitate cu cerințele de la punctul 21.B.220, orice modificare semnificativă a unei aprobări de organizație de producție sau cerere făcută de un titular de aprobare de organizație de producție pentru modificarea domeniului de aplicare sau a termenilor aprobării.
- (c) În cazul în care autoritatea competentă este convinsă că cerințele din secțiunea A capitolul G continuă să fie respectate, ea va modifica aprobarea de organizație de producție în mod corespunzător.

21.B.245 Suspendarea și revocarea aprobării organizației de producție

- (a) În cazul unei constatări de nivel unu sau de nivel doi, autoritatea competentă limitează, suspendă sau retrage, parțial sau în întregime, o aprobare de organizație de producție, după cum urmează:

▼B

1. în cazul unei constatări de nivel unu, aprobarea de organizație de producție este imediat limitată sau suspendată. În cazul în care titularul aprobării de organizație de producție nu reușește să respecte cerințele de la punctul 21.A.158 litera (c) subpunctul 1, aprobarea de organizație de producție este retrasă;
 2. în cazul unei constatări de nivel doi, autoritatea competentă decide în privința oricărei limitări a domeniului de aplicare al aprobării, prin suspendarea temporară a aprobării de organizație de producție sau a unor părți din aceasta. În cazul în care titularul aprobării de organizație de producție nu reușește să respecte cerințele de la punctul 21.A.158 litera (c) subpunctul 2, aprobarea de organizație de producție este retrasă.
- (b) Limitarea, suspendarea sau retragerea aprobării de organizație de producție se comunică în scris titularului aprobării de organizație de producție. Autoritatea competentă prezintă motivele pentru suspendare sau retragere și informează titularul aprobării de organizație de producție despre dreptul său la apel.
- (c) În cazul în care o aprobare de organizație de producție a fost suspendată, ea poate fi restabilită numai după refacerea conformității cu secțiunea A capitolul G.

21.B.260 Evidența documentelor

- (a) Autoritatea competentă stabilește un sistem de evidență a documentelor care permite urmărirea adecvată a procesului pentru eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea fiecărei aprobări de organizație de producție.
- (b) Înregistrările cuprind cel puțin:
1. documentele furnizate de solicitantul sau titularul unui certificat de aprobare a organizației de producție;
 2. documentele întocmite în timpul investigației, în care sunt definite activitățile și rezultatele privind elementele definite la punctul 21.B.220, inclusiv constatările stabilite în conformitate cu punctul 21.B.225;
 3. programul de supraveghere continuă, care include înregistrarea investigațiilor efectuate;
 4. certificatul de aprobare a organizației de producție, inclusiv modificările;
 5. procesul-verbal al întâlnirilor cu titularul aprobării de organizație de producție.
- (c) Evidențele se păstrează pe o perioadă minimă de șase ani.

**CAPITOLUL H – CERTIFICATE DE NAVIGABILITATE ȘI CERTIFICATE
DE NAVIGABILITATE RESTRICTIVE**

21.B.320 Investigații

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea desfășoară suficiente activități de investigație pentru solicitantul sau titularul unui certificat de navigabilitate, pentru a justifica eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea certificatului ori a permisului.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea întocmește procedurile de evaluare, care se referă cel puțin la următoarele elemente:
1. evaluarea eligibilității solicitantului;
 2. evaluarea eligibilității cererii;

▼B

3. clasificarea certificatelor de navigabilitate;
4. evaluarea documentației primite împreună cu cererea;
5. inspectarea aeronavei;
6. determinarea condițiilor, restricțiilor sau limitărilor necesare pentru certificatele de navigabilitate.

21.B.325 Emiterea certificatelor de navigabilitate

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite sau modifică certificatele de navigabilitate (Formular EASA 25, a se vedea apendicele VI) fără întârzieri nejustificate, atunci când constată că cerințele de la punctul 21.B.326 și cerințele aplicabile din secțiunea A capitolul H din prezenta anexă (partea 21) sunt îndeplinite.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite sau modifică un certificat de navigabilitate restrictiv (Formular EASA 24, a se vedea apendicele V) fără întârzieri nejustificate, atunci când constată că cerințele de la punctul 21.B.327 și cerințele aplicabile din secțiunea A capitolul H din prezenta anexă sunt îndeplinite.
- (c) Pe lângă certificatul de navigabilitate menționat la litera (a) sau (b), pentru o aeronavă nouă sau folosită, provenită dintr-un stat nemembru, autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite un certificat inițial de revizuire a navigabilității (Formular EASA 15a, a se vedea apendicele II).

21.B.326 Certificate de navigabilitate

Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite un certificat de navigabilitate pentru:

- (a) o aeronavă nouă:
 1. la prezentarea documentației solicitate în temeiul punctului 21.A.174 litera (b) subpunctul 2;
 2. atunci când autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea a stabilit că aeronava este conformă cu proiectul aprobat și poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea;
- (b) o aeronavă folosită:
 1. la prezentarea documentației necesare în temeiul punctului 21.A.174 litera (b) subpunctul 3, demonstrând următoarele:
 - (i) aeronava este conformă cu un proiect de tip aprobat în baza unui certificat de tip și a oricărui certificat de tip suplimentar, schimbare sau reparație aprobată conform prezentei anexe I (partea 21); și
 - (ii) au fost respectate dispozițiile aplicabile privind navigabilitatea; și
 - (iii) aeronava a fost inspectată conform dispozițiilor aplicabile din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003;

▼M2**▼B**

2. atunci când autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea a stabilit că aeronava este conformă cu proiectul aprobat și poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

▼B**21.B.327 Certificate de navigabilitate restrictive**

(a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea emite un certificat de navigabilitate restrictiv pentru:

1. o aeronavă nouă:

(i) la prezentarea documentației solicitate în temeiul punctului 21.A.174 litera (b) subpunctul 2;

(ii) atunci când autoritatea competentă din statul membru în care s-a făcut înmatricularea constată că aeronava este conformă cu un proiect aprobat de Agenție în baza unui certificat de tip restrictiv sau în conformitate cu specificații de certificare specifice și că poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea;

2. o aeronavă folosită:

(i) la prezentarea documentației necesare în temeiul punctului 21.A.174 litera (b) subpunctul 3, demonstrând următoarele:

A. aeronava este conformă cu un proiect de tip aprobat de Agenție în baza unui certificat de tip restrictiv sau în conformitate cu specificații de navigabilitate specifice și a oricărui certificat de tip suplimentar, schimbare sau reparație aprobată conform prezentei anexe I (partea 21); și

B. au fost respectate dispozițiile aplicabile privind navigabilitatea; precum și

▼M2

C. aeronava a fost inspectată conform dispozițiilor aplicabile din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003;

▼B

(ii) atunci când autoritatea competentă a statului membru în care s-a făcut înmatricularea a stabilit că aeronava este conformă cu proiectul aprobat și poate fi exploatată în siguranță. Condițiile de exploatare în siguranță pot implica inspecții efectuate de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea.

(b) Pentru o aeronavă care nu se poate conforma cerințelor esențiale menționate în Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și care nu este eligibilă pentru un certificat de tip restrictiv, Agenția, pentru a lua în considerare, după caz, abaterile de la respectivele cerințe esențiale:

1. emite și verifică conformitatea cu specificațiile de navigabilitate speciale, asigurând siguranța optimă cu privire la utilizarea preconizată; și

2. specifică limitările de utilizare pentru respectiva aeronavă.

(c) Limitările de utilizare vor fi asociate cu certificatele de navigabilitate restrictive, inclusiv restricții de spațiu aerian, după caz, pentru ține seama de abaterile de la cerințele esențiale de navigabilitate prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 216/2008.

21.B.330 Suspendarea și revocarea certificatelor de navigabilitate și a certificatelor de navigabilitate restrictive

(a) În cazul în care există dovada că nu este îndeplinită oricare dintre condițiile specificate la punctul 21.A.181 litera (a), autoritatea competentă din statul membru în care s-a efectuat înmatricularea suspendă sau retrage certificatul de navigabilitate.

▼B

- (b) În momentul emiterii notificării de suspendare sau retragere a certificatului de navigabilitate sau a certificatului de navigabilitate restrictiv, autoritatea competentă din statul membru în care s-a efectuat înmatricularea prezintă motivele suspendării sau ale retragerii și informează titularul certificatului despre dreptul său la apel.

21.B.345 Evidența documentelor

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea stabilește un sistem de evidență a documentelor care să permită urmărirea procesului de emiterie, menținere, modificare, suspendare sau retragere a fiecărui certificat de navigabilitate individual.
- (b) Înregistrările includ cel puțin:
1. documentele furnizate de solicitant;
 2. documentele întocmite în timpul investigației, în care sunt prezentate activitățile și rezultatele finale ale elementelor definite în 21.B.320 litera (b); și
 3. o copie a certificatului sau permisului, inclusiv modificările.
- (c) Înregistrările se arhivează pentru o perioadă minimă de șase ani după părăsirea registrului național respectiv.

CAPITOLUL I – CERTIFICATE DE ZGOMOT**21.B.420 Investigații**

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea trebuie să întreprindă suficiente activități de investigație pentru un solicitant sau titular al unui certificat de zgomot, pentru a justifica eliberarea, menținerea, modificarea, suspendarea sau retragerea certificatului.
- (b) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea pregătește proceduri de evaluare ca parte a procedurilor documentate care acoperă cel puțin următoarele elemente:
1. evaluarea eligibilității;
 2. evaluarea documentației primite împreună cu cererea;
 3. inspectarea aeronavei.

21.B.425 Emiterea certificatelor de zgomot

Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea emite sau modifică, după caz, certificatele de zgomot (formular EASA 45, a se vedea appendicele VII) fără întârziere nejustificată, dacă este satisfăcută de îndeplinirea cerințelor aplicabile din secțiunea A capitolul I.

21.B.430 Suspendarea și revocarea certificatului de zgomot

- (a) În cazul în care există dovada că nu sunt îndeplinite unele din condițiile specificate la punctul 21.A.211 litera (a), autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea suspendă sau retrage un certificat de zgomot.
- (b) În cazul emiterii unei notificări de suspendare și retragere a unui certificat de zgomot, autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea trebuie să prezinte motivele suspendării sau retragerii și să informeze titularul de certificat despre dreptul său la apel.

21.B.445 Evidența documentelor

- (a) Autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea stabilește un sistem de evidență a documentelor, bazat pe criterii de evidență minime, care să permită urmărirea corespunzătoare a procesului de emiterie, menținere, modificare, suspendare sau retragere a fiecărui certificat de zgomot.

▼B

(b) Înregistrările trebuie să includă cel puțin:

1. documentele furnizate de solicitant;
2. documentele întocmite în timpul investigației, în care sunt prezentate activitățile și rezultatele finale ale elementelor definite în 21.B.420 litera (b);
3. o copie a certificatului, inclusiv modificările.

(c) Înregistrările se arhivează pentru o perioadă minimă de șase ani după părăsirea registrului național respectiv.

CAPITOLUL J – APROBAREA ORGANIZAȚIEI DE PROIECTARE

Se aplică procedurile administrative stabilite de Agenție.

CAPITOLUL K – PIESE ȘI ECHIPAMENTE

Se aplică procedurile administrative stabilite de Agenție.

(CAPITOLUL L – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL M – REPARAȚII

Se aplică procedurile administrative stabilite de Agenție.

(CAPITOLUL N – NU SE APLICĂ)

CAPITOLUL O – AUTORIZAȚII ETSO

Se aplică procedurile administrative stabilite de Agenție.

CAPITOLUL P – PERMISUL DE ZBOR

21.B.520 Investigații

- (a) Autoritatea competentă va efectua suficiente activități de investigare pentru a justifica emiterea sau retragerea permisului de zbor.
- (b) Autoritatea competentă va pregăti proceduri de evaluare care să acopere cel puțin următoarele elemente:
 1. evaluarea eligibilității solicitantului;
 2. evaluarea eligibilității cererii;
 3. evaluarea documentației primite împreună cu cererea;
 4. inspecția aeronavei;
 5. aprobarea condițiilor de zbor în conformitate cu punctul 21.A.710 litera (b).

21.B.525 Emiterea permiselor de zbor

Autoritatea competentă emite un permis de zbor (Formularul EASA 20a, a se vedea appendicele III) fără întârzieri nejustificate:

- (a) la prezentarea informațiilor necesare în temeiul punctului 21.A.707; și
- (b) atunci când condițiile de zbor menționate la punctul 21.A.708 au fost aprobate în conformitate cu punctul 21.A.710; și
- (c) atunci când autoritatea competentă, prin investigațiile proprii, care pot include inspecții, sau prin proceduri convenite cu solicitantul, a stabilit că aeronava este în conformitate cu proiectul definit în temeiul punctului 21.A.708 înainte de zbor.

▼B**21.B.530 Revocarea unui permis de zbor**

- (a) În cazul în care există dovada că nu este îndeplinită oricare dintre condițiile specificate la punctul 21.A.723 litera (a), autoritatea competentă va retrage permisul de zbor.
- (b) În momentul emiterii notificării de retragere a permisului de zbor, autoritatea competentă prezintă motivele retragerii și informează titularul permisului de zbor despre dreptul său la apel.

21.B.545 Evidența documentelor

- (a) Autoritatea competentă va utiliza un sistem de evidență a documentelor care să asigure o trasabilitate adecvată a procesului pentru emiterea și retragerea oricărui permis de zbor individual.
- (b) Evidențele vor conține cel puțin:
 - 1. documentele furnizate de solicitant;
 - 2. documentele întocmite în timpul investigației, în care sunt prezentate activitățile și rezultatele finale ale elementelor definite în 21.B.520 litera (b); și
 - 3. o copie a permisului de zbor.
- (c) Evidențele se vor păstra pentru o perioadă de minimum șase ani după ce permisul încetează să mai fie valabil.

CAPITOLUL Q – IDENTIFICAREA PRODUSELOR, PIESELOR ȘI ECHIPAMENTELOR

Se aplică procedurile administrative stabilite de Agenție.

Apendice

FORMULARELE EASA

În cazul în care formularele din prezenta anexă sunt eliberate într-o altă limbă decât engleza, acestea trebuie să includă o traducere în limba engleză.

Formularele EASA („Agenția Europeană pentru Siguranța Aeriană”) menționate în anexele la prezenta parte au următoarele caracteristici obligatorii. Statele membre asigură recunoașterea formularelor EASA pe care le eliberează și răspund de tipărirea acestor formulare.

- Apendicele I – Formularul EASA 1 Certificat de autorizare a dării în exploatare
- Apendicele II – Formular 15a al EASA Certificat de revizuire a navigabilității
- Apendicele III – Formularul EASA 20a Permis de zbor
- Apendicele IV – Formularul EASA 20b Permis de zbor (emis de organizații autorizate)
- Apendicele V – Formularul EASA 24 Certificat de navigabilitate restrictiv
- Apendicele VI – Formularul EASA 25 Certificat de navigabilitate
- Apendicele VII – Formularul EASA 45 Certificat de zgomot
- Apendicele VIII – Formularul EASA 52 Declarație de conformitate a aeronavei
- Apendicele IX – Formularul EASA 53 Certificat de repunere în exploatare
- Apendicele X – Formularul EASA 55 Certificat de aprobare a întreprinderii de producție
- Apendicele XI – Formularul EASA 65 Scrisoare de aprobare pentru producția fără aprobarea întreprinderii de producție
- Apendicele XII – Categoriile de probe în zbor și calificările corespunzătoare ale echipajelor de probe în zbor 85

Apendicele I

**Formularul EASA 1 – Certificat de autorizare a dării în exploatare menționat în anexa I
(partea 21)**

1. Autoritatea competentă/ara care acordă aprobarea		2. CERTIFICAT DE AUTORIZARE A DĂRII ÎN EXPLOATARE FORMULAR EASA 1			3. Număr de identificare a formularului	
4. Numele și adresa întreprinderii:		5. Comandă/Contract/Factură				
6. Nr. crt.	7. Descriere	8. Nr. reper	9. Cantitate	10. Nr. serie	11. Stare/Lucrări	
12. Observații						
13a. Se certifică faptul că articolele identificate mai sus au fost fabricate în conformitate cu: ☐ datele de proiectare aprobate și pot fi exploatate în siguranță ☐ datele de proiectare neaprobate specificate la rubrica 12		⁽¹⁾ 14a. ☐ Partea-145.A.50 Punere în Serviciu ☐ Altă reglementare menționată în rubrica 12 Certifică faptul că, exceptând cazul în care se dispune altfel la rubrica 12, lucrările identificate în rubrica 11 și descrise în prezenta rubrică au fost executate în conformitate cu partea 145, iar în ceea ce privește aceste lucrări, articolul este considerat gata pentru a fi pus în serviciu. ▼ ⁽²⁾ 14b. Semnătura autorizată ▼ ⁽³⁾ 14c. Număr de referință al certificatului/aprobării ▼				
13b. Semnătura autorizată	13c. Nr. aprobării/autorizării					
13d. Nume	13e. Data (zz/ll/aaaa)	⁽⁴⁾ 14d. Nume ▼ ⁽⁵⁾ 14e. Data (zz/ll/aaaa) ▼				
RESPONSABILITĂȚILE UTILIZATORULUI/INSTALATORULUI Prezentul certificat nu dă dreptul, în mod automat, la instalarea articolului sau articolelor respective. În cazul în care utilizatorul/instalatorul își desfășoară activitatea în conformitate cu reglementările emise de o autoritate de navigabilitate, alta decât autoritatea de navigabilitate specificată la rubrica 1, este esențial ca acesta să se asigure că autoritatea sa de navigabilitate acceptă articolele de la autoritatea de navigabilitate specificată la rubrica 1. Declarațiile de la rubricile 13a și 14a nu constituie certificarea instalării. În toate cazurile, înregistrările activităților de întreținere a aeronavei trebuie să includă o certificare a instalării emise în conformitate cu reglementările naționale de către utilizator/instalator înainte de efectuarea zborului.						

Formular EASA 1 – 21 ediția 2.

▼B**Instrucțiuni de folosire a Formularului EASA 1****▼M2**

Aceste instrucțiuni privesc doar folosirea Formularului EASA 1 în scopuri de producție. Se atrage atenția asupra apendicelui II la anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003, care vizează folosirea Formularului EASA 1 în scopuri de întreținere.

▼B**1. SCOP ȘI UTILIZARE**

- 1.1. Unul dintre scopurile de bază ale certificatului este declararea navigabilității produselor, pieselor și echipamentelor noi de aviație [denumite în continuare „articol(e)”].
- 1.2. Trebuie să se stabilească o corelație între certificat și articol(e). Emitentul trebuie să rețină un certificat într-o formă care să permită verificarea datelor originale.
- 1.3. Certificatul, deși acceptat de multe autorități de navigabilitate, poate depinde de acorduri bilaterale și/sau de politica autorității de navigabilitate.
- 1.4. Certificatul nu reprezintă o notă de livrare sau de expediție.
- 1.5. Aeronavele nu sunt date în exploatare prin intermediul acestui certificat.
- 1.6. Certificatul nu constituie o aprobare de instalare a articolului pe o anumită aeronavă, motor sau elice, ci are rolul de a ajuta utilizatorul final să determine starea aprobării navigabilității.
- 1.7. Nu este permisă utilizarea aceluiași certificat pentru articole diferite date în exploatare după producție sau întreținere.
- 1.8. Nu este permisă utilizarea aceluiași certificat pentru articole diferite certificate ca fiind conforme cu „datele aprobate” și cu „datele neaprobate”.

2. FORMAT GENERAL

- 2.1. Certificatul trebuie să respecte formatul anexat, inclusiv numărul rubricilor și localizarea fiecărei rubrici. Dimensiunea rubricilor poate fi modificată pentru a se adapta fiecărui caz particular, dar nu în așa măsură încât să facă certificatul de nerecunoscut.
- 2.2. Certificatul trebuie să fie în format „landscape”, dar dimensiunea generală poate crește sau descrește semnificativ atâta vreme cât certificatul rămâne recognoscibil și lizibil. Dacă aveți dubii, consultați autoritatea competentă.
- 2.3. Declarația de răspundere a utilizatorului/instalatorului poate fi amplasată pe oricare parte a formularului.
- 2.4. Ceea ce este imprimat trebuie să fie clar și lizibil pentru a permite o lectură facilă.
- 2.5. Certificatul poate să fie pretipărit sau generat de calculator, dar, în orice caz, imprimarea liniilor și a caracterelor trebuie să fie clară și lizibilă și conformă formatului definit.
- 2.6. Certificatul trebuie să fie în engleză și, dacă este cazul, în una sau mai multe alte limbi.
- 2.7. Informațiile care trebuie înscrise pe certificat pot fi scrise la mașina de scris sau imprimate la imprimanta unui calculator sau scrise de mână cu majuscule și trebuie să poată fi citite cu ușurință.

▼B

2.8. Se recomandă limitarea la minimum a abrevierilor, pentru a evita confuziile.

2.9. Spațiul disponibil pe versoul certificatului poate fi utilizat de emitent pentru a da orice informație suplimentară dar nu trebuie să includă nicio declarație de certificare. Orice utilizare a versoului certificatului trebuie menționată în caseta corespunzătoare de pe rectoul certificatului.

3. COPII

3.1. Nu există nicio restricție în privința numărului de copii ale certificatului trimise clientului sau păstrate de către emitent.

4. EXISTENȚA UNEIA SAU MAI MULTOR ERORI ÎNTR-UN CERTIFICAT

4.1. Dacă un utilizator final găsește o eroare sau mai multe erori într-un certificat, trebuie să semnaleze în scris emitentului acest fapt. Emitentul poate emite un nou certificat în cazul în care poate verifica și corecta eroarea sau erorile.

4.2. Pe noul certificat trebuie să figureze un nou număr de identificare, o nouă semnătură și o nouă dată.

4.3. Cererea de emitere a unui nou certificat poate fi onorată fără reverificarea stării articolului sau articolelor. Noul certificat nu reprezintă o declarație a stării actuale și trebuie să facă trimitere la certificatul anterior din rubrica 12 prin următoarea frază: „Prezentul certificat corectează eroarea (erorile) din rubrica (rubricile) [a se introduce rubrica sau rubricile corectate] a (ale) certificatului [a se introduce numărul inițial de identificare] datat [a se introduce data inițială a emiterii] și nu vizează conformitatea/starea/darea în exploatare.” Ambele certificate trebuie păstrate pe perioada de păstrare aferentă primului certificat.

5. COMPLETAREA CERTIFICATULUI DE CĂTRE EMITENT

Rubrica 1 Autoritatea competentă care acordă aprobarea/Țara

Precizați denumirea și țara autorității competente sub jurisdicția căreia se emite prezentul certificat. Dacă autoritatea competentă este Agenția, menționați numai „EASA”.

Rubrica 2 Antet formular EASA 1

„CERTIFICAT DE AUTORIZARE A DĂRII ÎN EXPLOATARE FORMULAR EASA 1”

Rubrica 3 Numărul de identificare al formularului

Introduceți numărul unic generat prin sistemul/procedura de numerotare a organizației identificate în rubrica 4; acesta poate să includă caractere alfabetic-numerice.

Rubrica 4 Numele și adresa organizației

Introduceți numele complet și adresa organizației producătoare (trimitere la Formularul EASA 55 foaia A) care a dat în exploatare articolul sau articolele care fac obiectul prezentului certificat. Se permite înscrierea logourilor etc. ale organizației, în cazul în care încap în această rubrică.

Rubrica 5 Comandă/Contract/Factură

Pentru a facilita trasabilitatea articolului sau articolelor de către client, introduceți numărul comenzii, al contractului, al facturii sau un număr de referință similar.

▼B

<i>Rubrica 6</i>	Nr. crt. Se numerotează articolele dacă există mai mult de un articol. Această rubrică permite stabilirea unei corespondențe cu rubrica 12 – Observații.
<i>Rubrica 7</i>	Descriere Introduceți denumirea sau descrierea articolului. Trebuie acordată întâietate termenului folosit în instrucțiunile de continuitate a navigabilității sau în datele de întreținere (cum ar fi catalogul ilustrat al pieselor, manualul de întreținere a aeronavei, buletinul de service, manualul de întreținere a componentelor).
<i>Rubrica 8</i>	Nr. piesă Introduceți numărul piesei, astfel cum figurează pe articol sau pe etichetă/ambalaj. În cazul motoarelor sau al elicelor, poate fi folosită denumirea de tip.
<i>Rubrica 9</i>	Cantitate Se precizează cantitatea articolelor.
<i>Rubrica 10</i>	Nr. de serie Dacă există reglementări care prevăd identificarea articolului printr-un număr de serie, introduceți acest număr în rubrică. Ca opțiune suplimentară, se poate introduce orice alt număr de serie care nu este impus de reglementări. Dacă articolul nu prezintă un număr de serie, introduceți „N/A”.
<i>Rubrica 11</i>	Stare/Lucrări Se precizează „PROTOTIP” SAU „NOU”. Se precizează „PROTOTIP” în următoarele situații: (i) producerea unui articol nou, în conformitate cu datele de proiectare neaprobat; (ii) recertificarea de către organismul identificat la rubrica 4 din certificatul anterior după lucrări de modificare sau remediere a unui articol, înainte de darea în exploatare (de exemplu, după încorporarea unei modificări de proiectare, corectarea unei defecțiuni, după inspecții ori teste sau prelungirea duratei de depozitare). În caseta 12 se introduc detalii ale dării inițiale în exploatare sau ale lucrărilor de modificare sau remediere. Se precizează „NOU” în următoarele situații: (i) producerea unui articol nou, în conformitate cu datele de proiectare aprobate; (ii) recertificarea de către organismul identificat la rubrica 4 din certificatul anterior după lucrări de modificare sau remediere a unui articol, înainte de darea în exploatare (de exemplu, după încorporarea unei modificări de proiectare, corectarea unei defecțiuni, după inspecții ori teste sau prelungirea duratei de depozitare). În caseta 12 se introduc detalii ale dării inițiale în exploatare sau ale lucrărilor de modificare sau remediere;

▼B

- (iii) recertificarea de către fabricantul produsului sau de către organizație identificată în rubrica 4 din certificatul anterior a articolelor din categoria „prototip” (conformitate numai cu date neaprobat) în categoria „nou” (conformitate cu datele aprobate și o stare care permite exploatarea în siguranță), în urma aprobării datelor de proiectare aplicabile, cu condiția nemodificării acestora. În rubrica 12 trebuie introdusă următoarea declarație:

„RECERTIFICAREA ARTICOLELOR DIN CATEGORIA «PROTOTIP» ÎN CATEGORIA «NOU»: PRIN PREZENTUL DOCUMENT SE CERTIFICĂ APROBAREA DATELOR DE PROIECTARE [A SE INSERĂ NUMĂRUL TC/STC, NIVELUL DE REVIZIE], LA DATA [A SE INSERĂ DATA, DACĂ ESTE CAZUL, PENTRU IDENTIFICAREA SITUAȚIEI REVIZIEI] LA CARE ARTICOLUL (ARTICOLELE) A FOST (AU FOST) FABRICAT(E).”

Caseta „datele de proiectare aprobate și pot fi exploatate în siguranță” din rubrica 13a trebuie marcată;

- (iv) examinarea unui articol nou, dat în exploatare anterior, înainte de darea în exploatare în conformitate cu un standard sau cu o specificație a clientului (ale cărui detalii și a cărui dare inițială în exploatare trebuie precizate la rubrica 12) sau înainte de stabilirea navigabilității (o explicație a temeiului dării în exploatare și a detaliilor dării inițiale în exploatare trebuie înscrisă în rubrica 12).

*Rubrica 12**Observații*

Se descriu lucrările identificate în rubrica 11, fie direct, fie prin trimitere la documentele justificative, informații necesare pentru ca utilizatorul sau instalatorul să determine navigabilitatea articolului sau articolelor în relație cu lucrările care sunt în curs de certificare. Dacă este cazul, se poate utiliza o foaie separată la care să se facă trimitere în Formularul EASA 1. Fiecare declarație trebuie să identifice clar cu care dintre articolele de la rubrica 6 are legătură. Dacă nu există nicio declarație, se face mențiunea „Niciuna”.

În rubrica 12 se introduce justificarea pentru darea în exploatare în condiții de date de proiectare neaprobat (de exemplu, certificat de tip în curs de emitere, numai pentru încercări, datele sunt în curs de aprobare).

Dacă datele se imprimă dintr-un formular electronic EASA 1, datele care nu corespund altor rubrici trebuie introduse în această rubrică.

Rubrica 13a

Marcați numai una dintre cele două casete de mai jos:

1. Se marchează caseta „datele de proiectare aprobate și pot fi exploatate în siguranță” dacă articolul sau articolele au fost fabricate utilizând datele de proiectare aprobate și s-a constatat că pot fi exploatate în siguranță.

2. Se marchează caseta „datele de proiectare neaprobate specificate la rubrica 12” dacă articolul sau articolele au fost fabricate utilizând date de proiectare neaprobate aplicabile. Se identifică datele în rubrica 12 (de exemplu, certificat de tip în curs de emitere, numai pentru încercări, datele sunt în curs de aprobare).

Nu este permisă utilizarea aceluiași certificat pentru articole diferite certificate ca fiind conforme cu „datele aprobate” și cu „date neaprobate”.

<i>Rubrica 13b</i>	Semnătura autorizată
	Acest spațiu se completează cu semnătura persoanei autorizate. Numai persoanelor autorizate în mod specific în temeiul normelor și politicilor autorității competente li se permite să semneze în această rubrică. Pentru a facilita identificarea semnatarului, poate fi adăugat un număr unic care să identifice persoana autorizată.
<i>Rubrica 13c</i>	Nr. aprobării/autorizării
	Se introduce numărul/referința aprobării/autorizării. Numărul sau referința este emis(ă) de autoritatea competentă.
<i>Rubrica 13d</i>	Nume
	Se introduce numele persoanei care semnează în rubrica 13b, în mod lizibil.
<i>Rubrica 13e</i>	Data
	Se introduce data semnării rubricii 13b, care trebuie să fie în formatul zz = ziua exprimată prin 2 cifre, ll = primele trei litere ale lunii și aaaa = anul exprimată prin 4 cifre.

Rubricile 14a-14e Cerințe generale pentru rubricile 14a-14e:

Nu se aplică pentru darea în exploatare în scop de producție. Se acoperă cu o culoare întunecată sau se marchează în alt mod, pentru a împiedica utilizarea întâmplătoare sau neautorizată.

Responsabilitățile utilizatorului/instalatorului

Faceți următoarea declarație pe certificat pentru a înștiința utilizatorii finali că nu sunt scutiți de răspunderea care le revine în ceea ce privește instalarea și utilizarea articolelor însoțite de formular:

„PREZENTUL CERTIFICAT NU DĂ DREPTUL AUTOMAT LA INSTALARE.

ÎN CAZUL ÎN CARE UTILIZATORUL/INSTALATORUL ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA ÎN CONFORMITATE CU REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE EMISE DE ALTĂ AUTORITATE DE NAVIGABILITATE DECÂT AUTORITATEA DE NAVIGABILITATE SPECIFICATĂ LA RUBRICA 1, ESTE ESENȚIAL CA ACESTA SĂ SE ASIGURE CĂ AUTORITATEA SA DE NAVIGABILITATE ACCEPTĂ ARTICOLELE ACCEPTATE DE AUTORITATEA DE NAVIGABILITATE SPECIFICATĂ LA RUBRICA 1.

DECLARAȚIILE DE LA RUBRICILE 13A ȘI 14A NU CONSTITUIE CERTIFICAREA INSTALĂRII. ÎN TOATE CAZURILE, EVIDENȚELE ACTIVITĂȚILOR DE ÎNTREȚINERE A AERONAVEI TREBUIE SĂ INCLUDĂ O CERTIFICARE A INSTALĂRII EMISĂ ÎN CONFORMITATE CU REGLEMENTĂRILE NAȚIONALE DE CĂTRE UTILIZATOR/INSTALATOR ÎNAINTE DE EFECTUAREA ZBORULUI.”

▼ **M3***Apendicele II***Formularul EASA 15a – Certificat de revizuire a navigabilității**

[STATUL MEMBRU]

Stat membru al Uniunii Europene (*)

CERTIFICAT DE REVIZUIRE A NAVIGABILITĂȚII

Referința CEN:

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului, aflat deocamdată în vigoare, [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU] certifică prin prezenta că următoarea aeronavă:

Constructorul aeronavei:

Numărul de fabricație dat de constructor:

Înmatricularea aeronavei:

Numărul de serie al aeronavei:

este considerată a fi în stare bună de navigabilitate la data revizuirii.

Data emiterii: Data expirării:

Ore de zbor (FH) ale corpului aeronavei la data eliberării (**):

Semnătura: Autorizație nr.:

Prima prelungire: În ultimul an, aeronava a rămas într-un mediu controlat în conformitate cu punctul M.A.901 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1321/2014 al Comisiei. Se consideră că, la data emiterii, aeronava este în stare bună de navigabilitate.

Data emiterii: Data expirării:

Ore de zbor (FH) ale corpului aeronavei la data eliberării (**):

Semnătura: Autorizație nr.:

Denumirea societății: Referința autorizare:

A doua prelungire: În ultimul an, aeronava a rămas într-un mediu controlat în conformitate cu punctul M.A.901 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 1321/2014 al Comisiei. Se consideră că, la data emiterii, aeronava este în stare bună de navigabilitate.

Data emiterii: Data expirării:

Ore de zbor (FH) ale corpului aeronavei la data eliberării (**):

Semnătura: Autorizație nr.:

Denumirea societății: Referința autorizare:

Formular EASA 15a – versiunea 4.

(*) Se șterge în cazul statelor care nu sunt membre ale UE.

(**) Cu excepția baloanelor și a dirijabilelor.

Apendicele III

LOGO autoritatea competentă 	PERMIS DE ZBOR
(*)	
Prezentul permis de zbor este emis în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 articolul 5 alineatul (4) litera (a) și certifică faptul că aeronava este capabilă să zboare în siguranță pentru scopul și în limitele condițiilor enumerate mai jos și este valabil în toate statele membre. Acest permis este de asemenea valabil pentru zbor către și în interiorul statelor nemembre cu condiția unei aprobări separate din partea autorităților competente din respectivele state.	1. Naționalitate și mărci de înmatriculare:
2. Producătorul/tipul aeronavei	3. Numărul de serie
4. Permisul acoperă [scopul în conformitate cu punctul 21.A.701 litera (a)]	
5. Titular: [în cazul unui permis de zbor emis pentru scopul menționat la punctul 21.A.701 litera (a) subpunctul 15, acesta trebuie să menționeze „proprietarul înregistrat”]	
6. Condiții/Observații	
7. Perioada de valabilitate:	
8. Locul și data emiterii	9. Semnătura reprezentantului autorității competente

Formular EASA 20a

(*) A se completa de către statul de înmatriculare.

Apendicele IV

Statul membru al autorității competente care a emis aprobarea în temeiul căreia se emite autorizația de zbor; sau

„EASA” dacă permisul este emis de EASA

PERMIS DE ZBOR

Numele și adresa organizației emitente a permisului de zbor	(*)
Prezentul permis de zbor este emis în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 articolul 5 alineatul (4) litera (a), și certifică faptul că aeronava este capabilă să zboare în siguranță pentru scopul și în limitele condițiilor enumerate mai jos și este valabil în toate statele membre. Acest permis este de asemenea valabil pentru zbor către și în interiorul statelor nemembre cu condiția obținerii unei aprobări separate din partea autorităților competente din respectivele state.	1. Naționalitate și mărci de înmatriculare:
2. Producătorul/tipul aeronavei	3. Numărul de serie
4. Permisul acoperă [scopul în conformitate cu punctul 21.A.701 litera (a)]	
5. Titular: Organizația emitentă a permisului de zbor	
6. Condiții/Observații	
7. Perioada de valabilitate:	
8. Locul și data emiterii	9. Semnătura autorizată Nume Nr. de înregistrare al aprobării

Formular EASA 20b

(*) A se completa de către titularul aprobării de organizație.

Apendicele V

Formularul EASA 24 – Certificat de navigabilitate restrictiv

LOGO autoritatea competentă

CERTIFICAT DE NAVIGABILITATE RESTRICTIV

(¹)	[Statul membru de înmatriculare] [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU]	(²)
1. Naționalitate și mărci de înmatriculare	2. Producătorul și denumirea aeronavei de către producător	3. Numărul de serie al aeronavei
4. Categori		
5. Prezentul certificat de navigabilitate este emis în temeiul (³) [Convenției privind aviația civilă internațională din 7 decembrie 1944] și al Regulamentului (CE) nr. 216/2008 articolul 5 alineatul (4) litera (b), pentru aeronava menționată anterior, care este considerată navigabilă atunci când este întreținută și exploatată în conformitate cu dispozițiile menționate mai sus și cu limitările de operare corespunzătoare. În afară de acestea, se aplică următoarele restricții: (⁴) (⁵) [Aeronava poate fi utilizată în navigația internațională, în pofida restricțiilor de mai sus].		
Data emiterii:		Semnătura:
6. Certificatul de navigabilitate restrictiv este valabil numai dacă nu a fost revocat de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea. La prezentul certificat se anexează un certificat de revizuire a navigabilității valabil.		

Formular EASA 24 versiunea 2.

Prezentul certificat se păstrează la bord pe durata tuturor zborurilor.(¹) A se completa pentru uzul statului de înmatriculare.(²) A se completa pentru uzul statului de înmatriculare.(³) Se șterge dacă nu se aplică.(⁴) A se completa pentru uzul statului de înmatriculare.(⁵) Se șterge dacă nu se aplică.

Formularul EASA 25 – Certificat de navigabilitate

LOGO autoritatea competentă

(¹)	[Statul membru de înmatriculare] [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU]	(²)
1. Naționalitate și mărci de înmatriculare	2. Producătorul și denumirea aeronavei de către producător	3. Numărul de serie al aeronavei
4. Categori		
5. Prezentul certificat de navigabilitate este emis în temeiul Convenției privind aviația civilă internațională din 7 decembrie 1944 și al Regulamentului (CE) nr. 216/2008 articolul 5 alineatul (2) litera (c), pentru aeronava menționată anterior, care este considerată navigabilă atunci când este întreținută și exploatată în conformitate cu dispozițiile menționate mai sus și cu limitările de operare corespunzătoare. Restricții/Observații		
(³)		
Data emiterii:	Semnătura:	
6. Prezentul certificat de navigabilitate este valabil numai dacă nu a fost revocat de către autoritatea competentă a statului membru în care s-a efectuat înmatricularea. La prezentul certificat se anexează un certificat de revizuire a navigabilității valabil.		

Formular EASA 25 versiunea 2.

Prezentul certificat se păstrează la bord pe durata tuturor zborurilor

(¹) A se completa pentru uzul statului de înmatriculare.

(2) A se completa pentru uzul statului de înmatriculare.

(³) A se completa pentru uzul statului de înmatriculare.

Apendicele VII

A se utiliza de către statul de înmatriculare		1. Statul de înmatriculare		3. Număr document:	
2. CERTIFICAT DE ZGOMOT					
4. Naționalitate și mărci de înmatriculare:		5. Producătorul și denumirea aeronavei de către producător:		6. Numărul de serie al aeronavei:	
7. Motor:			8. Elice: (*)		
9. Masa maximă la decolare (kg):		10. Masa maximă la aterizare (kg) (*):		11. Standard de certificare de zgomot:	
12. Modificări suplimentare incluse în scopul conformității cu standardele de certificare de zgomot aplicabile:					
13. Nivel de zgomot lateral/la putere maximă (*):	14. Nivel de zgomot la apropiere (*):	15. Nivel de zgomot de survolare la decolare (*):	16. Nivel de zgomot de survolare (*):	17. Nivel de zgomot la decolare (*):	
Observații					
18. Prezentul certificat de zgomot este eliberat în temeiul anexei 16 volumul I din Convenția privind aviația civilă internațională din 7 decembrie 1944 și al Regulamentului (CE) nr. 216/2008 articolul 6 pentru aeronava menționată anterior, care este considerată conformă cu standardul de zgomot menționat mai sus, atunci când este întreținută și exploatată în conformitate cu cerințele și limitările de funcționare corespunzătoare.					
19. Data eliberării			20. Semnătura		

Formular EASA 45

(*) Aceste căsuțe pot fi omise în funcție de standardul de certificare privind zgomotul.

Apendicele VIII

Formularul EASA 52 – Declarație de conformitate a aeronavei

DECLARAȚIE DE CONFORMITATE A AERONAVEI		
1. Statul de fabricație	2. [STAT MEMBRU] ⁽¹⁾ Stat membru al Uniunii Europene ⁽²⁾	3. Referință declarație:
4. Întreprindere		
5. Tipul de aeronavă	6. Ref. certificat de tip:	
7. Numărul sau marca de înmatriculare a aeronavei	8. Nr. identificare alocat de fabricant	
9. Detalii motor/elice ⁽³⁾		
10. Modificări și/sau buletine de service ⁽⁴⁾		
11. Directive de navigabilitate		
12. Concesii		
13. Scutiri, excepții sau derogări ⁽⁵⁾		
14. Observații		
15. Certificat de navigabilitate		
16. Cerințe suplimentare		
17. Declarație de conformitate Prin prezenta se certifică faptul că aeronava menționată este pe deplin conformă proiectului de tip și cu informațiile din casetele 9, 10, 11, 12 și 13. Aeronava poate fi exploatată în siguranță. Aeronava a fost încercată în zbor, cu rezultate satisfăcătoare.		
18. Semnătura	19. Nume	20. Data (z/l/a)
21. Referință aprobare organizație de producție		

Formular EASA 52 versiunea 2.

⁽¹⁾ Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

⁽²⁾ Se șterge în cazul EASA sau al unei țări nemembre a UE.

⁽³⁾ Se șterge dacă nu se aplică.

⁽⁴⁾ Se șterge dacă nu se aplică.

⁽⁵⁾ Se șterge dacă nu se aplică.

▼B**Instrucțiuni de folosire a Formularului EASA 52 – Declarația de conformitate a aeronavei****1. SCOP ȘI DOMENIU DE APLICARE**

- 1.1. Utilizarea declarației de conformitate a aeronavei, emisă de un fabricant care își desfășoară activitatea de producție în temeiul părții 21 secțiunea A capitolul F, este descrisă la punctul 21.A.130, împreună cu mijloacele de conformare corespunzătoare acceptabile.
- 1.2. Scopul declarației de conformitate a aeronavei (Formularul EASA 52), emisă în temeiul părții 21 secțiunea A capitolul G, este de a permite deținătorului unei autorizații corespunzătoare de organizație de producție să își exercite dreptul de a obține un certificat de navigabilitate individual de la autoritatea competentă a statului membru de înmatriculare.

2. GENERALITĂȚI

- 2.1. Declarația de conformitate trebuie să respecte formatul anexat, inclusiv numărul rubricilor și localizarea fiecărei rubrici. Dimensiunea rubricilor poate fi modificată pentru a se adapta fiecărui caz particular, dar nu într-o măsură care ar face de nerecunoscut declarația de conformitate. Dacă aveți dubii, consultați autoritatea competentă.
- 2.2. Declarația de conformitate poate să fie pretipărită sau generată de calculator, dar, în orice caz, imprimarea liniilor și a caracterelor trebuie să fie clară și lizibilă. Utilizarea formulelor pretipărite este autorizată în conformitate cu modelul anexat, dar nu se permite niciun alt tip de declarație de certificare.
- 2.3. Informațiile pot fi completate la mașina de scris, imprimate la imprimanta unui calculator sau scrise de mână cu majuscule, astfel încât să poată fi citite cu ușurință. Se acceptă informațiile formulate în limba engleză și, dacă este cazul, în una sau mai multe limbi oficiale ale statului membru emitent.
- 2.4. O copie a declarației și toate anexele la care se face trimitere sunt păstrate de organizația de producție aprobată.

3. COMPLETAREA DECLARAȚIEI DE CONFORMITATE DE CĂTRE EMITENT

- 3.1. Toate rubricile trebuie să fie completate pentru ca documentul să fie considerat valabil.
- 3.2. Declarațiile de conformitate nu se emit autorității competente din statul membru de înmatriculare decât cu condiția ca proiectul aeronavei și produsele instalate pe aceasta să fie aprobate.
- 3.3. Informațiile care trebuie completate la rubricile 9, 10, 11, 12, 13 și 14 pot fi prezentate printr-o trimitere la documente separate identificate, păstrate la dosar de către organizația de producție, dacă autoritatea competentă nu convine altfel.
- 3.4. Scopul declarației de conformitate nu este de a include echipamentele a căror instalare ar putea fi necesară pentru a respecta regulile operaționale aplicabile. Cu toate acestea, unele dintre aceste articole individuale pot fi incluse în rubrica 10 sau în proiectul de tip aprobat. Prin urmare, operatorilor li se reamintește că le revine responsabilitatea de a asigura conformitatea cu regulile operaționale aplicabile pentru propria lor activitate de exploatare.

▼B

- Rubrica 2* Autoritatea competentă sub a cărei autoritate a fost emisă declarația de conformitate.
- Rubrica 3* În această rubrică trebuie pretipărit un număr de serie unic pentru controlul declarației și pentru asigurarea trasabilității. Constituie o excepție cazul în care documentul este generat de calculator, iar acesta este programat să producă și să imprime un număr unic; prin urmare, în acest caz, pretipărirea nu este necesară.
- Rubrica 4* Denumirea completă și adresa organizației care emite declarația. Această rubrică poate fi pretipărită. Se permite înscrierea logourilor etc., în cazul în care încap în această rubrică.
- Rubrica 5* Tipul aeronavei, în reprezentare completă, astfel cum este definit în certificatul de tip și în fișa de date aferentă.
- Rubrica 6* Numerele de referință și numărul versiunii certificatului de tip pentru aeronava respectivă.
- Rubrica 7* Dacă aeronava este înmatriculată, se înscrie marca de înmatriculare. Dacă aeronava nu este înmatriculată, se înscrie o marcă acceptată de autoritatea competentă a statului membru și, dacă este cazul, de autoritatea competentă a unei țări terțe.
- Rubrica 8* Numărul de identificare atribuit de fabricant în scopul realizării controlului, trasabilității și asistenței pentru produs. Acesta se mai numește numărul de serie al fabricantului sau numărul constructorului.
- Rubrica 9* Tipul sau tipurile motorului și elicei, în reprezentare completă, astfel cum sunt definite în certificatul de tip și în fișa de date aferentă. De asemenea, trebuie să figureze numărul de identificare și localizarea fabricantului.
- Rubrica 10* Modificări aprobate ale proiectului în ceea ce privește definiția aeronavei.
- Rubrica 11* O listă a tuturor directivelor/dispozițiilor de navigabilitate aplicabile (sau echivalentul) și o declarație de conformitate, împreună cu o descriere a metodei de conformare în cazul aeronavei individuale vizate, inclusiv produsele și piesele, dispozitivele și echipamentele instalate. Trebuie precizat orice termen viitor pentru conformarea cu cerințele aplicabile.
- Rubrica 12* Devieri neintenționate și aprobate de la proiectul de tip aprobat, denumite și concesi, divergențe sau neconformități.
- Rubrica 13* În această rubrică se înscriu numai scutirile, excepțiile și derogările admise.
- Rubrica 14* Observații. Orice declarații, informații, date specifice sau limitări care pot afecta navigabilitatea aeronavei. Dacă nu există asemenea declarații, informații, date specifice sau limitări, se înscrie mențiunea „NICIUNA”.
- Rubrica 15* Se înscrie „certificat de navigabilitate”, „certificat de navigabilitate restrictiv ” sau certificatul de navigabilitate solicitat.
- Rubrica 16* În această rubrică se înscriu cerințele suplimentare, cum ar fi cele notificate de țara importatoare.

▼B

Rubrica 17 Valabilitatea declarației de conformitate depinde de completarea în întregime a tuturor rubricilor formularului. Deținătorul aprobării organizației de producție trebuie să țină la dosar o copie a raportului de încercare în zbor, împreună cu documentele care evidențiază defectele înregistrate și detaliile acțiunilor de remediere. Raportul trebuie semnat ca satisfăcător de către personalul de certificare corespunzător și de un membru al echipajului de zbor, cum ar fi pilotul de încercare sau inginerul zborului de încercare. Încercările în zbor efectuate sunt cele definite în cadrul sistemului de control al calității, astfel cum este stabilit la punctul 21.A.139, în special la 21.A.139 litera (b) punctul 1 subpunctul (vi), pentru a se asigura că aeronava este conformă datelor de proiectare aplicabile și poate fi exploatată în siguranță.

Deținătorul aprobării de organizație de producție trebuie să păstreze la dosar lista articolelor furnizate sau puse la dispoziție pentru a întruni cerințele de exploatare în siguranță ale declarației.

Rubrica 18 Declarația de conformitate poate fi semnată de persoana autorizată în acest sens de către deținătorul aprobării de producție, conform punctului 21.A.145 litera (d). Nu se utilizează parafe.

Rubrica 19 Se înscrie numele persoanei care semnează certificatul, dactilografiat sau imprimat în manieră lizibilă.

Rubrica 20 Trebuie precizată data semnării declarației de conformitate.

Rubrica 21 Trebuie precizată referința aprobării de către autoritatea competentă.

Apendicele IX

CERTIFICAT DE REPUNERE ÎN EXPLOATARE

[NUMELE ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE APROBATE]

Referința de aprobare a întreprinderii de producție:

Certificat de repunere în exploatare în conformitate cu punctul 21.A.163 litera (d).

Aeronava: Tipul: Nr. Constructor/Înmatriculare:

a fost întreținută așa cum se specifică în bonul de comandă:

Scurtă descriere a lucrării efectuate:

Atestă faptul că lucrarea specificată a fost efectuată în conformitate cu punctul 21.A.163 litera (d) și pe baza acestei lucrări se consideră că aeronava este pregătită pentru repunerea în exploatare și, prin urmare, este într-o stare care permite exploatarea în siguranță.

Personalul abilitat pentru atestare (nume):

(semnătură):

Locul:

Data: ../../.... (zi, lună, an).

**CERTIFICAT DE REPUNERE ÎN EXPLOATARE — FORMULARUL
EASA 53**

INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE

Blocul SCURTĂ DESCRIERE A LUCRĂRII EFECTUATE care apare în FORMULARUL EASA 53 trebuie să cuprindă o referință la datele aprobate utilizate pentru efectuarea lucrării.

Blocul LOCUL care apare în FORMULARUL EASA 53 se referă la locul în care s-a efectuat lucrarea de întreținere, nu la locul unde se află instalațiile întreprinderii (dacă diferă).

Apendicele X

Certificat de aprobare a organizației de producție la care se face trimitere în capitolul G din anexa I (partea 21) – Formularul EASA 55

Pagina 1 din ...

[STATUL MEMBRU] (*)

Stat membru al Uniunii Europene (**)

CERTIFICAT DE APROBARE A ÎNTREPRINDERII DE PRODUCȚIE

Referință: [CODUL STATULUI MEMBRU (*)].21G.XXXX

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului și cu Regulamentul [(CE) nr. 1702/2003] al Comisiei, în vigoare în momentul de față, și sub rezerva respectării condițiilor de mai jos, [AUTORITATEA COMPETENTĂ DIN STATUL MEMBRU] certifică prin prezenta că:

[DENUMIREA ȘI ADRESA SOCIETĂȚII]

este o întreprindere de producție care respectă cerințele anexei I (partea 21) secțiunea A capitolul G la Regulamentul [(CE) nr. 1702/2003], aprobată să producă produsele, piesele și echipamentele enumerate în programul de aprobare anexat și să emită certificatele aferente folosind referințele de mai sus.

CONDIȚII:

1. Prezenta aprobare se limitează la ceea ce este specificat în condițiile de aprobare anexate și
2. Prezenta aprobare necesită respectarea procedurilor specificate în prezentarea întreprinderii de producție autorizate și
3. Prezenta aprobare este valabilă atât timp cât întreprinderea de producție autorizată respectă dispozițiile din anexa I (partea 21) la Regulamentul [(CE) nr. 1702/2003].
4. Sub rezerva respectării condițiilor de mai sus, prezenta autorizare rămâne valabilă pe o durată nelimitată, cu excepția cazului în care a făcut obiectul renunțării, a fost înlocuită, suspendată sau revocată.

Data emiterii inițiale:

Data prezentei revizii:

Nr. revizie:

Semnătura:

Pentru autoritatea competentă: [IDENTIFICAREA AUTORITĂȚII COMPETENTE (*)]

Formular EASA 55a versiunea 2.

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge în cazul unei țări nemembre a UE.

[STATUL MEMBRU] (*) Stat membru al Uniunii Europene (**)	Condiții de aprobare	TA: [CODUL STATULUI MEMBRU (*)].21G.XXXX
Prezentul document este parte integrantă a aprobării de întreprindere de producție numărul [COD STAT MEMBRU (*)].21G.XXXX emisă pentru: Numele societății:		
Secțiunea 1. DOMENIU DE APLICARE:		
PRODUCȚIE DE	PRODUSE/CATEGORII	
Pentru detalii și limitări se va consulta prezentarea întreprinderii de producție, Secțiunea xxx		
Secțiunea 2. UNITĂȚI:		
Secțiunea 3. PREROGATIVE:		
Întreprinderea de producție are dreptul să își exercite, în limita condițiilor sale de aprobare și în conformitate cu procedurile din prezentarea sa de întreprindere de producție, prerogativele stabilite la punctul 21.A.163. Sub rezerva următoarelor condiții:		
<i>[a se păstra doar textul aplicabil]</i>		
Anterior aprobării proiectului de produs, se poate emite un Formular EASA 1, numai în scop de conformitate		
Nu se poate emite o declarație de conformitate pentru o aeronavă neautorizată		
Se pot efectua lucrări de întreținere până la data la care se cere conformitatea cu reglementările privind întreținerea, astfel cum se prevede în secțiunea xxx din prezentarea întreprinderii de producție		
Autorizațiile de zbor pot fi emise în conformitate cu secțiunea yyy din prezentarea întreprinderii de producție		
Data emiterii inițiale:	Semnătura:	
Data prezentei revizii:		
Nr. revizie:	Pentru [IDENTIFICAREA AUTORITĂȚII COMPETENTE (*)]	

Formular EASA 55b ediția 2.

(*) Sau EASA, dacă EASA este autoritatea competentă.

(**) Se șterge în cazul unei țări nemembre a UE.

▼B

Apendicele XI

Scrisoare de aprobare – Formularul EASA 65 – menționat în capitolul F din anexa I (partea 21)

▼ **M3***Apendicele XII***Categorii de probe în zbor și calificările corespunzătoare ale echipajelor de probe în zbor****A. Generalități**

Prezentul apendice stabilește calificările necesare membrilor echipajelor de zbor implicați în desfășurarea de probe în zbor pentru aeronave certificate sau care urmează să fie certificate în conformitate cu CS-23 pentru aeronavele cu o masă maximă la decolare (MTOM) de 2 000 kg sau mai mare, cu CS-25, CS-27, CS-29 sau cu coduri de navigabilitate echivalente.

B. Definiții

1. „Inginer de probe în zbor” înseamnă orice inginer implicat în operațiunile de probe în zbor, la sol sau în zbor.
2. „Inginer-șef de probe în zbor” înseamnă un inginer de probe în zbor căruia i se încredințează sarcini la bordul unei aeronave în scopul de efectuare de probe în zbor sau care asistă pilotul la operarea aeronavei și a sistemelor acesteia în timpul activităților de probe în zbor.
3. „Probe în zbor” înseamnă:
 - 3.1. zboruri pentru faza de dezvoltare a unui nou prototip (aeronave, sisteme de propulsie, piese și echipamente);
 - 3.2. zboruri pentru demonstrarea conformității cu baza de certificare sau cu proiectarea de tip;
 - 3.3. zboruri destinate să experimenteze noi concepte de proiectare, care necesită manevre sau profiluri neconvenționale pentru care ar putea fi posibilă ieșirea din anvelopa de zbor deja aprobată a aeronavei;
 - 3.4. zboruri de instruire pentru probe în zbor.

C. Categorii de probe în zbor**1. Generalități**

Descrierile de mai jos abordează zborurile efectuate de organizațiile de proiectare și de producție în temeiul anexei I (partea 21).

2. Domeniu de aplicare

Dacă la o probă participă mai multe aeronave, fiecare zbor individual al unei aeronave se evaluează în temeiul prezentului apendice pentru a se stabili dacă este o probă în zbor și, dacă este cazul, categoria din care face parte aceasta.

Zborurile menționate la punctul (6) litera (B) alineatul (3) sunt singurele zboruri care fac parte din domeniul de aplicare al prezentului apendice.

3. Categorii de probe în zbor

Probele în zbor includ următoarele patru categorii:

3.1. Categoria Unu (1)

- (a) zborul (zborurile) inițial(e) al (ale) unui nou tip de aeronavă sau al (ale) unei aeronave ale cărei caracteristici de zbor sau de manevrabilitate sunt susceptibile de a fi fost modificate substanțial;
- (b) zborurile în timpul cărora se poate prevedea posibilitatea confruntării cu caracteristici de zbor considerabil diferite de cele deja cunoscute;
- (c) zboruri efectuate în vederea investigării unor caracteristici sau tehnici noi sau neobișnuite de proiectare a aeronavelor;
- (d) zboruri efectuate în scopul determinării sau al extinderii anvelopei de zbor;
- (e) zboruri efectuate în scopul determinării performanțelor în materie de reglementare, a caracteristicilor de zbor și a calităților de manevrabilitate la apropierea de limitele anvelopei de zbor;

▼ M3

(f) cursuri de instruire specifice pentru probe în zbor de categoria 1.

3.2. Categoria Doi (2)

(a) zborurile care nu sunt clasificate în categoria 1 efectuate cu o aeronavă al cărei tip nu este încă certificat;

(b) zboruri care nu sunt clasificate în categoria 1 efectuate cu o aeronavă de un tip deja certificat, după realizarea unei modificări încă neaprobate, și care:

(i) necesită o evaluare a comportamentului general al aeronavei; sau

(ii) necesită o evaluare a procedurilor de bază privind echipajul, atunci când un sistem nou sau modificat este în curs de exploatare sau este necesar; sau

(iii) sunt obligate să zboare intenționat în afara limitelor anvelopei operaționale aprobate la momentul respectiv, dar în limitele anvelopei de zbor investigate;

(c) cursuri de instruire specifice pentru probe în zbor de categoria 2.

3.3. Categoria Trei (3)

Zboruri efectuate în scopul emiterii declarației de conformitate pentru o aeronavă nou-construită care nu necesită zboruri în afara limitelor prevăzute în certificatul de tip sau în manualul de zbor al aeronavei.

3.4. Categoria Patru (4)

Zboruri care nu sunt clasificate în categoria 1 sau 2, efectuate cu o aeronavă de un tip deja certificat, în cazul realizării unei modificări încă neaprobate a proiectului.

E. Competența și experiența altor ingineri de probe în zbor

Ceilalți ingineri de probe în zbor aflați la bordul aeronavei trebuie să aibă o experiență și un nivel de instruire proporționale cu sarcinile care le sunt încredințate în calitate de membri ai echipajului și, dacă este cazul, în conformitate cu manualul operațional pentru probe în zbor.

Organizația pune la dispoziția inginerilor de probe în zbor vizați toate documentele relevante legate de activitățile lor de zbor.

*ANEXA II***Regulamentul abrogat și lista modificărilor ulterioare**

Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 al Comisiei (JO L 243, 27.9.2003, p. 6)

Regulamentul (CE) nr. 381/2005 al Comisiei (JO L 61, 8.3.2005, p. 3)

Regulamentul (CE) nr. 706/2006 al Comisiei (JO L 122, 9.5.2006, p. 16)

Regulamentul (CE) nr. 335/2007 al Comisiei (JO L 88, 29.3.2007, p. 40)

Regulamentul (CE) nr. 375/2007 al Comisiei (JO L 94, 4.4.2007, p. 3)

Regulamentul (CE) nr. 287/2008 al Comisiei (JO L 87, 28.3.2008, p. 3)

Regulamentul (CE) nr. 1057/2008 al Comisiei (JO L 283, 28.10.2008, p. 30)

Regulamentul (CE) nr. 1194/2009 al Comisiei (JO L 321, 8.12.2009, p. 5)

ANEXA III

Tabel de corespondență

Regulamentul (CE) nr. 1702/2003	Prezentul regulament
Articolul 1 alineatul (1)	Articolul 1 alineatul (1)
Articolul 1 alineatul (2)	Articolul 1 alineatul (2) literele (a)-(h)
—	Articolul 1 alineatul 2 literele (i) și (j)
Articolul 2 alineatele (1) și (2)	Articolul 2 alineatele (1) și (2)
Articolul 2 alineatul (3)	—
Articolul 2a alineatul (1) cuvintele introductive	Articolul 3 alineatul (1) partea introductivă
Articolul 2a alineatul (1) literele (a) și (b)	Articolul 3 alineatul (1) literele (a) și (b)
Articolul 2a alineatul (1) literele (c) și (d)	—
Articolul 2a alineatele (2)-(5)	Articolul 3 alineatele (2)-(5)
Articolul 2b	Articolul 4
Articolul 2c alineatul (1)	Articolul 5
Articolul 2c alineatele (2) și (3)	—
Articolul 2d	Articolul 6
Articolul 2e primul paragraf	Articolul 7
Articolul 2e al doilea paragraf	—
Articolul 3 alineatele (1), (2) și alineatul (3) prima teză	Articolul 8 alineatele (1), (2) și (3)
Articolul 3 alineatul (3) a doua teză, alineatul (4) și alineatul (5)	—
Articolul 3 alineatul (6)	—
Articolul 4 alineatele (1) și (2) și prima teză de la alineatul (3)	Articolul 9 alineatele (1), (2) și (3)
Articolul 4 alineatul (3) a doua teză și alineatele (4)-(6)	—
—	Articolul 10
—	Articolul 11
Articolul 5 alineatul (1)	Articolul 12
Articolul 5 alineatele (2)-(5)	—
Anexa	Anexa I
—	Anexa II
—	Anexa III